

JAARSTUKKEN 2025

Versie Raad 11 juni 2026 (inclusief controleverklaring)

GEMEENTE MOOK EN MIDDELAAR JAARSTUKKEN 2025

Inhoudsopgave

ALGEMEEN	5
1.1. Voorwoord	6
1.2. Leeswijzer	7
1.3. Financieel overzicht.....	8
1.4. Afkortingen	10
 JAARSTUKKEN	 12
 2.1. Jaarverslag.....	 13
<i>Programmaverantwoording.....</i>	<i>14</i>
2.1.1. Programma Sociale leefomgeving	15
2.1.2. Programma Sociaal Domein	18
2.1.3. Programma Fysieke leefomgeving.....	21
2.1.4. Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid	23
2.1.5. Programma Bestuur en organisatie	25
2.1.6. Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen	27
2.1.7. Overzicht van de kosten van overhead	29
2.1.8. Bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting	30
2.1.9. Bedrag voor onvoorzien	31
<i>Paragrafen</i>	<i>32</i>
2.1.10. Paragraaf Lokale heffingen	33
2.1.11. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	39
2.1.12. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	43
2.1.13. Paragraaf Financiering.....	47
2.1.14. Paragraaf Bedrijfsvoering.....	51
2.1.15. Paragraaf Verbonden partijen	54
2.1.16. Paragraaf Grondbeleid	57
2.1.17. Paragraaf Informatieveiligheid	60
2.1.18. Paragraaf Wet open overheid	61
 2.2. Jaarrekening	 62
<i>Balans en overzicht van baten en lasten</i>	<i>63</i>
2.2.1. Balans.....	64
2.2.2. Overzicht van baten en lasten.....	66
<i>Toelichting.....</i>	<i>69</i>
2.2.3. Grondslagen	70
2.2.4. Toelichting op de balans	71
2.2.5. Toelichting op het overzicht van baten en lasten	81
<i>Rechtmatigheidsverantwoording.....</i>	<i>95</i>
2.2.6. Rechtmatigheidsverantwoording	96
<i>Overig</i>	<i>98</i>
2.2.7. Single information Single audit (SiSa).....	99
2.2.8. Overzicht van baten en lasten per taakveld	100
2.2.9. Controleverklaring	103
 VASTSTELLINGSBESLUIT.....	 110
3.1. Vaststellingsbesluit.....	111

BIJLAGEN	112
Bijlage 1 Restant kredieten	113
Bijlage 2 Beleidsindicatoren	115
Bijlage 3 Uitkeringen gemeentefonds	128
Bijlage 4 Risico's	130
Bijlage 5 Verbonden partijen	132
Bijlage 6 Balans (uitgebreid)	143
Bijlage 7 Grondslagen (uitgebreid)	148
Bijlage 8 SiSa-tabel	152
Bijlage 9 Verdeling taakvelden over programma's	175
Bijlage 10 Begrippenlijst	177

ALGEMEEN

1.1. Voorwoord

Hierbij presenteren wij u de jaarstukken 2025 van de gemeente Mook en Middelaar. Dit document geeft een open en transparant beeld van wat we het afgelopen jaar hebben bereikt, welke uitdagingen we zijn tegengekomen en hoe we onze financiële positie hebben beheerd.

In 2025 is verdere voortgang geboekt met uitvoering van het coalitieakkoord. Een nieuwe woonwijk is verder vormgegeven, er is geïnvesteerd in het verbeteren van onze leefomgeving en er is hulp geboden aan onze kwetsbare inwoners. Veiligheid was ook in 2025 een belangrijk thema. We hebben onze samenwerking met regionale partners geïntensiveerd en stappen gezet om onze digitale en fysieke veiligheid te verbeteren. De implementatie van de Omgevingswet helpt ons om onze leefomgeving beter te beschermen en te ontwikkelen.

Financieel hebben we een stabiele positie weten te behouden. Dit stelt ons in staat om onze ambities waar te maken zonder de financiële houdbaarheid uit het oog te verliezen.

Het resultaat van 2025 is (vóór budgetoverhevelingen) positief, met een voordelig saldo van € 665k wegens een nagekomen uitkering van het Rijk. In de loop van 2025 heeft de raad reeds besloten tot toevoegingen aan de Vrij Besteedbare Reserve van € 250k bij de Zomerrapportage 2025 en € 600k bij de Eindejaarsrapportage 2025. De verwerking en bestemming van het jaarrekeningresultaat van € 665k worden toegelicht in het bijbehorende raadsvoorstel dat gelijktijdig met deze jaarstukken is aangeboden.

Wij danken alle betrokkenen en inwoners die met hun inzet en betrokkenheid hebben bijgedragen aan deze resultaten. Samen bouwen we aan een gemeente waar het goed wonen, werken en leven is.

Namens het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De secretaris,

De burgemeester,

drs. W. Mariman

I.M. van Dijk

1.2. Leeswijzer

Deze leeswijzer helpt u bij het lezen van de Jaarstukken 2025. Per hoofdstuk wordt kort toegelicht welke informatie u daar aantreft en hoe de Jaarstukken zijn opgebouwd.

Hoofdstuk 1 Algemeen

Dit hoofdstuk bevat algemene informatie over de Jaarstukken 2025. In dit hoofdstuk zijn het voorwoord, deze leeswijzer en de lijst met afkortingen opgenomen. Daarnaast geeft onderdeel 1.3 snel inzicht in de financiële stand van zaken over 2025.

Hoofdstuk 2 Jaarstukken

Dit hoofdstuk bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening. Deze onderdelen zijn wettelijk verplicht en opgesteld volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het jaarverslag beschrijft per programma en paragraaf in hoeverre de beleidsdoelstellingen voor 2025 zijn gerealiseerd. De jaarrekening bevat de balans, het overzicht van baten en lasten en de bijbehorende (wettelijke) toelichtingen. Detailoverzichten zijn (omwille van de leesbaarheid) opgenomen in de bijlagen.

Hoofdstuk 3 Vaststellingsbesluit

Dit hoofdstuk bevat het vaststellingsbesluit van de Jaarstukken 2025. In de definitieve versie zijn hier, na besluitvorming, ook de handtekeningen opgenomen.

Hoofdstuk 4 Bijlagen

Dit hoofdstuk bevat bijlagen met nadere en gedetailleerde overzichten ter ondersteuning van hoofdstuk 2. Enkele bijlagen maken onderdeel uit van de door de accountant te controleren jaarrekening. Dit is bij de desbetreffende bijlagen (6 tot en met 9) vermeld.

Bedragen

Alle bedragen in de Jaarstukken 2025 zijn weergegeven in duizenden euro's (x € 1.000), tenzij specifiek anders vermeld. Lasten zijn positief weergegeven (debet) en baten negatief (credit). Daar waar van toepassing is een aanduiding opgenomen: V = voordeel, N = nadeel.

Door afronding op duizendtallen kunnen in totalen afrondingsverschillen ontstaan¹⁾.

1) Voorbeeld: € 1.700 + € 600 = € 2.300. In duizendtallen: 2 + 1 = 2

1.3. Financieel overzicht

Financieel saldo

Het jaar 2025 sluit met een positief rekeningsaldo van € 665k. Dit is exclusief de nagekomen voorgestelde budgetoverhevelingen en reserveringen (zie hiervoor het raadsvoorstel). In 2023 en 2024 zijn resultaten gerealiseerd van respectievelijk € 1.147k en € 467k voordelig. In de loop van 2025 heeft de raad reeds besloten tot toevoegingen aan de Vrij Besteedbare Reserve, zijnde € 250k bij de Zomerrapportage en € 600k bij de Eindejaarsrapportage.

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van het rekeningresultaat 2025 aan de hand van de bestuursrapportages en overige raadsbesluiten weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Ontwikkeling rekeningresultaat 2025	Resultaat baten en lasten	Mutaties reserves	Resultaat jaarrekening
Primitieve begroting 2025	83 N	91 V	8 V
1e Begrotingswijziging (dekkingsplan)	31 V	0 N	31 V
Saldo begroting	52 N	91 V	39 V
Budgetoverhevelingen vanuit 2024 naar 2025	283 N	283 V	0 N
Zomerrapportage 2025 (1e hj)	678 V	400 N	278 V
Eindejaarsrapportage 2025 (2e hj)	697 V	1.004 N	306 N
Overige tussentijdse begrotingswijzigingen	748 N	748 V	0 N
Subtotaal	292 V	281 N	11 V
Effecten bij het opmaken van de jaarrekening 2025	1.361 V	707 N	655 V
Resultaat jaarstukken 2025	1.653 V	988 N	665 V

Netto resultaat

Bedragen x € 1.000

Bruto resultaat Jaarstukken 2025	665 V
Af: Budgetoverhevelingen naar 2026 (zie raadsvoorstel)	261 N
Netto resultaat Jaarstukken 2025	404 V

De bestemming van het netto rekeningresultaat is vermeld in het raadsvoorstel dat bij deze Jaarstukken 2025 hoort. De gemeenteraad bepaalt de uiteindelijke bestemming.

Verschillenanalyse op hoofdlijnen

Bedragen x € 1.000

Bruto resultaat Jaarstukken 2025	665 V
Af: Reeds geraamd resultaat 2025 (begroting na bijstellingen)	11 V
Te verklaren verschil voor budgetoverhevelingen	654 V
Af: Budgetoverhevelingen (zie raadsvoorstel)	261 N
Te verklaren verschil na budgetoverhevelingen	394 V

Analyse verschillen

Nagekomen baat SiSa J17 Realisatiestimulans	665 V
Vershil programma 1 Sociale leefomgeving	286 V
Vershil programma 2 Sociaal domein	117 N
Vershil programma 3 Fysieke leefomgeving exclusief de nagekomen baat SiSa J17 Realisatiestimulans en minus € 261k budgetoverheveling	201 N

Verschil programma 4 Toerisme, natuur en duurzaamheid	50 N
Verschil programma 5 Bestuur en organisatie	104 N
Verschil admo	85 N
Verklaard verschil	<u>394 V</u>

Voor een nadere en meer gedetailleerde toelichting van het resultaat wordt verwezen naar de onderdelen 2.2.2. en 2.2.5. van deze jaarstukken.

Restant kredieten

Kredieten zijn in enig jaar óf nog lopend óf afgerond. Hieronder treft u een samenvatting aan van de restant kredieten, waarvan een deel is of wordt afgesloten en een deel worden overgeheveld naar 2026. Een uitgebreid detailoverzicht vindt u terug in 'Bijlage 1 Restant kredieten' van deze Jaarstukken 2025.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving / toelichting	Restant krediet per 1-1-2025	Kredieten 2025	Realisatie in 2025	Restant krediet per 31-12-2025	Over naar 2026
Restant kredieten over te hevelen naar 2026	7.875	1.444	268	9.050	9.050
Restant kredieten reeds afgesloten bij de Eindejaarsrapportage 2025	1.532	0	1.500	32	0
Restant kredieten af te sluiten bij Jaarstukken 2025	445	35	480	0	0
Totaal	9.852	1.479	2.248	9.083	9.050

Vanuit de Jaarstukken 2024 was besloten om € 9.852k over te hevelen naar 2025. Dit zijn de restant kredieten per 1 januari 2025. Deze restantkredieten van vorig jaar worden aangevuld met kredieten van 2025 en worden óf afgewikkeld in 2025 óf overgeheveld naar 2026.

Bij de Eindejaarsrapportage 2025 is reeds vastgelegd dat een deel van de kredieten beëindigd wordt.

Verder wordt bij de Jaarstukken 2025 voorgesteld om € 9.050k over te hevelen naar 2026. Dit is inclusief € 1.479k aan nieuwe kredieten (minus bijdragen derden) in 2025.

1.4. Afkortingen

ABC

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ACT!	Aanpak Complexe Targets
ADMO	Algemene dekkingsmiddelen, Overhead, Vennootschapsbelasting en Onvoorzien.
AI	Artificial Intelligence (kunstmatige intelligentie)
ARN	Afvalverwerking Regio Nijmegen
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen 2004
BCF	Btw-compensatiefonds
BGO	Budgetoverheveling
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	(voorheen Bank Nederlandse Gemeenten, thans als naam: BNG-Bank)
BsGW	Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BVO	Bruto vloeroppervlak
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CSV	Claim Structuur Vennootschap
CZM	Collectieve Zorgverzekering Minima

DEF

DAEB	Diensten van Algemeen Economisch Belang
DAR N.V.	(voorheen Dienst Afvalverwerking Regio Nijmegen, thans als naam: DAR)
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
Fido	Financiering Decentrale Overheden

GHI

GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GLI	Gecombineerde Leefstijlinterventie
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
IBO	Interdepartementaal Beleidsonderzoek
IBP	Informatiebeveiligingsplan
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IPO	Interprovinciaal Overleg
iRvN	ICT Rijk van Nijmegen
IV3	Informatie voor derden
IZA	Integraal Zorgakkoord

JKL

KDH	Kostendekkendheid
KNGG	Kind Naar Gezonder Gewicht
LAA	Landelijke Aanpak Adreskwaliteit
LISA	Landelijk Informatiesysteem Arbeidsplaatsen

MNO

MARN	Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
MCO	Meerjarige Collectieve Ontzorging
MGR	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (regio Rijk van Nijmegen)
m.i.v.	met ingang van
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
mln	miljoen
MT	Managementteam
n.a.v.	naar aanleiding van
NIP	Nationaal Isolatieprogramma
NS	Nederlandse Spoorwegen
NV	Naamloze Vennootschap
n.v.t.	niet van toepassing
o.a.	onder andere
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
ODNML	Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg
Ozb	Onroerende zaakbelasting(en)

PQRS

PBE	Publiek Belang Elektriciteitsproductie
PGB	Persoonsgebonden budget
POH	Praktijkondersteuner Huisarts
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertisecentrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RUD (LN)	Regionale UitvoeringsDienst (Limburg Noord)
RWE	Rheinisch-Westfälisches Elektrizitätswerk
RWS	Rijkswaterstaat
SaaS	Software as a Service
SiSa	Single information Single audit
SKB	Schatkistbankieren
SPUK	Specifieke Uitkering
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid

TUV

Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
UG	Uitkeringen Gemeentefonds
UP2025	Uitvoeringsprogramma 2025
UPW	Uitkering Participatiewet
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VBR	Vrij Besteedbare Reserve
VEGAL	Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders Limburg
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Vpb	Vennootschapsbelasting
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VWN	VluchtelingenWerk Nederland
vve	voor- en vroegschoolse educatie

WXYZ

WML	Waterleiding Maatschappij Limburg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Woo	Wet open overheid
Wsob	Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw / Wet sociale werkvoorziening
Woz	(Wet) waardering onroerende zaken

JAARSTUKKEN

2.1. Jaarverslag

Programmaverantwoording

Wettelijk kader

Art. 24, lid 2, letter a en art. 25 BBV.

Toelichting

In de volgende hoofdstukken treft u de verantwoording per programma aan.

Per programma is beschreven wat de doelstelling dan wel het beoogd maatschappelijk effect is, zoals dit geformuleerd is in de Programmabegroting 2025.

Daarnaast wordt per programma beschreven wat we wilden bereiken en wat we daarvoor gedaan hebben. De onderwerpen bij 'Wat wilden we bereiken...', is overgenomen vanuit de Programmabegroting 2025. Aan de hand van een stoplichtmodel met tekstuele toelichting, geven we aan in hoeverre we onze doelstellingen bereikt hebben. Voor wat het heeft gekost, verwijzen wij u naar de financiële toelichting zoals is vermeld in de jaarrekening bij de onderdelen 2.2.2 en 2.2.5.

De verantwoording is voor de volgende programma's vermeld:

- Programma Sociale leefomgeving (P1);
- Programma Sociaal Domein (P2);
- Programma Fysieke leefomgeving (P3);
- Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid (P4);
- Programma Bestuur en organisatie (P5).

Wat heeft het gekost?

Per programma moeten de baten en lasten vermeld worden. Omwille van de leesbaarheid en om dubbelingen te voorkomen verwijzen wij u voor de financiële cijfers naar onderdeel '2.2.2 Overzicht van baten en lasten' als subonderdeel van '2.2. Jaarrekening'.

Rechtmatigheidsanalyse

Per programma is vermeld of de gerealiseerde lasten wel of niet de geraamde lasten overschreden hebben. Is er sprake van een overschrijding dan is het programma financieel rechtmatig. Is er sprake van een overschrijding van de geraamde lasten, dan is er sprake van een financiële onrechtmatigheid. Een onrechtmatigheid kan op grond van de Financiële verordening 2025 met redenen als acceptabel worden aangemerkt. Dit is vermeld bij de desbetreffende programma's.

Overige informatie

Per programma moet ook de relatie met de (wettelijke) beleidsindicatoren en met de verbonden partijen vermeld worden. Hiervoor verwijzen wij u naar 'Bijlage 2 Beleidsindicatoren', naar 'Bijlage 5 Verbonden partijen' en naar de 'Paragraaf Verbonden partijen'.

Admo

Aanvullend op de vijf programmaverantwoordingen zijn de verantwoordingen vermeld van de algemene dekkingsmiddelen (programma-ongebonden baten), de kosten van overhead, het bedrag voor de heffing van de Vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien, tezamen Admo geheten.

2.1.1. Programma Sociale leefomgeving

Doelstelling / beoogd maatschappelijk effect

Conform Programmabegroting 2025:

“We geloven in de kracht van onze gemeenschap en willen de samenredzaamheid in onze gemeente verder versterken. Iedereen moet kunnen meedoen én zich hier thuis en veilig voelen. De leefbaarheid in onze kernen staat hierbij centraal.

Door de financiële situatie van onze gemeente vanaf 2025 hebben wij kritisch moeten kijken op welke onderdelen bezuinigingen mogelijk zijn. Hierbij hebben wij geprobeerd de samenredzaamheid in onze gemeente zo min mogelijk aan te tasten en het voorzieningenniveau op peil te houden. Er zijn binnen het programma Sociale Leefomgeving diverse maatregelen genomen om de kosten voor 2025 en verder te verlagen, bijvoorbeeld het anders inrichten van de cliëntenparticipatie (opheffen Adviesraad Sociaal Domein) en het afschaffen van de Vonkjes. Ook gaan we de tarieven voor de (secretarie)leges verhogen, bijvoorbeeld voor huwelijken. Tenslotte zullen wij in december 2024 met het jaarlijkse subsidieplan keuzes maken over welke subsidies we in de komende jaren nog verstrekken.”

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Burgerzaken	
De structurele basis voor burgerzaken is gelegd door ingehuurde krachten te vervangen door vast personeel. Eind 2025 waren alle vaste functies ingevuld met eigen personeel. Omdat tot dat moment nog gebruik werd gemaakt van inhuurkrachten én vanwege de niet-geplande Tweede Kamerverkiezingen, is de daling van de inhuurkosten in 2025 nog niet zichtbaar. Door een zorgvuldige inzet van mensen en middelen heeft de paspoortpiek in 2025 nauwelijks invloed gehad op de wachttijden voor het aanvragen van reisdocumenten en andere Burgerzakenproducten.	
Thema Veiligheid	
De uitvoering van het Integraal Veiligheidsbeleid is in 2025 gestaag doorgegaan. Zo is in 2025 op meerdere fronten ingezet op het vergroten van kennis over ondermijning en op het tegengaan van georganiseerde criminaliteit. Onder de vlag van Regiodeal Noord-Limburg, (thema Veiligheid) en in samenwerking met het ACT! Interventieteam is een bestuurlijke controle georganiseerd bij onze vakantieparken. Ook zijn inwoners in het buitengebied via het project ‘De boer op’ geïnformeerd over signalen van ondermijning. Het breder publiek is middels de publiekscampagne ‘Kijk niet weg’ geïnformeerd over dit onderwerp. Binnen de gemeentelijke organisatie is eveneens gewerkt aan kennisvergroting en bewustwording; het college en MT namen in dat kader deel aan een interactieve escaperoom (‘Niets is wat het lijkt’ van Loods11).	
Gelijktijdig met de landelijke campagne Denk Vooruit, die gericht is op het vergroten van maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht, hebben we als gemeente de eerste stappen gezet op dit onderwerp. Dit deden we zowel communicatief als door het bemoedigen en ondersteunen van bestaande lokale burgerinitiatieven zoals Weerbare Buurten van de buurtverbinders (van MaasBuren) en onze dorpsraden.	
Bij het vaststellen van de Zomerrapportage 2025 heeft de raad een bestemmingsreserve Maatschappelijke Weerbaarheid ingesteld, met een beoogde benutting in de periode 2025 t/m 2029. Deze reserve is bedoeld om aanvullende voorbereidingen en maatregelen mogelijk te maken ten gunste van de weerbaarheid en veerkracht, zowel voor de maatschappij als de gemeentelijke organisatie (bedrijfscontinuïteit). De daadwerkelijke benutting is in 2025 nog niet gestart vanwege de personele bezetting binnen het veiligheidsdomein en wordt vanaf 2026 opgepakt.	

Verder speelde in 2025 diverse zorg- en veiligheidscaasüstiek, waaronder persoonsgerichte aanpakken met als doel het terugdringen van overlast voortkomend uit complex of risicovol gedrag. Hoewel er geen gevallen binnen de gemeente zelf zijn vastgesteld, zijn wij wel geconfronteerd met de gevolgen van meerdere vogelgriepuitbraken in de regio. Door waakzaamheid en domeinoverstijgende samenwerking tussen het veiligheidsdomein, openbare ruimte en communicatie zijn noemenswaardige gevolgen voor inwoners voorkomen.

Tot slot was gedurende 2025 sprake van een goede en succesvolle samenwerking met de ketenpartners en de buurgemeenten.

Verenigingen en organisaties (financieel) ondersteunen

In 2025 hebben we verschillende verenigingen en stichtingen ondersteund door middel van een jaarlijkse subsidie. Met behulp van deze subsidie konden zij maatschappelijke activiteiten uitvoeren die wij belangrijk vinden in onze gemeente. Voor het volledige overzicht verwijzen wij u naar het Subsidieplan 2025 op onze website.

Integraal plan van aanpak preventieve gezondheid

We hebben nagenoeg alle voorgenomen activiteiten uit het preventieplan voor 2025 uitgevoerd of gerealiseerd. Het volledige GALA-budget is besteed.

Naast de uitvoering van het preventieplan werken we ook aan het opzetten van diverse ketenaanpakken, zoals de ketenaanpak Valpreventie en de ketenaanpak Gecombineerde Leefstijlinterventie (GLI) Volwassenen. In 2025 hebben we hierin mooie stappen kunnen zetten. De ketenaanpak Kind naar gezonder gewicht (KNGG) en GLI Volwassenen lopen inmiddels, hier is verdere uitvoering aan gegeven. De samenwerking binnen de IZA-regio is in 2025 gecontinueerd.

MOVE en Sport- en Beweegakkoord

In 2025 hebben wij uitvoering gegeven aan MOVE, het sport-, beweeg- en cultuurstimuleringsprogramma van de gemeente Mook en Middelaar. Hierbinnen zijn diverse activiteiten georganiseerd. Denk aan het project Doortrappen en de boekjes Doejemee met Sjors Sportief/Sjors Creatief voor kinderen en de activiteitengids voor Volwassenen. Daarnaast zijn er vervolgstappen gezet binnen het Sport- en Beweegakkoord, zo is er onder andere een Sportcafé georganiseerd en hebben we het contact met de sportverenigingen geïntensiveerd. In 2025 is een aantal sportverenigingen bezocht, in 2026 gaan we hiermee verder. Hierbij is ook de beschikbare verenigingsondersteuning onder de aandacht gebracht. De beweegcoach Volwassenen en Ouderen heeft in haar rol een succesvol jaar gehad als we kijken naar het aantal mensen dat via het beweegloket hun weg naar het sport- en beweegaanbod heeft gevonden.

Onderwijsachterstanden voorkomen en bestrijden

We hebben voldoende aanbod en spreiding van plekken voor- en voerschoolse educatie (vve) voor peuters met risico op een (taal)ontwikkelingsachterstand gerealiseerd. Vanuit het budgetoverschot hebben we daarnaast een boekentasjesproject voor vve-kinderen en een zomerschool voor anderstalige middelbare scholieren gesubsidieerd.

Inzicht creëren in de huisvestingsopgaven voor het onderwijs

De gemeenteraad heeft het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs vastgesteld dat inzicht geeft in de voorliggende huisvestingsopgaven voor het onderwijs. De financiële impact is nog niet duidelijk, deze zal moeten blijken uit nog uit te voeren haalbaarheidsonderzoeken. Het voor de verbouw of nieuwbouw van Kandinsky Molenhoek gereserveerde krediet à € 4.000.000 hevelen we daarom over naar 2026.

Bibliotheekwerk

We konden nauwelijks verdere voorbereidingen treffen voor de voorgenomen wijzigingen in de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob), omdat het definitieve wetsvoorstel pas eind 2025 bekend werd. Rond de jaarwisseling werd duidelijk wat de gemeentelijke zorgplicht gaat inhouden en welke voor onze gemeente mogelijke scenario's we in 2026 kunnen gaan uitwerken. De in 2025 hiervoor ontvangen decentralisatie-uitkering à € 100.000 hevelen we daarom over naar 2026.

Rechtmatigheidsanalyse

De gerealiseerde lasten (€ 6.286k) zijn lager dan de geraamde lasten (€ 6.684k). Hiermee voldoet dit programma aan de financiële rechtmatigheid.

Voor een totale analyse van het programmaresultaat verwijzen wij u naar het onderdeel 2.2.5 in de Jaarrekening ('Analyse op programmaniveau').

2.1.2. Programma Sociaal Domein

Doelstelling / beoogd maatschappelijk effect

Conform Programmabegroting 2025:

“We doen als gemeente wat we moeten doen. We verliezen de mensen die ons nodig hebben niet uit het oog. De noodzaak om om te zien naar onze inwoners die minder te besteden hebben is nadrukkelijk aanwezig. Nieuwkomers heten we welkom. Tenslotte informeren we inwoners actief over onze dienstverlening en ondersteuning.

We gaan door op de ingezette koers en zorgen ervoor dat iedereen met recht op zorg en ondersteuning de juiste hulp krijgt. Daarbij zijn we realistisch en nemen onze verantwoordelijkheid, passend bij onze draagkracht als kleine gemeente. Dit houdt in dat we ook rekening moeten houden met onze meerjarige financiële draagkracht. Daarom nemen we binnen het Sociaal Domein diverse maatregelen die tot minder uitgaven op dit programma moeten leiden. Aan het minimabeleid gaan we minder uitgeven. Ook proberen wij het beroep op de voorziening Hulp bij het Huishouden te verminderen. Ten slotte voeren we diverse andere maatregelen door, voor zover onze wettelijke verantwoordelijkheid dit toelaat, zoals het afschaffen van het cliëntervaringsonderzoek Werk en Inkomen. We bezuinigen niet op de noodzakelijke ondersteuning aan jeugdigen.”

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Opvang ontheemden	
<p><i>Huisvesting vergunninghouders</i> Provincie Limburg plaatste onze gemeente op trede 2 van de interventieladder van het Interbestuurlijk Toezicht vanwege onze achterstand op de realisatie van de gemeentelijke wettelijke taakstelling huisvesting vergunninghouders. Eind 2025 is het gelukt om deze achterstand volledig in te halen, daarmee zijn we van trede 2 van de interventieladder af.</p> <p><i>Opvang asielzoekers</i> Onze gemeente heeft geen asielzoekers opgevangen. We trokken hierin op met andere Limburgse gemeenten, om zo gezamenlijk uitvoering te geven aan de provinciale wettelijke taakstelling opvang asielzoekers.</p> <p><i>Opvang Oekraïense ontheemden</i> In 2025 hebben we aan de Cuijksesteeg in Mook en op een locatie in Molenhoek in totaal 110 Oekraïense ontheemden opgevangen. Aan de Cuijksesteeg is de realisatie van grondgebonden woningen wegens netcongestie vertraagd, waardoor de meeste bewoners langer dan gepland moeten blijven wonen in de tijdelijke woonunits.</p>	
Inburgering	
<p>Sinds 2025 voeren wij de casusregie inburgering zelf uit en ligt de maatschappelijke begeleiding aan statushouders bij VluchtelingenWerk Nederland (VWN). Daarnaast zijn in 2025 de taaltrajecten van de leerroutes B1- en Zelfredzaamheidsroute opnieuw regionaal aanbesteed. De uitgaven voor inburgering zijn hierdoor toegenomen, maar vallen nog altijd binnen de bestaande financiële kaders van de specifieke uitkering voor inburgeringsvoorzieningen.</p>	
Beleidsplan Financiële Zelfredzaamheid & Schuldhulpverlening en Minima	
<p>Het beleidsplan is in januari 2025 vastgesteld. In 2025 is door middel van het nieuwe beleid invulling gegeven aan de werkzaamheden omtrent de Financiële Zelfredzaamheid & Schuldhulpverlening en Minima.</p>	
Participatiewet in Balans	
<p>De behandeling van de Participatiewet in Balans is zowel in de Eerste als in de Tweede Kamer uitgesteld. Hierdoor is de wet in 2025 nog niet in werking getreden. Om die reden hebben wij in 2025 nog geen uitvoering kunnen geven aan de voorgenomen wijzigingen.</p>	

Inmiddels is de wet per 1 januari 2026 in werking getreden. De implementatie van de wijzigingen vindt vanaf dat moment plaats.

Decentralisatie Beschermd Wonen

Het voornemen van de Rijksoverheid was om de wet Beschermd Wonen per 2025 te decentraliseren. Dit is uitgesteld met als gevolg dat Nijmegen als onze centrumgemeente nog steeds aangewezen is om beschermd wonen uit te voeren voor onze regio. Zoals het er nu naar uitziet vindt decentralisatie niet eerder plaats dan 1 januari 2027.

De financiële middelen blijven tot de decentralisatie bij Nijmegen terwijl gemeenten lokaal al extra kosten hebben ten gevolge van de ambulantiseringsovereenkomst. Zodoende hebben de gemeenten in regio Nijmegen met gemeente Nijmegen afgesproken dat regio-gemeenten jaarlijks middelen van hen ontvangen.

Wijk GGD

Ook in 2025 hebben wij op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst de Wijk-GGD gefinancierd vanuit de middelen voor Beschermd Wonen. De Wijk-GGD speelt een cruciale rol in het proactief benaderen van zorgmijders, het reageren op signalen van onbegrepen of zorgelijk gedrag, en het begeleiden van inwoners en hun omgeving. De Wijk-GGD bevordert de kennis over psychische kwetsbaarheid en versterkt de samenwerking tussen lokale en regionale partners, zoals het sociaal team, politie, woningcorporaties, huisartsen en zorgpartners. In juli 2025 is besloten het aantal uren van de Wijk GGD met ingang van 1 januari 2026 te verhogen met twee uur per week.

Praktijkondersteuner GGZ Jeugd

De praktijkondersteuner GGZ jeugd (in het kort: POH jeugd) heeft in 2025 een stabiele inzet en samenwerking laten zien. De capaciteit van de POH is uitgebreid. De POH jeugd is inmiddels volledig ingebed in de werkwijzen en samenwerkingsverbanden en functioneert als integraal onderdeel van ons lokale aanbod.

Verbetering jeugdstelsel

In 2025 is uitvoering gegeven aan het vastgestelde regioprogramma jeugd. Hierin hebben de gemeenten van onze samenwerkingsregio de gezamenlijke ambities en opgaven opgenomen. Ook werken we op bovenregionaal niveau samen bij het doorontwikkelen van de meest complexe vormen van jeugdhulp. Lokaal hebben we met de VNG een traject doorlopen om de lokale maatschappelijke opgave in beeld te brengen. Dit vervolgen we in 2026 en koppelen hier een ontwikkelagenda aan.

Minimabeleid

Zoals afgesproken met de raad wordt een overzicht gegeven van het verloop van vier minimaregelingen. Dit betreffen:

- Collectieve Ziektekostenverzekering Minima (CZM);
- Individuele inkomenstoeslag;
- Doe mee regeling; en
- Studietoelage.

Het bereik van deze vier regelingen treft u in onderstaande kolom aan.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Aantal toegekende aanvragen	Kosten 2023	Percentage doelgroep
CZM	107	59,4	30,4%
Individuele inkomenstoeslag	61	26,5	17,3%
Doe mee regeling	31	5,2	1,7%
Studietoelage	6	10,4	8,8%
Totaal	205	101,6	o.b.v. 352 inwoners

Omschrijving	Aantal toegekende aanvragen	Kosten 2024	Percentage doelgroep
CZM	93	60,4	49,2%
Individuele inkomenstoeslag	71	31,9	37,6%
Doe mee regeling	28	4,6	14,8%
Studietoelage	8	20,2	4,2%
Totaal	200	117,1	o.b.v. 189 inwoners

Omschrijving	Aantal toegekende aanvragen	Kosten 2025	Percentage doelgroep
CZM	91	61,1	45,7%
Individuele inkomenstoeslag	63	€ 29,5	31,7%
Doe mee regeling	25	€ 4,1	12,6%
Studietoelage	10	€ 32,5	5,0%
Totaal	189	127,2	o.b.v. 199 inwoners

Voor het percentage is het totaal aantal inwoners geteld die in dat jaar een bedrag hebben kregen op grond van de Participatiewet. In 2023 betrof dit 352 inwoners, in 2024 betrof dit 189 inwoners en in 2025 betrof dit 199 inwoners. Een inwoner kan voor meerdere miniregelingen, behoudens de studietoelage, een aanvraag hebben gedaan. De studietoelage betreft een aparte doelgroep aangezien het hierbij om jongeren gaat die studeren.

Rechtmatigheidsanalyse

De gerealiseerde lasten (€ 8.732k) zijn hoger dan de geraamde lasten (€ 8.560k). Hiermee voldoet dit programma in eerste instantie niet aan de financiële rechtmatigheid. Omdat hier sprake is van open-eindregelingen binnen het Sociaal Domein wordt deze overschrijding van de lasten op grond van artikel 13, letters c en d van de 'Financiële verordening Mook en Middelaar 2025' aangemerkt als onrechtmatig, maar acceptabel.

Voor een totale analyse van het programmaresultaat verwijzen wij u naar het onderdeel 2.2.5 in de Jaarrekening ('Analyse op programmaniveau').

2.1.3. Programma Fysieke leefomgeving

Doelstelling / beoogd maatschappelijk effect

Conform Programmabegroting 2025:

“Samen zorgen we voor vitale en leefbare kernen met een goed ingerichte omgeving. We zoeken daarbij steeds de balans tussen de verschillende thema's. Denk aan: bereikbaarheid, duurzaamheid en verkeersveiligheid. Door het versterken van onze karakteristieke kernen, willen we de aantrekkelijkheid van onze gemeente vergroten én een vitale gemeente blijven. Met een aantal grotere en kleinere bouwprojecten bouwen we woningen voor alle doelgroepen. Op die manier bevorderen we de doorstroom op de woningmarkt en creëren we meer ruimte voor jongeren en jonge gezinnen.

Door de financiële situatie van onze gemeente vanaf 2025 hebben wij kritisch moeten kijken op welke onderdelen bezuinigingen of extra opbrengsten mogelijk zijn. Hierbij hebben wij geprobeerd het voorzieningenniveau op peil te houden. Wij verwachten hogere legesopbrengsten voor omgevingsvergunningen en hogere exploitatiebijdragen van derden voor ruimtelijke ontwikkelingen en worden onderhoudskosten voor openbare verlichting verlaagd.”

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Invoeren Omgevingswet	
De omgevingsvisie is in 2025 vastgesteld. Tevens is in 2025 gestart met de uitwerking van het programma voor de woon(zorg)visie en de technische voorbereiding van opstellen van het omgevingsplan.	
(Mee)werken aan bouw- en infrastructurele projecten	
In de gemeente zijn een aantal projecten opgepakt. De belangrijkste zijn hierna afzonderlijk genoemd. De herinrichting van het plein in Plasmolen is afgerond. De uitvoering van de herinrichting van de Kerkstraat is in 2025 gestart.	
Realiseren van (betaalbare) woningen	
Begin 2025 is gestart met de bouw van 80 betaalbare woningen bij de Maastuin, waarvan de eerste 30 (middendure huur) voor de kerst zijn opgeleverd. Daarnaast is gestart met planvorming in het Startsche Veld en zijn er ander, kleinere plannen, waar ook betaalbare woningen zijn voorzien. Desondanks blijft de druk op goedkope, betaalbare woningen in de gemeente groot en is het aandeel betaalbare woningen in de bestaande woningvoorraad vrij gering.	
Maastuin	
De eerste fase van de bouw is in 2025 gestart. Deze 85 woningen zijn vanaf eind 2025 / begin 2026 opgeleverd.	
Verbeteren bereikbaarheid en verkeersveiligheid	
De realisatie van het project opwaarderen Maaslijn is in 2025 verder in gang gezet, onder andere de bouw van het 'onderstation'. De aanvullende verkeersmaatregelen routes A73-Groesbeek zijn aanbesteed in 2025.	
Openbare ruimte op orde houden	
Er is uitvoering gegeven aan de diverse beheersplannen. Dat is binnen de beschikbare budgetten uitgevoerd. Opgemerkt wordt dat door de hogere prijzen (inflatie en prijsstijgingen) en areaaluitbreiding uitvoering binnen het beschikbare budget een toenemende uitdaging is.	
Het verzorgen van toezicht en handhaving	
De werkzaamheden zijn conform het UP2025 uitgevoerd. Daarnaast is vanaf medio 2025 regionaal gestart met de vormgeving van een robuuste omgevingsdienst (ODNML) per april 2026.	

Rechtmatigheidsanalyse

De gerealiseerde lasten (€ 3.350k) zijn lager dan de geraamde lasten (€ 4.022k). Hiermee voldoet dit programma aan de financiële rechtmatigheid.

Voor een totale analyse van het programmaresultaat verwijzen wij u naar het onderdeel 2.2.5 in de Jaarrekening ('Analyse op programmaniveau').

2.1.4. Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid

Doelstelling / beoogd maatschappelijk effect

Conform Programmabegroting 2025:

“Toerisme

In Mook en Middelaar is er met haar unieke ligging, geschiedenis, natuurschoon en kunstenaarskolonie op het gebied van recreatie en toerisme, altijd iets te beleven. Wij zetten ons in voor een verdere ontwikkeling van deze sector. Dit in samenwerking met onze inwoners, ondernemers, de regio en de gebruikers. Door bezoekers van buiten de gemeente aan te trekken ontstaat een bredere benutting van diverse voorzieningen. Hierdoor wordt het voorzieningenaanbod voor de eigen inwoners vergroot. Initiatieven voor kunst en cultuur worden waar mogelijk ondersteund.

Duurzaamheid en natuur

De gemeente Mook en Middelaar moet in 2050 een klimaatneutrale gemeente zijn. Het in 2024 opgestelde duurzaamheidsbeleid draagt daaraan bij. We gaan werken met de thema's elektriciteit, warmte, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit. Voor 2025 ligt de focus daarom op de maatregelen die uitgevoerd moeten worden om uiteindelijk een klimaatneutrale gemeente te worden.

Door de financiële situatie van onze gemeente vanaf 2025 hebben wij kritisch moeten kijken op welke onderdelen bezuinigingen mogelijk zijn. Er zijn binnen het programma enkele maatregelen genomen voor 2025. Onder meer het budget economische promotie en toerisme in regio is naar beneden bijgesteld.”

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Toerisme	
<i>Intensiveren samenwerking gemeente en ondernemers</i>	
Het college heeft in 2025 werkbezoeken gebracht aan zowel nieuwe als bestaande ondernemers in onze gemeente. Met de ondernemers die zich hebben verenigd in het toeristisch platform Visit Mookerheide was en is er een nauwe en duurzame samenwerking. Hierbij fungeert de bedrijfscontactfunctionaris als aanspreekpunt voor ondernemers.	
<i>Toeristisch Hart Plasmolen</i>	
Het plein in Plasmolen is opgeleverd en in juni 2025 feestelijk geopend.	
<i>Eikpunt</i>	
Het Eikpunt (landmark en infopaneel) is in 2025 gerealiseerd op het plein in Plasmolen.	
<i>Kunst, erfgoed en cultuur</i>	
De Kunst- en erfgoedvisie 2025-2028 is vastgesteld. Sinds september 2025 is de Subsidieregeling gemeentelijke monumenten Mook en Middelaar 2025 van kracht. Lokale initiatieven zijn waar mogelijk ondersteund. In Mook is een kunstwerk van Julia van Verschuer geplaatst.	
Duurzaamheid en natuur	
<i>Elektriciteit</i>	
In 2025 is een onderzoek uitgevoerd naar de geschiktheid van parkeerplaatsen binnen de gemeente voor de realisatie van zonnecarports. Daarnaast is het bestemmingsplan voor het 'Energie landgoed Wells Meer', na een definitieve uitspraak van de Raad van State, onherroepelijk geworden. De gemeente Mook en Middelaar heeft een intentieverklaring voor deelname aan het Energie landgoed Wells Meer getekend. Tevens zijn er meerdere overleggen gevoerd met netbeheerder Enexis om de ontwikkelingen rondom netcongestie te monitoren, is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met het Energiecafé om de energietransitie in de	

gemeente verder te bevorderen en is in 2025 een verkenning gedaan naar het bedrijventerrein Korendal om onder meer de kansen op het gebied van verdere verduurzaming te verkennen.	
<i>Warmte</i>	
<p>In 2025 is in samenwerking met het Energiecafé verder uitvoering gegeven aan het project energiearmoede. Binnen dit project zijn diverse woningeigenaren ondersteund bij het realiseren van grootschalige isolatiemaatregelen. In samenwerking met de energiecoaches zijn woningeigenaren hierbij volledig ontzorgd, van adviesverlening tot en met de uitvoering.</p> <p>Daarnaast is gestart met de uitvoering van het MCO NIP-programma, dat tot doel heeft eigenaren van slecht geïsoleerde woningen met een lage WOZ-waarde te ondersteunen bij het treffen van isolatiemaatregelen. Tevens zijn in 2025 de voorbereidingen gestart voor het opstellen van het gemeentelijke warmteprogramma. Tot slot is, in samenwerking met de buurgemeenten, een verkenning uitgevoerd naar de potentie voor de opwek van groengas in de regio.</p>	
<i>Klimaatadaptatie</i>	
<p>Op het gebied van klimaatadaptatie zijn in 2025 diverse stappen gezet. Zo zijn er diverse plekken in de gemeente voorzien van extra groen en wordt er bij projecten in de openbare ruimte al standaard rekening gehouden met klimaatadaptieve aspecten van de inrichting. Denk hierbij aan een juiste afwatering en drainage. Ook is ingezet op communicatie over waterveiligheid. Denk hierbij aan de Waterhoogtewijzer. Tot slot is input doorgegeven voor actualisatie van de gemeentelijke klimaatstresstesten.</p>	
<i>Biodiversiteit</i>	
<p>Zoals ook onder het onderdeel "klimaatadaptatie" al benoemd is, zijn er diverse plekken in de gemeente van nieuw groen voorzien. Dit komt ook ten goede aan de biodiversiteit. Daarnaast is een start gemaakt met de aanbesteding voor het soortenmanagementplan en zijn extra vleermuisplaatsen gerealiseerd. Ook is een start gemaakt met de uitwerking van de aanpak van de Aziatische hoornaar.</p>	
<i>Circulariteit</i>	
<p>In 2025 zijn we begonnen met het bijhouden van de bezoekersaantallen op de milieustraat. Aan de hand daarvan hebben we een start gemaakt met een plan om de milieustraat verder te professionaliseren. Deze ontwikkelingen zetten zich in 2026 voort.</p>	
<i>Herstel van iconische Maasheggen</i>	
<p>Binnen de beperkte mogelijkheden van de verkregen waterwetvergunning zijn de gesprekken gestart met grondeigenaren over de aanleg van heggen in het Maasdal. Na het plantseizoen winter 2025 / voorjaar 2026 zal voor Mook en Middelaar 23% van de beoogde doelstelling (24,8 km nieuwe heggen) zijn gerealiseerd. Daarmee lopen we achter op de doelstelling die eind 2027 moet zijn gerealiseerd.</p>	

Rechtmatigheidsanalyse

De gerealiseerde lasten (€ 2.625k) zijn lager dan de geraamde lasten (€ 3.795k). Hiermee voldoet dit programma aan de financiële rechtmatigheid.

Voor een totale analyse van het programmaresultaat verwijzen wij u naar het onderdeel 2.2.5 in de Jaarrekening ('Analyse op programmaniveau').

2.1.5. Programma Bestuur en organisatie

Doelstelling / beoogd maatschappelijk effect

Conform Programmabegroting 2025:

“Als gemeente voeren we lokale én rijkstaken uit, die direct van belang zijn voor onze inwoners. We maken plannen voor hun leefomgeving en helpen ze bij extra ondersteuning. Wat we doen, doen we voor onze inwoners. We werken samen om de trotse, kleine gemeente te blijven die we zijn. Dat doen we met inwoners, ondernemers, partners in de regio, én intern door zoveel mogelijk samenhang te zoeken in projecten. Hierbij zijn we een betrouwbare, slagvaardige partner. Als gemeente staan we dichtbij. We zijn bereikbaar en laagdrempelig. Herkenbaar. We hebben een gezicht en maken heldere afspraken. Omdat we als organisatie in toenemende mate te maken hebben met krapte in beschikbaarheid van mensen en materiaal, zien we ons gedwongen om afgewogen keuzes te maken in prioriteit en volgorde van uitvoering. We investeren in het behoud van voldoende kwaliteit in werkzaamheden. Met daarbij een sluitende begroting voor 2025, waarbij structurele uitgaven met structurele middelen gedekt zijn.

Door de financiële situatie van onze gemeente vanaf 2025 hebben wij kritisch moeten kijken op welke onderdelen bezuinigingen mogelijk zijn. Hierbij zijn onder andere enkele werkbudgetten neerwaarts bijgesteld.”

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitgangspunten	
De uitgangspunten binnen het programma Bestuur en organisatie betreffen personele en financiële uitgangspunten. We hebben onze taken voor de inwoners uit kunnen voeren ondanks de financiële situatie. Om dichterbij de burgers te staan zijn nieuwe initiatieven ontplooid op het vlak van participatie. Ons personeelsbestand hebben we zowel kwalitatief als kwantitatief op niveau kunnen houden, waarbij we onze regionale samenwerkingen slim hebben kunnen inzetten om combinatiefuncties te maken. Financieel zijn structurele lasten gedekt met structurele middelen, ook in het meerjarenperspectief.	
Aanpak inwonerparticipatie	
<p>In 2025 hebben we belangrijke stappen gezet om inwonerparticipatie stevig te verankeren in zowel het beleid als de organisatie. Hierbij is de bestaande participatieaanpak geëvalueerd en vastgelegd in de nieuwe Participatieverordening. Om nog dichterbij de inwoner te staan en de kennis en kunde uit de gemeenschap beter te benutten, is een pilot inwonersinitiatieven opgestart. Daarnaast zijn inwoners actief betrokken bij diverse projecten in de gemeente. Ook hebben we een groep gemotiveerde inwoners bijeengebracht om een Dorpsraad voor Mook op te richten, wat de lokale betrokkenheid verder versterkt.</p> <p>Daarnaast hebben we gewerkt aan het verlagen van de drempel naar de gemeente: we organiseerden een bijeenkomst voor nieuwe inwoners en waren we als gemeente zichtbaar op grote evenementen (Midzomernachtfestival en de Molenhoekdag). Ook het burgemeesterspreekuur draagt bij aan een open en toegankelijke gemeente, waar inwoners gemakkelijk hun stem kunnen laten horen.</p> <p>Om medewerkers nog beter te ondersteunen bij participatie, is de Toolbox voor participatie verder uitgebreid. Daarnaast zijn we gestart met het opstellen van een doorlopende leerlijn participatie, zodat kennis en vaardigheden op dit gebied continu worden ontwikkeld.</p>	
Samenwerking	
<p>In 2025 hebben wij onze visie op regionale samenwerking geactualiseerd. De definitieve versie van deze visie is begin 2026 door de raad vastgesteld.</p> <p>De oprichting van de Gemeenschappelijke Regio Noord Limburg is eind 2025 afgerond en met ingang van 1 januari 2026 in werking getreden. Ook is een strategische visie voor de regio Noord</p>	

Limburg opgesteld, waarvan de definitieve versie op 5 maart 2026 aan de gemeenteraad is aangeboden.

In het Rijk van Nijmegen hebben alle colleges de Visie en Samenwerkingsagenda (VSA) Rijk van Nijmegen vastgesteld. In deze visie wordt gekozen voor drie gezamenlijke opgaven waarop we in de komende jaren (intensiever) gaan samenwerken. Veel van deze opgaven zijn niet nieuw, en vaak wordt er ook al op samengewerkt. Aanvullend heeft de regio zichzelf de opgave gesteld om de huidige samenwerking effectiever in te richten. De uitvoering van de VSA is gestart.

Tenslotte is eind 2025 de dienstverleningsovereenkomst met het Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO) in Venlo (sociale recherche) beëindigd, aangezien wij per 1 januari 2026 als volwaardig deelnemer zijn toegetreden tot de Gemeenschappelijke Regeling IBO gehuisvest in Wijchen.

Rechtmatigheidsanalyse

De gerealiseerde lasten (€ 1.603k) zijn hoger dan de geraamde lasten (€ 1.504k). Hiermee voldoet dit programma in eerste instantie niet aan de financiële rechtmatigheid. De overschrijding betreft met name een verplichte extra dotatie voor de pensioenvoorziening wethouders mede als gevolg van de dekkingsgraad van het ABP (€ 275k). Deze post was bekend bij het opstellen van de Jaarstukken (open-eind). Op grond van artikel 13, letters c en d van de 'Financiële verordening Mook en Middelaar 2025' worden deze overschrijdingen aangemerkt als onrechtmatig, maar acceptabel.

Voor een totale analyse van het programmaresultaat verwijzen wij u naar het onderdeel 2.2.5 in de Jaarrekening ('Analyse op programmaniveau').

2.1.6. Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Algemeen

Algemene dekkingsmiddelen zijn baten die niet aan een specifiek programma zijn gekoppeld. Deze middelen dekken de lasten van alle programma's gezamenlijk.

In onderstaande tabel is het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Uitkeringen gemeentefonds (UG)					
Uitkeringen gemeentefonds lopend jaar	14.630	14.860	15.800	15.793	-7
UG verrekeningen twee voorgaande jaren	38	0	-25	-14	11
<i>Subtotaal uitkeringen gemeentefonds</i>	<i>14.668</i>	<i>14.860</i>	<i>15.775</i>	<i>15.778</i>	<i>3</i>
Belastingen					
Onroerende zaakbelastingen	2.238	2.344	2.344	2.369	25
Toeristenbelasting	132	182	182	233	51
Forensenbelasting	11	25	25	24	-1
Hondenbelasting	42	43	43	41	-2
<i>Subtotaal belastingen</i>	<i>2.423</i>	<i>2.594</i>	<i>2.594</i>	<i>2.668</i>	<i>74</i>
Overige algemene dekkingsmiddelen					
Dividend	313	338	338	466	128
Saldo van de financieringsfunctie	251	-1	-1	151	151
Overige algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal overige algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>564</i>	<i>337</i>	<i>337</i>	<i>617</i>	<i>280</i>
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	17.654	17.791	18.706	19.063	357

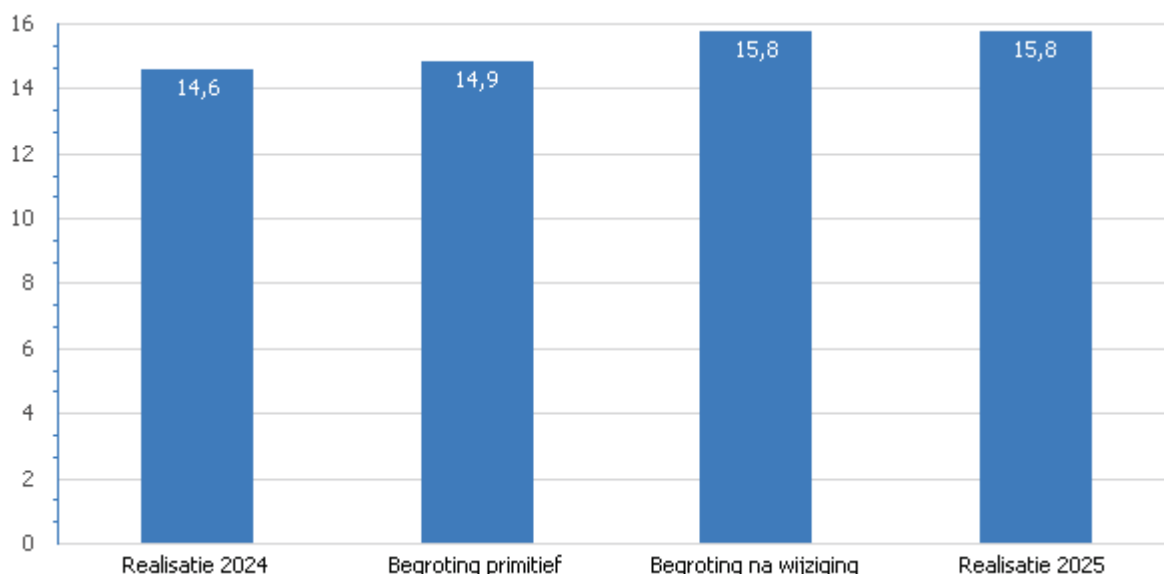
Voor een nadere toelichting op de verschillen wordt verwezen naar onderdeel '2.2.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten'.

Toelichting uitkeringen uit het gemeentefonds

De gemeente ontvangt uit het gemeentefonds een algemene uitkering en diverse decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

In 2025 bedroeg de algemene uitkering € 14.672k en bedroegen de decentralisatie- en integratie-uitkeringen € 1.121k. In totaal is € 15.793k ontvangen. De berekening hiervan is opgenomen in 'bijlage 3 Uitkeringen gemeentefonds, inclusief de gehanteerde maatstaven.

De uitkeringen uit het gemeentefonds worden twee jaar na afloop definitief vastgesteld. In de tussenliggende periode vinden verrekening plaats. In 2025 hebben we over 2023 en 2024 achteraf per saldo € 14k terugbetaald.

Grafiek 1: Uitkeringen gemeentefonds

Toelichting belastingen

In 2025 zijn in Mook en Middelaar de volgende gemeentelijke belastingen geheven als onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen:

- Onroerende zaakbelastingen voor eigenaren van woningen en van niet-woningen;
- Onroerende zaakbelastingen voor gebruikers van niet-woningen (gebruikers van woningen zijn wettelijk vrijgesteld van ozb);
- Toeristenbelasting (inclusief watertoeristenbelasting);
- Forensenbelasting; en
- Hondenbelasting.

Daarnaast zijn leges, afvalstoffenheffing en rioolrechten geheven. Deze vallen buiten de algemene dekkingsmiddelen, omdat zij een vergoeding vormen voor specifieke gemeentelijke voorzieningen (zoals het verzamelen en verwerken van huishoudelijk afval en de aanleg en het onderhoud van riolering).

Toelichting overige algemene dekkingsmiddelen

De overige algemene dekkingsmiddelen betreffen dividenduitkeringen van met name BNG Bank N.V en Enexis B.V. Het saldo van de financieringsfunctie betreft het saldo van rentebaten en rentelasten van leningen en banksaldi.

2.1.7. Overzicht van de kosten van overhead

Wettelijk kader

Artikel 8, lid 1 letter c BBV.

Overhead

Kosten die direct aan het primaire proces zijn toe te rekenen, zijn zoveel mogelijk binnen de programma's verantwoord. Kosten die niet direct toewijsbaar zijn aan een programma, zijn opgenomen onder overhead.

Onder overhead vallen onder andere kosten voor leidinggevenden, financiën, personeel en organisatie, inkoop, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken, ICT, huisvesting en facilitaire zaken, DIV en managementondersteuning.

Bedragen x € 1.000

Overhead	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Personeel en organisatie (excl. functioneel verantwoord)	3.148	4.192	3.244	3.730	-486
Huisvesting en Facilitaire zaken	638	353	380	337	42
ICT / Automatisering	1.057	881	932	1.049	-117
Financiën, Juridische zaken en Communicatie	183	152	171	180	-9
Huisvesting buitendienst (werf/kazerne)	247	304	304	187	117
Totaal Overhead	5.272	5.882	5.030	5.483	-452

Het grootste verschil betreft een toename van de kosten voor inhuur. Voor een totale analyse van het verschil van € 452k verwijzen wij u naar onderdeel 2.2.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten (onderdeel Overhead).

2.1.8. Bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn vennootschapsbelasting (Vpb) verschuldigd over fiscale winsten uit ondernemersactiviteiten.

Jaarlijks wordt beoordeeld of binnen de gemeente sprake is van Vpb-plichtige activiteiten. Op basis hiervan volgt aangifte en, indien van toepassing, een voorlopige en definitieve aanslag door de Belastingdienst.

In de afgelopen jaren hebben uitsluitend beperkte inkomsten uit reststromen van restafval geleid tot fiscale winsten. De verschuldigde vennootschapsbelasting bleef daardoor zeer beperkt. Voor 2024 wordt een hogere aanslag verwacht wegens grondverkoop (in 2024). Deze aanslag volgt in 2026. Voor 2025 wordt weer uitgegaan van een nagenoeg nihil-aangifte. Ook deze aanslag volgt naar verwachting pas in 2026.

Bedragen x € 1.000

Vennootschapsbelasting (Vpb)	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Definitieve aanslag Vpb 2022 (in 2024)	0	0	0	0	0
Definitieve aanslag Vpb 2023 (in 2025)	0	0	0	0	0
Verwachting te betalen Vennootschapsbelasting 2024 (in 2025)	0	0	0	0	0
Verwachting te betalen Vennootschapsbelasting 2025 (in 2026)	0	0	0	0	0

2.1.9. Bedrag voor onvoorzien

Onvoorzien

In de begroting voor 2025 is een bedrag voor onvoorzien opgenomen. Dit bedrag bedraagt € 10k en komt neer op ongeveer 0,03% van het begrotingstotaal.

In 2025 is geen gebruikgemaakt van dit budget. Dit leidt tot een voordelig effect van € 10k op het rekeningresultaat.

Paragrafen

Wettelijk kader

Art. 24, lid 2, letter b en art. 26 jo. art. 9 BBV en art. 3.5 WOO

Toelichting

In de paragrafen worden in de begroting de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede tot de lokale heffingen. In dit jaarverslag vindt u de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen.

De volgende paragrafen zijn wettelijk verplicht:

- Paragraaf Lokale heffingen;
- Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen;
- Paragraaf Financiering;
- Paragraaf Bedrijfsvoering;
- Paragraaf Verbonden partijen;
- Paragraaf Grondbeleid;
- Paragraaf Wet open overheid.

Naast de verplichte paragrafen op grond van het BBV en de WOO is er één aanvullende paragraaf in deze jaarstukken opgenomen.

Deze facultatieve paragraaf betreft:

- Paragraaf Informatieveiligheid.

2.1.10. Paragraaf Lokale heffingen

Wettelijk kader

Artikelen 10 en 26 BBV.

Artikel 21 Financiële verordening Mook en Middelaar 2025.

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden (en dus gerelateerd aan uitgaven), als op die waarvan de besteding ongebonden is (vrij aanwendbaar). In deze paragraaf wordt ingegaan op de realisatie van hetgeen in de Programmabegroting 2025 aan onderwerpen is verwoord.

Het gecombineerde aanslagbiljet is eind februari 2025 opgelegd. Hierna zijn periodiek aanvullende kohieren opgelegd. De waardering, heffing en invordering van belastingen is uitbesteed aan BsGW, met uitzondering van de leges.

De toeristenbelasting wordt afzonderlijk opgelegd.

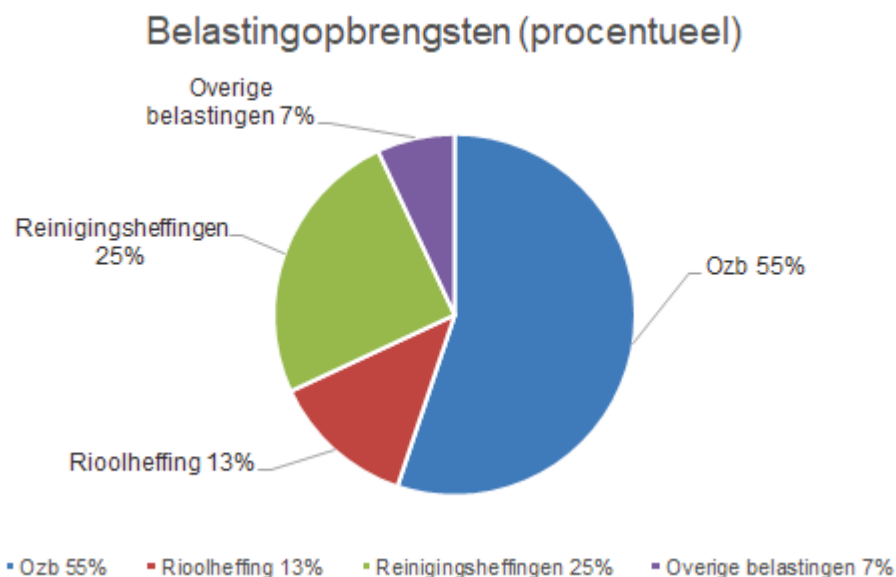
De woz-beschikking en alle overige belastingen zijn op één aanslagbiljet verzameld.

Het variabele deel van rioolrechten, reinigingsrechten en toeristenbelasting wordt achteraf (na afloop van het kalenderjaar) opgelegd.

Geraamde en gerealiseerde opbrengsten belastingheffing

In onderstaand overzicht treft u de opbrengsten van de belastingen aan:

Bedragen x € 1.000				
Opbrengsten belastingen	W2024	B2025	W2025	%
Niet-bestedingsgebonden lokale heffingen				
Onroerende zaakbelastingen:				
- ozb eigenaren woningen	1.883	1.956	1.963	46%
- ozb eigenaren niet-woningen	354	388	406	9%
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten (n.v.t.)	0	0	0	0%
Forensenbelasting	11	25	24	1%
Toeristenbelasting	132	182	233	5%
Parkeerbelasting (n.v.t.)	0	0	0	0%
Hondenbelasting	42	43	41	1%
Reclamebelasting (n.v.t.)	0	0	0	0%
Precariobelasting (n.v.t.)	0	0	0	0%
Totaal niet-bestedingsgebonden	2.423	2.594	2.668	62%
Bestedingsgebonden lokale heffingen				
Baatbelasting (n.v.t.)	0	0	0	0%
Rioolheffing woningen en niet-woningen	569	561	556	13%
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	1.030	1.069	1.073	25%
Totaal bestedingsgebonden	1.599	1.630	1.628	38%
Totaal lokale heffingen	4.022	4.224	4.296	100%

Voor 2025 is minder dan 2% meer aan heffingen ontvangen dan vooraf geraamd. De belangrijkste belastingen voor de gemeente, met een aandeel van 55%, zijn de onroerende zaakbelastingen (ozb).

De rioolheffing en de reinigingsheffingen worden kostendekkend belast. Deze bedragen zo'n 38%. De opbrengsten voor de toeristenbelasting, de forensenbelasting en de hondenbelasting samen, bedragen in totaliteit ongeveer 7%.

Gerealiseerd beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Overeenkomstig de kadernota, de programmabegroting en de herziening van de belastingverordeningen zijn de volgende beleidsmatige uitgangspunten gehanteerd:

- Er is in 2025 een indexering toegepast van 2,83% (2024: 3,43%) op de tarieven van de algemene belastingen/heffingen (met uitzondering van de ozb). Dit percentage is gebaseerd op de loon- en prijsstijgingen zoals vermeld in de meicirculaire 2024;
- De ozb is geheven op basis van de woz-waarde. Jaarlijks vindt een hertaxatie plaats. De daaruit voortvloeiende waardestijging of waardedaling wordt verdisconteerd in het definitieve tarief. Het tarief wordt bepaald door de geraamde opbrengst te delen door de geraamde grondslag op basis van de woz-waarde. De opbrengst voor 2025 is in basis gelijk gebleven ten opzichte van 2024, behoudens een extra verhoging van 2% aan extra opbrengsten;
- De rioolheffing is geheven ter dekking van de kosten voor onderhoud en vervanging van de bestaande riolering;
- De afvalstoffenheffing is geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval;
- De tarieven voor de Toeristenbelasting en de Watertoeristenbelasting zijn in 2025 verhoogd naar € 2,00;
- De gemeentelijke leges zijn berekend voor de door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. De leges zijn voor 2025 geïndexeerd met 2,83%.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

De mogelijkheid tot belastingheffing is verankerd in de Gemeentewet (Gw). Hieronder vindt u een opsomming van alle belastingen die geheven mogen worden, onderverdeeld in belastingen die in 2024 daadwerkelijk geheven zijn en belastingen die niet door Mook en Middelaar opgelegd worden. Van belastingen die geheven worden, is door de raad een belastingverordening vastgesteld.

Belasting	Wel geheven	Niet geheven
Onroerende zaakbelastingen	✓	
Forensenbelasting	✓	
(Water)toeristenbelasting	✓	
Hondenbelasting	✓	
Rioolheffing	✓	
Afvalstoffenheffing / reinigingsrecht	✓	
Leges (voor diensten)	✓	
Baatbelasting		x
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten		x
Parkeerbelasting		x
Reclamebelasting		x
Precariobelasting		x

Kostendekkendheid

Bij de programmabegroting moet in de paragraaf lokale heffingen inzicht worden gegeven in de mate van kostendekkendheid per heffing. Hierbij mogen op begrotingsbasis de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden voor wat betreft heffingen en rechten. Dit geldt voor de rioolheffing, de afvalstoffenheffing/reinigingsrecht en de leges. Het overzicht van kostendekkendheid wordt volledigheidshalve ook vermeld in de Jaarstukken op basis van realisatiecijfers. Een afwijking van de realisatiecijfers ten opzichte van de geraamde cijfers heeft geen invloed op de tarieven van het boekjaar. De tarieven zijn en worden gebaseerd op de geraamde belastingopbrengsten conform de begroting en de geraamde grondslagen conform de opgave van BsGW. Voor de rioolheffing en voor de reinigingsheffingen kan op realisatiebasis een egalisatie plaatsvinden door middel van een dotatie of een vrijval van de egalisatievoorzieningen.

Bedragen x € 1.000			
Berekening kostendekkendheid rioolheffing	Raming €	Realisatie €	Verschil
<i>Primitief</i>			
Lasten taakveld	505	599	94 N
Baten taakveld	-5	-14	9 V
Mutatie egalisatievoorziening (vrijval)	-50	-147	97 V
Netto lasten taakveld	450	438	12 V
Toe te rekenen lasten	450	438	12 V
Overhead	111	117	6 N
Btw in het kader van het Btw-compensatiefonds (BCF)	0	0	0 V
Totale kosten	561	556	6 V
Opbrengst heffingen	561	556	6 N
Dekkingspercentage	100%	100%	

Rioolheffing is een gesloten systeem waarbij baten en lasten worden geëgaliseerd middels een egalisatievoorziening. Zonder egalisatie van baten en lasten zou de kostendekkendheid uitkomen op 85%. Door een extra bedrag van € 97k te onttrekken uit de egalisatievoorziening rioolheffing bedraagt de kostendekkendheid 100%. De egalisatievoorziening rioolheffing bedraagt eind 2025 € 4 miljoen.

Bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid reinigingsheffingen	Raming €	Realisatie €	Verschil
<i>Primitief</i>			
Lasten reinigingsheffingen	979	1.074	96 N
Baten taakveld	-126	-184	58 V
Mutatie egalisatievoorziening (vrijval)	0	-28	28 V
Netto lasten taakveld	853	863	10 N
Toe te rekenen lasten	853	863	10 N
Overhead	216	210	6 V
Btw in het kader van het Btw-compensatiefonds (BCF)	0	0	0 V
Totale kosten	1.069	1.073	4 N
Opbrengst heffingen	1.069	1.073	4 V
Dekkingspercentage	100%	100%	

Reinigingsheffingen is een gesloten systeem waarbij baten en lasten worden geëgaliseerd middels een egalisatievoorziening. Zonder egalisatie van baten en lasten zou de kostendekkendheid uitkomen op 97%. Door een bedrag van € 28k te onttrekken uit de egalisatievoorziening reinigingsheffingen bedraagt de kostendekkendheid 100%. De egalisatievoorziening reinigingsheffingen bedraagt eind 2025 € 254k.

Bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid leges	Raming €	Realisatie €	Verschil
<i>Primitief</i>			
Netto lasten leges (incl. overhead)	355	547	192 N
Opbrengst leges	302	890	588 V
Dekkingspercentage (maximaal)	81%	163%	

In de netto lasten zitten zowel directe kosten als een opslag voor de overhead. In de legesopbrengsten zit een eenmalige baat van € 444k ten behoeve van het project De Maastuin. Zonder deze extra (eenmalige) opbrengst zou de gerealiseerde opbrengst € 446k bedragen en zou de kostendekkendheid, evenals vooraf gecalculeerd, 81% bedragen. Op begrotingsbasis mogen de leges maximaal kostendekkend zijn. De legesopbrengsten worden niet geëgaliseerd omdat deze vraag-gedreven zijn.

Aanduiding van de lokale belastingdruk

Tarieven

In onderstaand overzicht treft u de belastingtarieven aan van 2025 en van het vorige jaar 2024. De tarieven over 2025 zijn op 12 december 2024 door de raad vastgesteld.

Belastingtarieven	2025	2024
Algemene inflatiecorrectie	2,83%	3,43%
Onroerende zaakbelastingen:		
- tarief woningen eigenaren	0,1159%	0,1182%
- tarief niet-woningen eigenaren	0,2911%	0,2791%
- tarief niet-woningen gebruikers	0,2177%	0,2060%
Forensenbelasting:		
- tarief van de woz-waarde	0,2824%	0,2411%
Toeristenbelasting	2,00	1,50
Hondenbelasting:		
- 1e hond	66,48	64,68
- extra honden per hond	99,72	96,96
- tarief kennel	465,36	452,76
Rioolheffing		
- vastrecht	120,36	123,00
- variabel deel 1e 400 m3	17,16	19,58
- elke volgende 400 m3	171,60	195,80
Reinigingsheffingen:		
- afvalstoffenheffing (vastrecht woningen)	222,48	216,36
- reinigingsrecht (vastrecht niet-woningen)	111,24	108,18
- variabel tarief restafval per lediging container	14,00	10,29
- variabel tarief restafval per klepopening centrale container	2,80	2,29

Belastingdruk Mook en Middelaar en buurgemeenten

COELO onderzoekt jaarlijks de woonlasten per huishouden. Naast de drie belastingen ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing houdt Coelo ook rekening met een eventuele heffingskorting. In onderstaande tabel zijn van een aantal buurgemeenten de woonlasten 2025 per gemeente weergegeven.

Bedragen x € 1

Lastendruk 2025	Mook en Middelaar	Gennep	Heumen	Land van Cuijk	Gemidd. Limburg
Eigenaar-bewoner					
Eenpersoonshuishouden	989	859	923	946	966
Meerpersoonshuishouden	1.023	897	1.002	1.018	1.036
Rangnummer *)	165e	38e	136e	159e	
Huurder					
Eenpersoonshuishouden	274	270	169	288	367
Meerpersoonshuishouden	307	309	248	356	436
Rangnummer *)	37e	38e	9e	90e	

Bron: Coelo - Atlas van de lokale lasten 2025 (Bijlage 3 Woonlasten per gemeente)

*) 1^e is laagste tarief

Kwijtscheldingsbeleid

Voor belastingplichtigen met lage inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de geheven belasting. Kwijtschelding is mogelijk voor afvalstoffenheffing en rioolheffing. In 2025 is voor € 20k kwijtschelding verleend over 2025 en voor € 8k over voorgaande jaren.

2.1.11. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Wettelijk kader

Artikelen 11 en 26 BBV.

Artikel 22 Financiële verordening Mook en Middelaar 2025.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit geeft aan over welke middelen en mogelijkheden de gemeente beschikt om onvoorziene kosten op te vangen. In Mook en Middelaar bestaat de weerstandscapaciteit uitsluitend uit de Algemene reserve.

Algemene reserve

De algemene reserve (met kleine letter a), zoals bedoeld in artikel 43, lid 1, letter a BBV, is in Mook en Middelaar onderverdeeld in twee afzonderlijke reserves: de Algemene reserve (met hoofdletter A) en de Vrij Besteedbare Reserve (VBR).

De Algemene reserve is volledig beschikbaar voor het opvangen van financiële risico's en wordt daarom volledig meegenomen in het weerstandsvermogen. De omvang van deze reserve is sinds 2017 ongewijzigd (en bedraagt € 2 miljoen).

Risico's

Tegenover de weerstandscapaciteit staan risico's waarvoor geen of onvoldoende maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente.

Wanneer een risico zich voordoet, worden de financiële gevolgen niet verwerkt in het rekening-resultaat, maar opgevangen via de Algemene reserve. De kans dat een risico zich voordoet, is ingedeeld in vijf categorieën: zeer laag, laag, midden, hoog en zeer hoog.

De risico's in deze paragraaf zijn gebaseerd op de meest recente risico-inschattingen uit de Programmabegroting 2025 en zijn daar waar nodig aangepast aan de stand per eind 2025. De risico's zijn gerangschikt naar inschatting en omvang.

Nr	Risico	Kwanti- ficering	Risico- inschatting	Kans	Omvang
1	Overschrijding van kosten binnen het Sociaal Domein	400	Hoog	75%	300
2	Uitvoering Participatiewet (vangnetregeling)	126	Gemiddeld	50%	63
3	Optreden van een ICT-veiligheidsprobleem (Cybersecurity)	4.575	Zeer laag	10%	458
4	Hogere kosten als gevolg van achtervang leningen sociale woningbouw	3.924	Zeer laag	10%	392
5	Extra kosten bij verbonden partijen	660	Zeer laag	10%	66
6	Onvoorziene kosten als gevolg van juridische procedures	250	Zeer laag	10%	25
		9.335			1.304

In het verslagjaar 2025 hebben bovengenoemde risico's zich niet voorgedaan. Er heeft daarom geen onttrekking uit de Algemene reserve plaatsgevonden.

Voor een nadere toelichting op de afzonderlijke risico's wordt verwezen naar bijlage 4.

Bedragen x € 1.000

2.1. Jaarverslag

Risico		Incidenteel		Structureel	
		Kwantificering	Berekend bedrag	Kwantificering	Berekend bedrag
Zeer hoog	90%	0	0	0	0
Hoog	75%	400	300	0	0
Midden	50%	126	63	0	0
Laag	25%	0	0	0	0
Zeer laag	10%	9.409	941	0	0
Totaal		9.935	1.304	0	0

Het totaal van het berekende risicobedrag komt daarmee uit op ruim € 1,3 miljoen.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit en risico's

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de geïnventariseerde risico's. Dit geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen zonder direct beleidsmatige consequenties.

Het weerstandsvermogen is daarmee een belangrijk instrument om de financiële gezondheid van de gemeente te beoordelen.

Weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit bedraagt eind 2025 € 2 miljoen.

Wanneer de geïnventariseerde risico's worden afgezet tegen deze weerstandscapaciteit, blijkt dat de gemeente Mook en Middelaar over voldoende vermogen beschikt om deze risico's op te vangen.

Bedragen x € 1.000

Soort risico	Berekende omvang risico's	Huidig weerstands-vermogen	Dekking in %	Overdekking
Incidentele risico's	1.304	2.000	153%	696
Structurele risico's	0	10	n.v.t.	10
Totaal	1.304	2.010	154%	706

De ratio van het weerstandsvermogen bedraagt (afgerond) 1,6 en valt binnen de categorie 'Ruim voldoende'.

Beoordelingstabel weerstandsvermogen			
Categorie	Ratio weerstandsvermogen		Betekenis
	vanaf	tot	
A	2	∞	Goed / Uitstekend
B	1,4	2	Ruim voldoende
C	1	1,4	Voldoende
D	0,8	1	Matig
E	0,6	0,8	Onvoldoende
F	- ∞	0,6	Ruim onvoldoende

De minimaal aanbevolen categorie betreft 'C - Voldoende' met een ratio tussen 1 en 1,4.

Kengetallen

Kengetallen geven inzicht in onderdelen van de balans en exploitatie en ondersteunen de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Daarnaast maken zij vergelijking met andere gemeenten mogelijk.

Een afzonderlijk kengetal geeft slechts een beperkt beeld. De kengetallen moeten daarom in samenhang worden beoordeeld. In onderlinge samenhang laten zij zien hoe de financiële positie zich ontwikkelt en welke risico's daarbij spelen.

Kengetallen geven inzicht in onderdelen van de balans en de exploitatie en ondersteunen de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Daarnaast maken zij vergelijking met andere gemeenten mogelijk.

Een afzonderlijk kengetal geeft slechts een beperkt beeld. De kengetallen moeten daarom in samenhang worden beoordeeld. Gezamenlijk geven zij inzicht in de financiële stabiliteit en de risicopositie van de gemeente.

Voor de provincie als financieel toezichthouder hebben deze kengetallen een signalerende functie.

Kengetallen		R2024	B2025 *)	R2025
1a)	Netto schuldquote	-16%	7%	-16%
1b)	Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-19%	4%	-18%
2)	Solvabiliteitsratio	44%	40%	49%
3)	Grondexploitatie (n.v.t.)	0%	0%	0%
4)	Structurele exploitatieruimte	6%	0%	8%
5)	Belastingcapaciteit	103%	103%	97%

*) Betreft waarden zoals vermeld in primitieve begroting, omdat daar een geprognosticeerde balans aanwezig is.

1a Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast (vaste schuld en vlottende passiva) ten opzichte van de eigen middelen (vlottende activa). Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een negatieve schuldquote betekent dat er geen netto-schuld is, maar dat er een overschot is aan liquide middelen en vorderingen. Het kengetal is bij de begroting normaliter hoger omdat daar de aanname geldt dat de restant kredieten (volledig) worden betaald. Dit leidt tot een afname van de liquide middelen.

1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Dit betreft hetzelfde kengetal als de netto schuldquote, maar nu worden bij de eigen middelen niet alleen de vlottende activa meegenomen, maar ook de uitgezette leningen. Dit kengetal is altijd gelijk of lager dan de netto schuldquote.

2 Solvabiliteitsratio

Het solvabiliteitsratio geeft aan in welke mate wij in staat zijn om op de lange termijn aan de financiële verplichtingen te voldoen. Zoals uit de balans valt op te maken, bedraagt het eigen vermogen ruim € 11 miljoen en het totaal vermogen ruim € 23 miljoen. Dit betekent dat de verhouding eigen vermogen/totaal vermogen 0,49 is. De gangbare minimumnorm voor deze solvabiliteitsratio ligt bij niet-financiële ondernemingen tussen de 0,25 en 0,40. Hoe hoger de ratio hoe solvabeler de organisatie is. Met een ratio van 0,49 voldoet de gemeente Mook en Middelaar ruimschoots aan de gangbare minimumnorm.

3 Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De gemeente Mook en Middelaar heeft geen actieve grondexploitaties (aankopen, bouw- en woonrijp maken en weer verkopen). Het kengetal bedraagt 0%.

4 Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. De structurele exploitatieruimte is gebaseerd op de structurele baten en lasten op grond van de gerealiseerde cijfers in 2025. Op basis hiervan is dit kengetal 8%, er is dus sprake van een structureel voordeel in de Jaarstukken 2025. Dit laat echter ook een realisatie zien die inmiddels ingehaald is of wordt door de meer recente Programmabegroting 2026 en de nieuw op te stellen Programmabegroting 2027 waarbij ramingen zijn of worden aangepast en er een structureel tekort wordt verwacht door achterblijvende inkomsten (met name een veel lagere uitkering uit het gemeentefonds). Een programmabegroting geeft een zuiverder beeld over de structurele begrotingssaldi voor de komende jaren.

5 Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit wordt berekend op basis van de woonlasten van een belastingplichtige (meerpersoonshuishouden met eigen woning) in Mook en Middelaar ten opzichte van het landelijk gemiddelde van het laatst bekende begrotingsjaar. Bij de Jaarstukken 2025 is dat 2025. De cijfers zijn afkomstig van COELO.

Onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

De diverse kengetallen zijn onderling consistent en bevestigen het beeld van een relatief gezonde financiële positie. Mook en Middelaar heeft slechts één uitstaande geldlening van € 182k (per 31-12-2024), die in 2025 geheel is afgelost. Aan de andere kant is er ruim € 4 miljoen aanwezig in 's Rijks schatkist. Op basis van de categoriale indeling zit de gemeente Mook en Middelaar overwegend in categorie A (niet of minst risicovol) en categorie B.

	Kengetal 2025	Waarde M&M	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1a)	Netto schuldquote	-16%	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b)	Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)	-18%	< 90%	90 - 130%	> 130%
2)	Solvabiliteitsratio	49%	> 50%	20 - 50%	< 20%
3)	Grondexploitatie (n.v.t.)	0%	< 20%	20-35%	> 35%
4)	Structurele exploitatieruimte	8%	positief	neutraal	negatief
5)	Belastingcapaciteit	97%	< 95%	95 - 105%	> 105%

2.1.12. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Wettelijk kader

Artikelen 12 en 26 BBV.

Artikel 23, lid 1 Financiële verordening Mook en Middelaar 2025.

Algemeen

Per voorziening zijn visiedocumenten en afzonderlijke beheers- en onderhoudsplannen beschikbaar. Bij de raadsvoorstellen en -besluiten tot vaststelling van de diverse plannen zijn er uitspraken gedaan over de mate van het gewenste onderhouds- c.q. voorzieningenniveau. Bij de behandeling van de diverse onderdelen in deze paragraaf zullen wij hierop terugkomen.

Wegen

1. Wegen

Beleid

In de raadsvergadering van 30 januari 2025 is door de gemeenteraad het Wegenbeheerplan 2025-2029 vastgesteld. Door de vaststelling is het wegonderhoud voor de komende jaren gewaarborgd. Op basis van dit plan worden binnen de gemeente het beheer en onderhoud van wegverhardingen structureel en planmatig uitgevoerd. Tevens is het uitvoeren van het niet planmatig 'klein onderhoud' als financieel onderdeel opgenomen in het plan. Voor het structurele onderhoud wordt jaarlijks een onderhoudsprogramma opgesteld. De onderhoudsmaatregelen worden vertaald in een bestek of werkbeschrijving en aanbesteed. Voor de bekostiging van het in stand houden en het onderhoud is al sinds jaren de voorziening Groot Onderhoud Wegen in het leven geroepen.

Financiële consequenties

De gerealiseerde dotatie bedroeg € 250k conform raming. De geraamde uitgaven bedroegen € 328k, de werkelijke uitgaven in 2025 bedroegen € 229k. Enkele werkzaamheden zijn verplaatst dan wel vertraagd. Dit heeft er toe geleid dat in 2025 een onderschrijding heeft plaatsgevonden. De verwachting is dat in de looptijd van het huidige Wegenbeheerplan alle aangegeven werkzaamheden kunnen plaatsvinden. Immers, kosten kunnen gedurende de periode van het beheerplan (2025 t/m 2029) verschuiven in de tijd. Door steeds harder stijgende inflatie is het de reële verwachting dat de uitgaven in toekomstige jaren toenemen. Vooralsnog is de voorziening wegen op peil, maar er is weinig ruimte voor eventuele tegenvallers.

Onderhoudsniveau en voortgang gepland onderhoud

Het onderhoudsniveau voor wegen is vastgesteld op B.

In 2025 is er conform het beheerplan 2025-2029 onderhoud uitgevoerd aan de wegen (verhardingen) binnen de gemeente.

Omvang achterstallig onderhoud

In 2025 is er bij wegen geen sprake van achterstallig onderhoud.

2. Bruggen

Beleid

In de raadsvergadering van 15 september 2016 is door de gemeenteraad het Meerjarenonderhoudsplan bruggen vastgesteld. Hierbij gaat het om de (verkeers)bruggen Witteweg in Plasmolen en Cuijksesteeg in Mook. Het plan is een doorkijk naar de onderhoudsbehoefte van 2017 tot 2067. Dit alles is gebaseerd op een 'bundeling' van gedane onderzoeken en inspecties. In navolging van de vaststelling van het plan, is de voorziening Groot Onderhoud Bruggen ingesteld.

Financiële consequenties

De gerealiseerde dotatie bedroeg € 23k conform raming. Aanwending € 7k; betreft met name een uitloop van werkzaamheden van 2024 naar 2025.

Onderhoudsniveau en voortgang gepland onderhoud

Het onderhoudsniveau voor bruggen is vastgesteld op B.

Het Meerjarenonderhoudsplan bruggen wordt gevolgd. In 2025 zijn de bruggen geïnspecteerd conform het meerjarenonderhoudsplan. Hieruit zijn geen bijzonderheden voortgekomen.

Omvang achterstallig onderhoud

In 2025 is er bij de bruggen geen sprake van achterstallig onderhoud.

3. Openbare verlichting

Beleid

Het dagelijks onderhoud aan de openbare verlichting is ondergebracht in een onderhoudsbestek dat gezamenlijk met de gemeenten Gennep en Bergen is aanbesteed. Er zijn in 2025 vervangingen gedaan, conform de aangenomen richtlijnen van 25 jaar voor armaturen en 50 jaar voor lichtmasten

Financiële consequenties

Het onderhoud voor de openbare verlichting loopt via de exploitatie. Aangezien de investeringen zodanig laag zijn komen deze rechtstreeks ten laste van de exploitatie.

Onderhoudsniveau en voortgang onderhoud

Het onderhoudsniveau voor openbare verlichting is vastgesteld op B.

Onderhoud overeenkomstig het onderhoudsbestek wordt uitgevoerd, zoals ieder jaar, middels groepsremplace van lampen en het verhelpen van storingen.

Omvang achterstallig onderhoud

In 2025 is er bij openbare verlichting geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid

De gemeente heeft watertaken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater. Deze taken hebben het karakter van zorgplichten. De gemeentelijke watertaken zijn verankerd in de Wet milieubeheer (afvalwater) en de Waterwet (hemelwater en grondwater). Om inzicht te krijgen in en sturing te geven aan deze taken is er een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. Naast de technische en beleidsmatige aspecten maakt een financiële paragraaf onderdeel uit van het GRP. In de raadsvergadering van 16 december 2021 is door de gemeenteraad het Gemeentelijk Rioleringsplan vastgesteld met de planperiode 2022-2026.

Naast het in stand houden en verbeteren van het rioolstelsel, wordt er in het plan nadrukkelijk rekening gehouden met het terugdringen van de kans op wateroverlast door hevige neerslag. Een van de maatregelen hierbij is het afkoppelen van verhardingen die op de riolering zijn aangesloten. Hierbij wordt ook ingezet op het informeren en betrekken van particulieren (inwoners, bedrijven en Destion). Dit om te komen tot bewustwording van de gevolgen van klimaatverandering en een gezamenlijke aanpak van de problematiek. In 2016 zijn hiervoor de 'eerste stappen' gezet in de vorm van bewonersbijeenkomsten. In samenwerking met het Waterschap Limburg is er een subsidie ingesteld voor afkoppelen van verhardingen voor particulieren. Ook in 2025 is er gebruik gemaakt van deze afkoppelregeling. Dit heeft geresulteerd in 10 afkoppelingen. Ook in 2026 kunnen we de afkoppelingen voortzetten door het inzetten van de hiervoor beschikbaar gestelde gelden.

Financiële consequenties

De financiële consequenties van de riolering lopen via kapitaallasten van investeringen. In 2025 is het eerste gedeelte van de investering van € 450k voor de Kerkstraat gebruikt. De voorziening voor de riolering (watertaken) is op orde.

Onderhoudsniveau en voortgang gepland onderhoud

Het onderhoudsniveau voor riolering Het onderhoudsniveau voor riolering wordt in stand gehouden door het uitvoeringsprogramma van het Gemeentelijk Rioleringsplan, daarbij is er geen specifiek onderhoudsniveau benoemd. De rioleringsvoorzieningen zijn daarvoor te divers. Het onderhoudsniveau van de voorzieningen zijn op orde en is er geen achterstallig onderhoud. Het dagelijkse en planmatig onderhoud aan de riolering is inzichtelijk en uitgevoerd, zo ook zijn de mogelijkheden benut voor het afkoppelen van verhardingen die zijn aangesloten op de riolering.

Omvang achterstallig onderhoud

In 2025 is er bij riolering geen sprake van achterstallig onderhoud.

Water

1. (Oppervlakte)water

Beleid

De Maashaven in Mook is in beheer en onderhoud van de gemeente. Ook het op diepte houden van de haven maakt hier deel van uit. Hiervoor wordt periodiek de diepgang in de haven gemeten. Op basis van de resultaten hiervan zijn er tot op heden geen maatregelen nodig geweest om de haven bereikbaar en bevaarbaar te houden.

Financiële consequenties

In 2025 is € 2k aan havengelden ontvangen.

Onderhoudsniveau en voortgang gepland onderhoud

Het onderhoudsniveau voor (oppervlakte)water is niet concreet vastgesteld. Het betreft een passantenhaven met beperkte omvang die direct in verbinding staat met de rivier de Maas. De diepte van de haven wordt geregeld gemeten. Verder zijn geen bijzonderheden te melden.

Omvang achterstallig onderhoud

In 2025 is er bij (oppervlakte)water geen sprake van achterstallig onderhoud.

2. Watergangen

Beleid

Het onderhouden van de watergangen waardoor de door- en afvoer van water is gewaarborgd.

Financiële consequenties

Er zijn in 2025 uitgaven gedaan ten behoeve van klein onderhoud van de watergangen, zoals het maaien van de slootkanten.

Onderhoudsniveau en voortgang gepland onderhoud

Het onderhoudsniveau voor watergangen is niet concreet vastgesteld. De lengte van de watergangen is zeer gering en hebben de functie als zogenaamde 'zaksloten'. Gezien de beperkte hoeveelheid watergangen, verloopt het onderhoud op basis van behoefte. Er is geen beheerplan voor groot onderhoud.

Omvang achterstallig onderhoud

In 2025 is er bij watergangen geen sprake van achterstallig onderhoud.

Groen (parken, plantsoenen, bomen en sportvelden)

Beleid

De zorg voor het in stand houden van het openbaar groen, een veilig bomenbestand en bespeelbare sportvelden (sportpark Middelaar).

2.1. Jaarverslag

Financiële consequenties

Er is in 2025 een budget overschrijding ontstaan, als gevolg van stijgende kosten door indexering van onderhoudstarieven en areaaluitbreidingen.

Onderhoudsniveau en voortgang gepland onderhoud

Het onderhoudsniveau voor groen is vastgesteld op B en C.

Het onderhoud is uitgevoerd conform het Groenbeheerplan en onderliggende uitvoeringsplannen.

Omvang achterstallig onderhoud

In 2025 zijn enkele verouderde groenvakken gerenoveerd.

Gebouwen

Beleid

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en het bouwkundig en technisch onderhoud van de in haar bezit zijnde gebouwen. Voor dienstgebouwen en sportaccommodaties was in 2025 het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP) 2024-2027 van toepassing. De onderhoudskosten voor het zogeheten groot onderhoud, die beschreven staan in het MJOP, gaan ten laste van de voorziening Gebouwenbeheer.

Financiële consequenties

In 2025 zijn binnen de vastgestelde kaders van het MJOP onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uitgevoerd. De uitname uit de voorziening gebouwenbeheer was geraamd op € 65k. De werkelijke uitname bedroeg € 126k als restant over 2024 en € 238k over 2025. Hiervan is € 204k uitgegeven ten behoeve van (groot) onderhoud voor het gemeentehuis voor onder andere binnenschilderwerken, een dakrenovatie, koeling en een vervangen verdeelkast. Daarnaast is € 17k voor de gemeentewerf/brandweerkazerne en € 17k voor sportpark De Maasvallei (Eendracht) uitgegeven. Voor sportaccommodatie De Heikant (Astrantia) stond geen onderhoud in het MJOP van 2025.

Onderhoudsniveau en voortgang gepland onderhoud

Het onderhoudsniveau voor gebouwen is vastgesteld op voldoende. Bij het opstellen van het MJOP is geconstateerd dat er sprake is van uitgesteld onderhoud. Met het vaststellen van het MJOP 2024-2027 is geduid welk onderhoud er de komende jaren plaats dient te vinden om de gebouwen conform gangbare normen te kunnen blijven gebruiken. Daarmee is in 2025 weer een slag gemaakt.

Omvang achterstallig onderhoud

In 2025 is onderhoud conform het MJOP uitgevoerd.

2.1.13. Paragraaf Financiering

Wettelijk kader

Artikelen 13 en 26 BBV.

Artikel 24 Financiële verordening Mook en Middelaar 2025.

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) regelt het beheer van financiële middelen en waarborgt dat de gemeente tijdig over voldoende liquide middelen beschikt.

De financieringsfunctie richt zich op het beheren van geldstromen, vermogensposities en de bijbehorende risico's. De gemeente voert deze functie uit binnen de wettelijke kaders van de Wet fido en de Financiële verordening.

Risicobeheer financieringsportefeuille

Realisatie beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille

In 2025 heeft de gemeente uitsluitend eigen middelen ingezet en geen nieuwe leningen aangetrokken. Tijdelijk overtollige liquide middelen zijn ondergebracht in 's Rijks Schatkist (schatkistbankieren). De kasgeldlimiet en de renterisiconorm zijn niet overschreden.

Leningen

Per 31 december 2025 heeft de gemeente geen langlopende leningen meer. De enige langlopende lening is in 2025 volledig afgelost.

Renterisiconorm (Wet fido)

De renterisiconorm begrenst het renterisico op de vaste schuld en beperkt het risico bij herfinanciering. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen samen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar.

Uit de onderstaande tabel blijkt dat de gemeente in 2025 ruim binnen de renterisiconorm is gebleven.

		Bedragen x € 1.000	
Renterisiconorm		2025	2024
1	Renteherzieningen op leningen o/g	0	0
2	Betaalde aflossingen	182	182
3	Renterisico (1+2)	182	182
4	Renterisiconorm	5.057	5.195
5a = 4 > 3	Ruimte onder renterisiconorm	4.876	5.013
5b = 4 < 3	Overschrijding renterisiconorm	n.v.t.	n.v.t.
Berekening			
4a	Begrotingstotaal (lasten prim. begroting)	25.287	25.974
4b	Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%	20%
4	Renterisiconorm	5.057	5.195

Inzicht rente

Rentelasten

In 2025 heeft de gemeente rentelasten betaald over de (inmiddels afgeloste) langlopende lening bij de BNG. Deze lening had een vast rentepercentage van 5,58% en liep tot 1 maart 2026. De rentelast over 2025 bedroeg € 2k.

Renteresultaat en rentetoerekening

Het renteresultaat is het verschil tussen rentelasten en rentebaten en de rente die aan taakvelden wordt toegerekend.

Het renteresultaat over 2025 bedraagt € 149k positief. Dit voordeel is vooral het gevolg van ontvangen rente over tegoeden in 's Rijks Schatkist. Er is geen rente toegerekend aan vaste activa; de rente-omslag bedraagt 0%. Het renteresultaat is verantwoord op het (wettelijke) taakveld 0.5 Treasury.

Bedragen x € 1.000

Toerekening rente		
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2
b	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-/- 151
	Saldo rentelasten en rentebaten	-/- 149
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- 0
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- 0
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-149
d1	Rente over eigen vermogen	0
d2	Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-149
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- 0
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury	-/- 149

Financieringsbehoefte

Kasgeldlimiet (Fido)

De kasgeldlimiet begrenst de omvang van de kortlopende financiering die de gemeente mag aantrekken. De norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar.

Uit onderstaande tabel blijkt dat de gemeente in 2025 binnen de kasgeldlimiet is gebleven en geen kortlopende leningen heeft aangetrokken.

Bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet	
Omvang primitieve begroting per 1 januari 2025 (= grondslag)	25.287
1. Toegestane kasgeldlimiet	
- in procenten van de grondslag	8,50%
- in bedrag van de grondslag	2.149
2. Omvang vlottende korte schuld	
- opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0
- schuld in rekening-courant	0
- gestorte gelden van derden korter dan 1 jaar	0
- overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld	0
Totale omvang van de vlottende schuld	0
3. Vlottende middelen	
- contante gelden in kas	0
- tegoeden in rekening-courant (bank)	513
- overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar (SKB)	4.096
Totale omvang van de vlottende middelen	4.608
4. Toets kasgeldlimiet	
- totaal netto vlottende schuld (2)-(3)	-4.608
- toegestane kasgeldlimiet (1)	2.149
Ruimte (+)/Overschrijving (-) = (1)-(4)	6.758

De kasgeldlimiet wordt per kwartaal gemonitord. In 2025 beschikte de gemeente over ruime liquide middelen. Overtollige middelen zijn wettelijk verplicht aangehouden in 's Rijks Schatkist (schatkistbankieren).

Bedragen x € 1.000

Liquiditeitspositie	1e kwartaal 2025	2e kwartaal 2025	3e kwartaal 2025	4e kwartaal 2025
Kasgeldlimiet	2.149	2.149	2.149	2.149
Gemiddelde netto vlottende schuld	-5.527	-6.758	-7.297	-6.235
Ruimte onder de kasgeldlimiet	7.676	8.908	9.446	8.385

Liquiditeitenplanning (raming)

In de Programmabegroting wordt jaarlijks een meerjarenliquiditeitenplanning opgesteld op basis van begrotingscijfers. Deze planning laat de verwachte ontwikkeling van de liquiditeiten zien. De geraamde cijfers over 2025 bedragen:

Bedragen x € 1.000

Inkomsten en uitgaven	Primitieve begroting 2025
Beginsaldo liquiditeiten (conform raming begroting)	3.502
Bij:	
Inkomsten volgens exploitatie	24.924
Mutatie leningen	0
Mutatie werkkapitaal	0
Subtotaal bij	24.924
Af:	
Uitgaven volgens exploitatie	24.103
Uitgaven voor investeringen	229
Mutatie leningen	182
Aanwending voorzieningen	293
Mutatie werkkapitaal	2.058
Subtotaal af	26.864
Totaal (conform raming)	1.562

Kasstroomoverzicht (realisatie)

In onderdeel 2.2.5 is een kasstroomoverzicht opgenomen waarin het stelsel van baten en lasten wordt vertaald naar inkomsten en uitgaven. Onderstaande tabel geeft een samenvatting van het werkelijke verloop van de liquiditeiten:

Bedragen x € 1.000

Kasstroomoverzicht	Realisatie 2025
Beginsaldo liquiditeiten (inclusief uitzetting in 's Rijks Schatkist)	6.268
Inkomsten -/- uitgaven op operatiebasis	755
Saldo investeringskasstroom	-/- 2.233
Saldo financieringskasstroom	-/- 182
Saldo 31 december	4.608

Het verschil tussen raming en realisatie hangt samen met het uitgangspunt dat restantkredieten in de raming volledig worden benut. In de praktijk treedt vaak vertraging op in het bestedingspatroon.

EMU-Saldo

Het EMU-saldo is het verschil tussen inkomsten en uitgaven van de overheid. Het EMU-saldo van de gemeente telt mee in het EMU-saldo van de totale overheid.

De berekening van het EMU-saldo is opgenomen in de Programmabegroting. Het EMU-saldo wordt niet afzonderlijk toegelicht in de Jaarstukken.

2.1.14. Paragraaf Bedrijfsvoering

Wettelijk kader

Artikelen 14 en 26 BBV.

Artikel 25 Financiële verordening Mook en Middelaar 2025.

Personeel en organisatiebeleid

Het begin van 2025 stond in het teken van de aangekondigde bezuinigingen. We hebben de personeelsbudgetten scherp bekeken, en waar mogelijk hebben we de kosten verlaagd zonder daarbij het niveau van de dienstverlening te verminderen. Later in 2025 ontstond er weer wat financiële ruimte waardoor we weer wat extra formatie hebben kunnen inzetten op plekken waar het toch knelde. De externe inhuur is zoveel als mogelijk beperkt gebleven. Inhuur is alleen ingezet om de continuïteit te garanderen en om uiterst specifieke werkzaamheden naar behoren te kunnen uitvoeren. In relatieve zin is ook dit jaar de externe inhuur bij onze gemeente beperkt.

In 2025 hebben we verder kunnen bouwen aan een toekomstbestendige en aantrekkelijke kleine gemeente. Er is geïnvesteerd in de slagkracht en het aanpassingsvermogen van de organisatie, in samenwerking en in aantrekkelijk werkgeverschap. Op personeelsgebied wordt samengewerkt met omliggende gemeenten onder andere bij het opstellen van personeelsbeleid en uitwisseling van medewerkers. In 2025 is aandacht besteed aan duurzame inzetbaarheid en vitaliteit, opleiding en ontwikkeling en arbeidsmarktbenadering. We hebben deelgenomen aan de werkbelevingsweek. De regelingen over opleidingen en beloningen zijn geactualiseerd. Daarnaast zijn een coaching programma en een on-boarding programma opgezet. In het managementteam vonden twee wisselingen plaats; de nieuwe leidinggevenden zijn na een prettige overdracht voortvarend met hun werkzaamheden begonnen.

Digitalisering / informatievoorziening

In 2025 hebben we een nieuw en modern zaakstelsel ingevoerd. Hierdoor verlopen steeds meer processen digitaal en overzichtelijk. Op verschillende plekken hebben we oude programma's vervangen door Software as a Service (SaaS)-oplossingen. Dit betekent dat we minder onderhoud hoeven te doen en makkelijker mee kunnen gaan met updates. Als we software vervangen, proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij wat onze buurgemeenten gebruiken.

Samen met iRvN hebben we achter de schermen de voorbereidingen getroffen voor de overstap naar de nieuwe Microsoft 365 werkplek. Dit is een traject dat vooral technisch en organisatorisch goed moet worden geregeld. Daarnaast zijn we aangesloten op het Algoritme-register. Zo is duidelijk waar binnen de gemeente algoritmes worden gebruikt. Ook zijn we verbonden met de Woo-index en voldoen we aan de eisen van de eerste tranche van de Wet open overheid (WOO). Hierdoor zijn we klaar voor verdere stappen in het actief openbaar maken van informatie. Tot slot hebben we voorzichtig ervaring opgedaan met kunstmatige intelligentie door een kleine proef te doen. Dit helpt ons om te ontdekken wat AI in de toekomst voor ons kan betekenen.

Zie ook de paragraaf Informatieveiligheid (2.1.17) en de paragraaf Wet open overheid (2.1.18).

Budgetten raad

Overzicht budgetten raad

Op grond van de 'Financiële verordening Mook en Middelaar 2025' worden de volgende budgetten in deze paragraaf vermeld:

Bedragen x € 1.000

Budgetten raad	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Raad (salarissen, vergoedingen, werkbudget enz.)	264	245	245	264	-19
Raadscommissies (vergoedingen)	4	6	6	4	2
Griffie (salarissen, incl. ondersteuning griffie)	149	139	139	157	-18
Controlekosten (o.a. accountant)	0	75	75	57	18
Rekenkamer(commissie)	0	15	15	6	9
Totaal budgetten raad	418	480	480	488	-8

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In 2024 is het M&O-beleid vastgesteld, gericht op het voorkomen en bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen.

In 2025 is dit beleid toegepast door middel van risicogerichte controles binnen de verbijzonderde interne controle, met specifieke aandacht voor processen met een verhoogd risico, zoals uitkeringen, Wmo/Jeugd, subsidies en vergunningverlening.

Op basis van de uitgevoerde controles zijn geen materiële gevallen van misbruik en oneigenlijk gebruik geconstateerd. Eventuele bevindingen zijn opgevolgd conform het geldende beleid en hebben niet geleid tot overschrijding van de verantwoordingsgrens.

Nadere toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

In de jaarrekening hebben wij de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen met betrekking tot de begrotingsonrechtmatigheden. In de financiële verordening heeft de gemeenteraad met het college van burgemeester en wethouders afgesproken dat begrotingsonrechtmatigheden vanaf € 50k in deze paragraaf Bedrijfsvoering worden toegelicht (conform artikel 11 'Financiële verordening Mook en Middelaar 2025', raadsbesluit d.d. 5 maart 2026). Naast deze toelichting gaan wij hieronder in op de bevindingen van het voorwaardencriterium en het misbruik- en oneigenlijk gebruik (M&O)-criterium. De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld volgens de 'Kadernota rechtmatigheid 2025' van de commissie BBV en de financiële- en controleverordeningen van onze gemeente. Daarnaast geldt het door de gemeenteraad op 17 april 2025 vastgestelde normenkader.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting. Het gaat hierbij om de exploitatie, investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand komen. Uitgangspunt is dat iedere overschrijding van lasten en/of investeringen ten opzichte van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt als er sprake is van een overschrijding van lasten waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren of als er sprake is van een overschrijding van lasten op een open-einde regeling.

Onderstaand lichten wij de afwijkingen toe vanaf € 50k. Ook geven wij aan wat wij doen om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Soort	Omschrijving	Overschrijding/ onderschrijding	Toelichting	Maatregel
1A	Overschrijding lasten programma's Sociaal Domein	€ 172k	Betreft open-eind regeling op de onderdelen Jeugd en Wmo.	n.v.t.
1A	Overschrijding lasten programma Bestuur en organisatie	€ 99k	Betreft open-eind regeling verplichte dotatie wethouderspensioen conform dekkingsgraad ABP per 31 december 2025.	n.v.t.
1B	Overschrijdingen investeringen	€ 7k	< € 50k (hier tegenover staan baten wegens inruil)	n.v.t.
2	Ongeautoriseerde reserve-mutaties	€ 0k	n.v.t.	n.v.t.
3	Niet tijdig gemelde overschrijdingen baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten	€ 0k	Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten zijn tijdig vermeld in de Zomerrapportage 2025, in de Eindejaarsrapportage 2025 en, indien niet eerder mogelijk, in de Jaarstukken 2025.	n.v.t.

In 2025 hebben we begrotingsafwijkingen aan de gemeenteraad gemeld in de tussentijdse Zomer- en Eindejaarsrapportage. Daar waar nodig zijn door de raad begrotingswijzigingen vastgesteld. Daarnaast hebben we afgesproken dat afwijkingen na de tussentijdse rapportage tijdig gemeld zijn indien ze bij de jaarrekening zijn toegelicht. De voorgaande toelichting maakt onderdeel uit van de toelichting op baten en lasten in de jaarrekening. Voor een nadere specificatie van de verschillen verwijzen wij u naar onderdeel 2.2.5 van de Jaarstukken.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. Deze eisen zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Bevinding	Bedrag	Toelichting	Maatregel
Niet of onjuist aanbesteed	€ 202k	Betreffen een tweetal diensten welke niet Europees zijn aanbesteed terwijl dit volgens de aanbestedingswet wel had gemoeten.	Tweemaal per jaar de spendanalyse uitvoeren om tijdig te kunnen signaleren. Daarnaast duidelijke afspraken maken met betrekking tot taken en verantwoordelijkheden binnen inkoop.

Misbruik- en oneigenlijk gebruik (M&O)-criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik heeft betrekking op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en gemeentelijke eigendommen bij financiële beheershandelingen.

Bevinding	Bedrag	Toelichting	Maatregel
Subsidie onterecht uitgekeerd	€ 0	Niet geconstateerd	n.v.t.
Onjuist bedrag uitgekeerd	€ 0	Niet geconstateerd	n.v.t.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grenzen.

2.1.15. Paragraaf Verbonden partijen

Wettelijk kader

Artikelen 15 en 26 BBV.

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op de partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt én waarin zij een financieel belang heeft. Onder bestuurlijke relatie wordt verstaan een zetel in het bestuur van een participatie en/of het hebben van stemrecht. Van financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld en die kwijt zijn in geval van faillissement van de verbonden partij en/of wanneer financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Visie/beleid

Mook en Middelaar heeft als zelfstandige Limburgse gemeente nabij Nijmegen zowel een noordelijke als een zuidwaartse oriëntatie. Het college onderkent het belang van een goede samenwerkingsrelatie met onze samenwerkingspartners in de regio Nijmegen en in Noord- en Midden-Limburg.

Lijst van verbonden partijen

Mook en Middelaar participeert in diverse verbonden partijen. Deze verbonden partijen zijn onderverdeeld in vier wettelijk verplichte categorieën, te weten:

- Gemeenschappelijke regelingen;
- Vennootschappen en coöperaties;
- Stichtingen en verenigingen; en
- Overige verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

Van een gemeenschappelijke regeling is sprake wanneer de besturen van twee of meer gemeenten samen een regeling treffen ter behartiging van één of meer belangen van die gemeenten. Hieronder worden de gemeenschappelijke regelingen beschreven waarin de gemeente Mook en Middelaar participeert.

Bedragen x € 1.000

Naam	Relatie met programma	Jaarstukken aanwezig	Belang	Bijdrage 2025
Modulaire GR Regio Rijk van Nijmegen	Sociaal domein (Werkbedrijf Overhead (iRvN))	ja	3,00% (6/200e deel)	832
GR Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen	Fysieke leefomgeving	ja	5,56% (1/18e deel)	35
GR Euregio Rijn-Waal (Kleve)	Sociale leefomgeving Fysieke leefomgeving Toerisme, natuur en duurzaamheid	nee	1,47%	3
GR Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN)	Toerisme, natuur en duurzaamheid	ja	9,52% (2/21e deel)	0
GR Veiligheidsregio Limburg-Noord	Sociale leefomgeving Sociaal domein	ja	6,67% (1/15e deel)	597
BVO Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen	Sociale leefomgeving Sociaal domein	ja	5,56% (1/18e deel)	214

Naam	Relatie met programma	Jaarstukken aanwezig	Belang	Bijdrage 2025
GR Regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord	Sociale leefomgeving Fysieke leefomgeving	ja	6,25% (1/16e deel)	25
GR Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	Algemene dekkingsmiddelen	ja	0,50% (1/200e deel)	176

Voor een meer uitgebreide toelichting over de gemeenschappelijke regelingen verwijzen wij u naar 'Bijlage 5 Verbonden partijen' van deze Jaarstukken 2025.

Vennootschappen en coöperaties

Vanuit het oogpunt van het behartigen van het publieke belang is de gemeente Mook en Middelaar geheel of gedeeltelijk in het bezit van de aandelen van een aantal vennootschappen. Bij B.V.'s en N.V.'s is er een bestuurlijk belang middels stemrecht door het bezit van aandelen.

Bedragen x € 1.000

Naam	Relatie met programma	Jaarstukken 2025 aanwezig	Belang	Bijdrage 2025
NV BNG-bank	N.v.t. (algemene dekkingsmiddelen)	ja	p.m.	
NV Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)	Toerisme, natuur en duurzaamheid	nee	0,60%	
Enexis Holding N.V.	Toerisme, natuur en duurzaamheid	ja	0,09%	
CSV Amsterdam B.V.	Afgeleide van Enexis	nee	0,09%	
Inkoopcentrum Zuid (Coöperatie)	Alle programma's	nee		8
Leisurelands B.V.	Toerisme, natuur en duurzaamheid	nee	0,90%	
DAR N.V.	Toerisme, natuur en duurzaamheid	nee	p.m.	
Nazorg (bodemzorg) Limburg N.V.	Toerisme, natuur en duurzaamheid	nee	0,69%	

Voor een meer uitgebreide toelichting over de vennootschappen en coöperaties verwijzen wij u naar 'Bijlage 5 Verbonden Partijen' van deze Jaarstukken 2025.

Stichtingen en verenigingen

Stichtingen en verenigingen zijn rechtspersonen die zijn opgericht met een bepaald doel.

Verenigingen hebben leden, stichtingen niet. Stichtingen en verenigingen mogen winst maken, maar ze moeten de winst gebruiken voor het doel dat zij nastreven. Zij mogen de winst dus niet uitkeren aan oprichters, bestuurders of leden.

Bedragen x € 1.000

Naam	Relatie met programma	Jaarstukken 2025 aanwezig	Belang	Bijdrage 2025
Vereniging van Gemeenten Aandeelhouders in Limburg binnen Essent N.V. (VEGAL)	Afgeleide van Enexis	ja		

2.1. Jaarverslag

Voor een meer uitgebreide toelichting over de stichtingen en verenigingen verwijzen wij u naar 'Bijlage 5 Verbonden partijen' van deze Jaarstukken 2025.

Overige verbonden partijen

Als er sprake is van een samenwerkingsverband waarbij de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft, maar niet is gekozen voor een gemeenschappelijke regeling, voor een vennootschap of coöperatie of voor een vereniging of stichting, dan is er sprake van 'overige verbonden partijen'.

Naast de hierboven vermelde verbonden partijen zijn er geen overige verbonden partijen.

Voor een nadere toelichting over de overige verbonden partijen verwijzen wij u naar 'Bijlage 5 Verbonden partijen' van deze Jaarstukken 2025.

2.1.16. Paragraaf Grondbeleid

Wettelijk kader

Artikelen 16 en 26 BBV.

In deze paragraaf Grondbeleid wordt aangegeven hoe het gemeentelijk grondbeleid in de diverse programma's inhoud krijgt. Naast de beleidsmatige zaken en ontwikkelingen van de verschillende projecten, wordt de financiële stand van zaken op hoofdlijnen belicht.

Visie op grondbeleid

Grondbeleid is een gemeentelijk instrument in de ruimtelijke ordening waarmee een gemeente de gewenste ontwikkelingen kan bevorderen en ongewenste ontwikkelingen kan tegengaan. Grondbeleid draait om het maken van keuzes op hoofdlijnen en het creëren van een kader voor het grondbeleid voor de komende periode.

In de Nota Grondbeleid zijn de beleidskaders uitgezet waarmee wordt aangegeven welke ambitie de gemeente Mook en Middelaar heeft en hoe deze ambitie waargemaakt kan worden. De gemeente Mook en Middelaar voert geen actief grondbeleid in die zin dat actief gronden worden aangekocht en verkocht. Het grondbeleid van de gemeente Mook en Middelaar kan het beste worden getypeerd als Selectief Strategisch Grondbeleid. De gemeente Mook en Middelaar heeft geen actieve grondexploitaties (aankopen, bouw- en woonrijp maken, verkopen).

Uitvoering grondbeleid

Er wordt, overeenkomstig de Nota Grondbeleid, een selectief strategisch grondbeleid gevoerd. Dit houdt in: aankoop en verkoop van gronden als er een duidelijk algemeen belang mee wordt gediend. Tevens wanneer daarmee de bestaande belangen worden behouden en zo mogelijk worden geoptimaliseerd en versterkt, rekening houdend met de bestaande groene buffers, met de landgoederen en met het behoud van agrarische en archeologische waarden. Bij het aan- en verkopen van gronden door de gemeente is daarom het behoud en beheer van strategisch gelegen gronden altijd het uitgangspunt.

Gelet op de aard van de ontwikkelingen (beperkte omvang en beperkte impact) in de gemeente, de schaalgrootte van de gemeente, het beschikken over relatief weinig onroerende zaken, de beperkte financiële middelen, de huidige conjunctuur in de markt en de interne capaciteit, zal de gronduitgifte binnen de gemeente gering zijn.

Aan- en verkopen van gronden die het bedrag van € 200k overschrijden, worden overeenkomstig artikel 9 van de Financiële verordening Mook en Middelaar 2025 voorgelegd aan de raad.

Prognose resultaten projecten/grondposities

PROJECTEN:

Per afzonderlijk project staan in het kort de ontwikkelingen in 2025 beschreven.

- **Molenhoek - Halderweg 2**

Betreft voormalige volkstuinencomplex, thans De Maastuin.

De eerste fase van de woonwijk De Maastuin is in aanbouw, de eerste 30 woningen zijn net voor de kerst 2025 opgeleverd. Voor fase 2a zijn de voorbereidingen getroffen en start de bouw in 2026. Op het perceel van het voormalige volkstuinencomplex zullen uiteindelijk 3 woontorens worden gerealiseerd. Dit betreft de laatste fase van de woonwijk.

- **Mook - Startsche Veld**

Betreft ontwikkeling woningbouwlocatie.

In 2025 zijn we met de drie andere eigenaren in het gebied gestart maken met het opstellen van de gebiedsvisie. Hiervoor is een stedenbouwkundig bureau in de arm genomen. In 2025 is een start gemaakt met de analyse van het gebied. De bedoeling is dat in 2026 de gebiedsvisie gereed is. Eind 2025 heeft één eigenaar zich teruggetrokken uit het gezamenlijke traject en werkt inmiddels aan de ontwikkeling van een eigen plan.

- **Plasmolen - Rijksweg 156**

Betreft voormalig Chinees restaurant.

De gemeente heeft in juli 2018 het voormalige Chinees restaurant aangekocht. De gemeente wil in het kader van de revitalisering van Plasmolen het perceel te koop aanbieden. Er is een taxateur ingeschakeld om de marktwaarde van het pand vast te stellen. De criteria van het Didam-arrest zijn hier ook van toepassing zijn bij de verkoop om gelijke kansen te bieden aan geïnteresseerden. Eind 2025 is de publicatie op grond van het Didam-arrest verricht.

GRONDEN

- **Algemeen**

Op een beperkt aantal locaties heeft de gemeente gronden in eigendom (al dan niet inclusief opstallen). Het betreft de volgende locaties:

- Kerkplein Middelaar**

Gezien de aangetroffen bodemverontreiniging is ontwikkeling op korte termijn niet waarschijnlijk.

- **Rijksweg 37 Mook**

De locatie Rijksweg 37 is enige jaren geleden aangekocht in verband met de aanleg van de spoorbrug. De gemeente ziet mogelijkheden om dit perceel tot ontwikkeling te brengen. Wij zijn in gesprek met Destion om hier woonruimte in het goedkope segment te kunnen laten aanbieden.

- **De Lier - Ringbaan Molenhoek**

Dit terrein is in de jaren '90 door de gemeente verworven en ligt deels in de gemeente Heumen. Er is geen concrete ontwikkelstrategie voor de gronden. Vanwege de wens om het betreffende gebied 'Lierdal' een open en groen karakter te geven en de passieve grondhouding, is het niet aannemelijk dat dit gebied ontwikkeld wordt.

- **NS-terrein**

Dit terrein is door de gemeente in 2008 verworven van NS vastgoed als onderdeel van de planvorming rondom het station Molenhoek en de aanleg voor een ontsluitingsweg. In maart 2025 heeft de gemeenteraad het raadsbesluit met betrekking tot de omgevingsvisie geamendeerd vastgesteld. Eén van de wijzigingen is om het zuidelijk deel van de spoorzone aan te wijzen als zoekgebied voor woningbouw en het overige deel van de spoorzone wordt aangewezen als natuurgebied en wordt ingezet voor het versterken van biodiversiteit en de leefomgeving. Later bij bespreking van de opdracht voor het onderzoek is door de raad besloten dat er geen woningbouw in de spoorzone gerealiseerd gaat worden en dat de bestemming van de spoorzone omgezet moet worden van bedrijventerrein naar natuur.

- **Erfpachten**

De uitgifte van gronden vindt plaats door verkoop van gronden. Slechts in incidentele gevallen worden gronden in erfpacht, al dan niet gecombineerd met een recht van opstal, uitgegeven. Dit betreft dan gronden met een maatschappelijke bestemming die aan verenigingen of stichtingen worden uitgegeven.

Op dit moment zijn er geen gronden in eigendom, belast met recht van erfpacht.

- **(Geliberaliseerde) Pacht**

Vanaf 2017 zijn diverse gronden in pacht omgezet van reguliere pacht naar geliberaliseerde pacht. In principe worden er geen gronden meer in reguliere (vaste) pacht uitgegeven. Vrijwel alle vrijkomende gronden worden in geliberaliseerde pacht gegeven.

Onderbouwing geraamde winstneming en reserves grondzaken

Mook en Middelaar heeft geen grondexploitatie (aankoop, bouw- en woonrijp maken en verkoop). Er is ook geen 'Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie' aanwezig op de balans. Winstneming en reserves in relatie tot risico's van grondzaken zijn dan ook niet van toepassing.

2.1.17. Paragraaf Informatieveiligheid

Wettelijk kader

Deze paragraaf is niet wettelijk verplicht op grond van het BBV, maar wordt opgenomen op grond van de resolutie 'Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente'.

Algemeen

In het afgelopen jaar heeft Gemeente Mook en Middelaar doorgewerkt aan informatiebeveiliging en privacy. Dit is een belangrijk onderdeel van ons werk. We zorgen ervoor dat informatie goed beveiligd is, betrouwbaar blijft en alleen door de juiste mensen bekeken kan worden. We volgen de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en nemen concrete stappen om aan de regels te voldoen. Samen met onze ICT-partner ICT Rijk van Nijmegen letten we goed op nieuwe digitale bedreigingen en verbeteren we continu onze beveiliging.

Beveiliging en privacy

De gemeente heeft veel privacygevoelige informatie van haar inwoners. Het is erg belangrijk om deze informatie goed te beschermen. Dit doen we niet alleen om onze taken goed uit te voeren, maar vooral om te voorkomen dat deze informatie in verkeerde handen komt.

In 2025 hebben we ons vooral gericht op het verbeteren van informatiebeveiliging. Strengere regels vanuit ENSIA vragen dat we onze procedures beter maken en ons beter aan de regels houden. Vanaf half 2025 hebben we een medewerker informatiebeveiliging, die via ons regionale ICT-samenwerkingsverband werkt. Zo kunnen we gebruikmaken van kennis en ervaring van andere gemeenten.

2.1.18. Paragraaf Wet open overheid

Wettelijk kader

Artikel 3.5 Wet open overheid.

Uitvoering in relatie tot de beleidsvoornemens

De Wet open overheid (Woo) verplicht gemeenten om steeds meer informatie actief openbaar te maken. Inwoners, bedrijven en organisaties kunnen documenten zo rechtstreeks raadplegen, zonder eerst een verzoek te hoeven indienen. De wet kent zeventien categorieën informatie die in fases (tranches) verplicht openbaar worden. Sinds november 2024 geldt de eerste tranche met vijf categorieën.

Op dit moment is het voor onze gemeente verplicht om de volgende categorieën actief, zonder verzoek, te publiceren (conform art. 3.3, lid 1 Woo):

1. wetten en andere algemeen verbindende voorschriften;
2. overige besluiten van algemene strekking;
3. inzicht in organisatie en werkwijze (waaronder taken en bevoegdheden); en
4. bereikbaarheidsgegevens.

Daarnaast hebben we 26 Woo-verzoeken ontvangen in 2025 waarop een beslissing is genomen.

2.2. Jaarrekening

Balans en overzicht van baten en lasten

2.2.1. Balans

De balans is een overzicht van bezittingen (activa) en de wijze waarop deze gefinancierd zijn (passiva). De bezittingen betreffen bijvoorbeeld gebouwen, liquide middelen en vorderingen. De financiering gebeurt door middel van eigen vermogen, leningen of kort krediet.

Bedragen x € 1.000

Balans per 31 december	2025	2024
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	19	23
Materiële vaste activa	12.418	10.707
Financiële vaste activa	1.300	1.316
Totaal vaste activa	13.737	12.046
Vlottende activa		
Voorraden	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.803	8.407
Liquide middelen	513	520
Overlopende activa	2.380	1.139
Totaal vlottende activa	9.696	10.066
TOTAAL ACTIVA	23.433	22.112
Vaste passiva		
Eigen vermogen (excl. resultaat)	10.749	9.294
Eigen vermogen resultaat	665	467
Subtotaal Eigen vermogen	11.414	9.761
Voorzieningen	6.994	7.085
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	182
Totaal vaste passiva	18.409	17.028
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	925	1.200
Overlopende passiva	4.099	3.884
Totaal vlottende passiva	5.024	5.084
TOTAAL PASSIVA	23.433	22.112

In beginsel wordt het jaarrekeningresultaat toegevoegd aan de Vrij Besteedbare reserve. De raad bepaalt echter, middels het raadsbesluit dat bij deze Jaarstukken 2025 hoort, welke bestemming het jaarrekeningresultaat uiteindelijk krijgt.

De uitgebreide balans, met daarin alle verplichte onderdelen zoals vermeld conform het BBV, vindt u terug in bijlage 6 van deze Jaarstukken 2025. Bijlage 6 maakt dan ook uitdrukkelijk onderdeel uit van de jaarrekening.

2.2.2. Overzicht van baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten bevat de baten en lasten, de mutaties in de reserves en het exploitatieresultaat van alle programma's. Naast de realisatie over 2025 zijn ook de vergelijkende cijfers over 2024 en de ramingen over 2025 opgenomen. De ramingen zijn onderverdeeld in de initiële primitieve begroting en de uiteindelijke geactualiseerde begroting (stand Eindejaarsrapportage 2025). De analyse van de verschillen begroot-werkelijk 2025 zijn vermeld in onderdeel 2.2.5 'Toelichting op het overzicht van baten en lasten'.

Vertaaltabel begrippen BBV - Jaarstukken

BBV

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten
Gerealiseerd resultaat

Jaarstukken

Totaal baten en lasten
Totaal programma

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Programma Sociale leefomgeving					
Totaal lasten	8.376	6.016	6.684	6.286	397 V
Totaal baten	-6.347	-3.841	-4.283	-4.242	-41 N
Totaal baten en lasten	2.028	2.176	2.400	2.044	356 V
Toevoeging aan reserves	0	0	261	261	0 V
Onttrekking uit reserves	-137	-20	-135	-65	-70 N
Totaal Programma	1.891	2.156	2.527	2.241	286 V

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Programma Sociaal Domein					
Totaal lasten	7.800	7.692	8.560	8.732	-172 N
Totaal baten	-1.924	-1.458	-2.188	-2.243	55 V
Totaal baten en lasten	5.875	6.235	6.372	6.489	-117 N
Toevoeging aan reserves	19	0	19	19	0 V
Onttrekking uit reserves	-118	0	-38	-38	0 V
Totaal Programma	5.776	6.235	6.353	6.471	-117 N

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Programma Fysieke leefomgeving					
Totaal lasten	3.243	2.258	4.022	3.350	672 V
Totaal baten	-1.877	-906	-1.931	-2.538	607 V
Totaal baten en lasten	1.366	1.352	2.091	813	1.279 V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0 V
Onttrekking uit reserves	-225	-32	-726	-172	-554 N
Totaal Programma	1.140	1.320	1.365	641	725 V

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
<u>Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid</u>					
Totaal lasten	2.484	1.891	3.795	2.625	1.170 V
Totaal baten	-1.480	-1.199	-2.734	-1.597	-1.137 N
Totaal baten en lasten	1.004	693	1.061	1.028	33 V
Toevoeging aan reserves	271	0	26	26	0 V
Onttrekking uit reserves	-367	0	-135	-52	-83 N
Totaal Programma	909	693	951	1.001	-50 N

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
<u>Programma Bestuur en organisatie</u>					
Totaal lasten	1.427	1.462	1.504	1.603	-99 N
Totaal baten	-225	-1	-91	-86	-4 N
Totaal baten en lasten	1.202	1.461	1.414	1.517	-104 N
Toevoeging aan reserves	1.200	0	1.050	1.050	0 V
Onttrekking uit reserves	-203	-5	-5	-5	0 V
Totaal Programma	2.200	1.456	2.459	2.562	-104 N

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>					
Totaal lasten	12	40	40	2	38 V
Totaal baten	-17.667	-17.831	-18.746	-19.065	319 V
Totaal baten en lasten	-17.654	-17.791	-18.706	-19.063	357 V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserves	0	0	0	0	0
Totaal Programma	-17.654	-17.791	-18.706	-19.063	357 V

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
<u>Kosten van overhead</u>					
Totaal lasten	5.329	5.916	5.066	5.631	-565 N
Totaal baten	-48	0	0	-112	112 V
Totaal baten en lasten	5.281	5.916	5.066	5.519	-452 N
Toevoeging aan reserves	50	0	48	48	0 V
Onttrekking uit reserves	-59	-34	-84	-84	0 V
Totaal Programma	5.272	5.882	5.030	5.483	-452 N

2.2. Jaarrekening

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Vennootschapsbelasting (Vpb)					
Totaal lasten	0	0	0	0	0 N
Totaal baten	0	0	0	0	0 V
Totaal baten en lasten	0	0	0	0	0 N
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserves	0	0	0	0	0
Totaal Programma	0	0	0	0	0 N

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Bedrag voor onvoorzien					
Totaal lasten	0	10	10	0	10 V
Totaal baten	0	0	0	0	0 V
Totaal baten en lasten	0	10	10	0	10 V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking uit reserves	0	0	0	0	0
Totaal Programma	0	10	10	0	10 V

Totaaloverzicht

Bedragen x € 1.000

Baten / Lasten	Realisatie 2024	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Realisatie 2025	Verschil
Totaal alle Programma's					
Totaal lasten	28.671	25.287	29.681	28.230	-1.451 V
Totaal baten	-29.569	-25.235	-29.973	-29.883	-90 N
Totaal baten en lasten	-897	52	-292	-1.653	1.361 V
Toevoeging aan reserves	1.540	0	1.404	1.404	0 V
Onttrekking uit reserves	-1.110	-91	-1.122	-416	-707 N
Totaal Programma	-467	-39	-11	-665	655 V

Toelichting

2.2.3. Grondslagen

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en de verordening op grond van art. 212 Gemeentewet (geldende verordening: Financiële verordening Mook en Middelaar 2025, waarin door de gemeenteraad op 5 maart 2026 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Hieronder treft u de grondslagen in verkorte vorm aan. De volledige grondslagen zijn vermeld in bijlage 7. Bijlage 7 maakt dan ook uitdrukkelijk onderdeel uit van de jaarrekening.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025.

(Im)materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- dan wel vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Afschrijvingen vinden standaard plaats volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Op grond wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Alle overige financiële vaste activa worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Vlottende activa

De vlottende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

De pensioenverplichting van de (gewezen) wethouders is tegen de contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd (actuarieel berekend) en verhoogd met de dekkingsgraad per 31 december 2025 van het ABP.

Alle overige vaste passiva worden gewaardeerd op het nominale bedrag, waarbij bij langlopende leningen rekening wordt gehouden met aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.2.4. Toelichting op de balans

Dit onderdeel volgt de indeling zoals vermeld in 'Paragraaf 4.5.7 Toelichting op de balans' van het BBV (artikelen 51 t/m 58).

- **Afschrijvingsmethode**

(Artikel 51 BBV)

De gemeente schrijft vaste activa lineair af. Dit betekent dat de afschrijvingslast gedurende de gebruiksduur jaarlijks gelijk blijft.

- **Materiële vaste activa**

(Artikel 52 BBV)

Op de balans worden de materiële vaste activa onderverdeeld in economisch nut, economisch nut met heffing of maatschappelijk nut.

Economisch nut

Dit betreft investeringen die verkocht of verhandeld kunnen worden, zoals grond, gebouwen of machines.

Economisch nut met heffing

Van de materiële vaste activa met economisch nut, worden de investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, afzonderlijk op de balans vermeld. Dit betreft investeringen op het gebied van riolering en waterzuivering waarvoor rioolrecht wordt geheven en investeringen op het gebied van afvalinzameling, -verwerking en de milieustraat, waarvoor afvalstoffenheffing en reinigingsrecht worden geheven.

Maatschappelijk nut

Investerings met maatschappelijk nut zijn normaliter niet geschikt om te verhandelen, zoals wegen en openbare verlichting.

Met ingang van 2017 is het wettelijk verplicht om investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut te activeren. De boekwaarde per 31 december van deze investeringen na 2017 bedraagt € 3.694k. De boekwaarde van de reeds bestaande investeringen van voor 2017, waarbij het activeren facultatief was, bedraagt € 971k (in 2024: € 1.086k). Dit bedrag wordt jaarlijks lager door afschrijvingen.

Naast bovenvermelde onderverdeling in economisch of maatschappelijk nut op de balans, worden de materiële vaste activa in de toelichting op de balans onderverdeeld in onderstaande groepen waarbij tevens het verloop van de boekwaarde wordt vermeld:

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2024	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	598	10	0	0	0	0	608
Woonruimten	365	0	0	10	0	0	355
Bedrijfsgebouwen	1.286	0	0	41	0	0	1.245
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	5.345	2.061	0	230	325	0	6.851
Vervoermiddelen	61	499	0	15	0	0	545
Machines, apparaten en installaties	102	0	0	17	0	0	85

2.2. Jaarrekening

Overige materiële vaste activa	2.949	488	0	224	486	0	2.727
Totaal	10.707	3.058	0	538	810	0	12.418

• Voorschotbedragen overheid

(Artikel 52a BBV)

In de toelichting op de balans wordt per specifieke uitkering het verloop van de vooruitontvangen voorschotbedragen weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand per 1-1-2025	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Stand per 31-12-2025
Europese overheidslichamen	0	0	0	0
Geen	0	0	0	0
Het Rijk	1.653	5.762	5.373	2.041
B2 Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	0	28	11	17
C62 Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	0	0	0	0
C92 Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	2	7	7	2
D8 Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (AOB)	36	64	72	29
E20 Regeling Stimulering verkeersveiligheid 2020-2021	456	0	60	395
E84 Regeling Stimulering verkeersveiligheid 2022-2023	54	0	0	54
E120 Regeling Stimulering verkeersveiligheid 2025-2030	0	115	0	115
G2 Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024	0	1.923	1.923	0
G3 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2024	0	-4	-4	0
G4 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2024	0	-5	-5	0
G10 Wet inburgering 2021 gemeentedeel 2024	80	174	159	94
G12 Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel 2024	0	0	0	0
G13 Onderwijsroute Wet Inburgering	0	7	7	0
H4 Specifieke uitkering stimulering sport 2024-2026	0	6	6	0
H30 Brede uitkering sport, gezondheid, cultuur	0	106	95	11
J17 Realisatiestimulans	0	0	0	0
J55 Aanpak energiearmoede	95	0	37	59
J94 Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming (...) van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	586	267	80	772
K28 Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	344	360	211	494

Omschrijving	Stand per 1-1-2025	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terugbetalingen	Stand per 31-12-2025
M16 <i>Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne</i>	0	2.714	2.714	0
Overige Nederlandse overheidslichamen	0	1.193	536	657
E27B <i>Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)</i>	0	0	0	0
E44B <i>Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027</i>	0	81	34	47
J75B <i>Regiodeals 3e tranche: Project Maasheggen</i>	0	747	137	610
J75B <i>Toeristisch hart Plasmolen</i>	0	291	291	0
H35B <i>IZA-doelen 2023-2026</i>	0	74	74	0
Totaal	1.653	6.954	5.909	2.698

Daarnaast wordt het verloop van de nog te ontvangen SiSa-voorschotbedragen weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Stand per 1-1-2025	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Stand per 31-12-2025
Europese overheidslichamen	0	0	0	0
Het Rijk	0	1.330	0	1.330
Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0	0	0
Totaal	0	1.330	0	1.330

Naast het bedrag van een nog te ontvangen SiSa-bedrag van het rijk van ruim € 1.266k is ook nog ruim € 64k aan dividendbelasting te ontvangen. Per saldo staat op de balans een te ontvangen bedrag van € 1.330k.

• Waardeverminderingen

(Artikel 52b BBV)

Bij de debiteuren wordt, indien van toepassing, een waardevermindering toegepast voor dubieuze debiteuren. Voor 2025 zijn geen dubieuze debiteuren voorzien.

Bij de overlopende activa (nog te ontvangen bedragen) werd in verband met het voorzichtigheidsprincipe een waardevermindering toegepast voor oude openstaande vorderingen. Het merendeel is in 2022 en 2023 afgewikkeld. Het restant van de nog te ontvangen bedragen en deze voorziening voor waardevermindering is in 2024 afgewikkeld.

Bedragen x € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
Voorziening waardering overlopende activa per 1-1	0	50
Dotatie voorziening	0	0
Vrijval voorziening	0	-50
Voorziening waardevermindering per 31-12	0	0

2.2. Jaarrekening

• 's Rijks Schatkist

(Artikel 52c BBV)

Gemeenten zijn in beginsel verplicht om overtollige liquide middelen onder te brengen in 's Rijks schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die de decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. De mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten uit hoofde van de publieke taak blijft dus bestaan. Schatkistbankieren draagt bij aan een lager EMU-saldo van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden) en een vermindering van de beleggingsrisico's bij decentrale overheden. Het betalingsverkeer blijft wel via de reguliere huisbank (BNG) lopen. Bedragen tot € 1,0 miljoen hoeven niet ondergebracht te worden bij de Schatkist. Dit bedrag wordt gebruikt voor de dagelijkse ontvangsten en betalingen. Evenals voorgaande jaren zijn er in 2025 ook geen overschrijdingen geweest van het drempelbedrag van € 1 miljoen. Voor de berekening van de 'benutting drempelbedrag schatkistbankieren' wordt onderstaand standaard model gebruikt:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.000			
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4					
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	495	485	503	502
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	505	515	497	498
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	25.287			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	25.287			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.					
	Drempelbedrag	1.000			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	44.554	44.152	46.266	46.213
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	495	485	503	502
-------------------	---	-----	-----	-----	-----

• **Bouwgronden in exploitatie**

(Artikel 52d BBV)

Dit onderdeel is niet van toepassing voor Mook en Middelaar, omdat de gemeente geen grondexploitaties heeft.

Op de balans staan geen voorraden 'Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie'. Er is ook geen sprake van een proces van gronden aankopen, bouw- en woonrijp maken en weer verkopen.

• **Financiële verplichtingen**

(Artikel 53 BBV)

In 2025 zijn er geen financiële verplichtingen conform artikel 53 BBV (zoals toekomstige leasebedragen).

Reserves

(Artikel 54 BBV)

De uitgangspunten voor het te voeren financiële beleid op het gebied van de reserves is vastgelegd in de 'Nota reserves en voorzieningen 2021' die door de raad is vastgesteld op 16 december 2020. Deze nota wordt in 2026 (na de raadsverkiezingen) geactualiseerd.

Naar aard kunnen reserves onderscheiden worden in algemene reserves en in bestemmingsreserves.

Algemene reserves

Omschrijving	Doel	Mutaties 2025
Algemene reserve	Financiële buffer voor het opvangen van tegenvallers (dekking risico's).	Geen.
Vrij Besteedbare Reserve (VBR)	Financiering voor nader te benoemen investeringen en lasten.	Toevoeging conform bestemming resultaat Jaarstukken 2024 (€ 53k), toevoeging conform ZMR 2025 (€ 250k) n.a.v. hogere legesopbrengsten en een toevoeging conform EJR 2025 (€ 600k) n.a.v. een hogere uitkering uit het gemeentefonds. Daarnaast een onttrekking ter dekking van kosten (€ 25k).

Bestemmingsreserves

Omschrijving	Doel	Mutaties 2025
Kapitaallasten nieuwbouw brandweer/werkplaats	Gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten als gevolg van de nieuwbouw van de brandweer-kazerne/gemeentewerf aan de Veldweg.	Dekking deel afschrijvingskosten (€ 34k).
Verkoop aandelen Attero	Algemene dekking ter compensatie van vervallen dividend na verkoop aandelen Attero in 2014.	Onttrekking ter dekking van compensatie vervallen dividend (€ 5k).
Wijkontwikkeling	Financiering van voorzieningen waarvan het belang boven de belangen van een wijk uitstijgt.	Onttrekking ter dekking van kosten maatregelen A73-Groesbeek (tot maximaal € 588k conform besluit Jaarstukken 2023 (€ 34k).
Stimulering woningbouw	Projecten en activiteiten ter bevordering van de ver- en nieuwbouw in het algemeen en het	Geen.

2.2. Jaarrekening

Omschrijving	Doel	Mutaties 2025
Budgetoverheveling	realiseren van betaalbare woningen in het bijzonder. Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor dat noodzakelijke budgetten die niet in het jaar besteed worden, middels resultaatbestemming in een bestemmingsreserve worden opgenomen. Deze post dient enkel en alleen voor het overhevelen van budgetten tussen twee boekjaren.	Toevoeging deel bestemming van resultaat Jaarstukken 2024 (€ 189k) en onttrekking ter dekking van diverse budgetten (overhevelingen vanuit Jaarstukken en Eindejaarsrapportage 2024) (€ 258k). Daarnaast middels Eindejaarsrapportage 2025 een toevoeging geraamd ten behoeve van budgetten 2026 (€ 204k).
Afschrijvingen investeringsplan 2013-2016	Bij raadsbesluit van 7 november 2013 is opgenomen dat een aantal investeringen in de jaren 2013-2016 via uitname uit de VBR in deze bestemmingsreserve zijn ondergebracht (ter dekking van kapitaallasten).	Dekking (deel) afschrijvingskosten investeringen 2013-2016 (€ 32k).
Vluchtelingen en statushouders	Reserve ter dekking van kosten ten behoeve van vluchtelingen en statushouders.	Onttrekking ter dekking van lasten (€ 20k).
Klimaatbeleid	Reserve voor opstellen (en eventueel deels uitvoeren) van klimaatbeleid. Betreft financiële middelen.	Toevoeging conform bestemming resultaat Jaarstukken 2024 (€ 150k) en onttrekking ter dekking van kosten (€ 8k).
Voorfinancieringskosten Lob van Gennep	Reserve ter dekking van de kosten van de voorfinanciering van het project Lob van Gennep. Deze kosten worden de komende jaren in tranches betaald.	Toevoeging conform bestemming resultaat Jaarstukken 2024 (€ 75k).
Maatschappelijke weerbaarheid	Reserve ter dekking van kosten van het versterken van fysieke en digitale veiligheid en het versterken van sociale cohesie.	Toevoeging conform besluitvorming ZMR 2025 (€ 150k) en EJR 2025 (€ 200k).
Leefbaarheidsfonds	Ter dekking van financiering van diverse lokale projecten die voorzien in het vergroten van de leefbaarheid in de gemeente.	Geen (eerste mutatie vanaf 2026).

Hieronder is het verloopoverzicht per reserve vermeld.

Bedragen x € 1.000

Reserves	Boek- waarde 1-1-2025	Resultaat vorig boekjaar	Toevoe- ging	Onttrek- king	Dekking afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12-2025
Algemene reserves						
- Algemene reserve	2.000	0	0	0	0	2.000
- Vrij Besteedbare Reserve	4.419	53	850	25	0	5.296
<i>Subtotaal algemene reserves</i>	<i>6.419</i>	<i>53</i>	<i>850</i>	<i>25</i>	<i>0</i>	<i>7.296</i>
Bestemmingsreserves						
- Kapitaallasten nieuwbouw brandweer/werkplaats *)	410	0	0	34	0	376
- Verkoop aandelen Attero	85	0	0	5	0	80
- Wijkontwikkeling	736	0	0	34	0	702
- Stimulering woningbouw	141	0	0	0	0	141
- Budgetoverheveling	69	189	204	258	0	204

Reserves	Boek- waarde 1-1-2025	Resultaat vorig boekjaar	Toevoe- ging	Onttrek- king	Dekking afschrij- vingen	Boek- waarde 31-12-2025
- Afschrijvingen investeringsplan 2013-2016 *)	1.138	0	0	32	0	1.106
- Vluchtelingen en statushouders	25	0	0	20	0	5
- Klimaatbeleid	271	150	0	8	0	414
- Voorfinancieringskosten Lob van Genneep	0	75	0	0	0	75
- Maatschappelijke weerbaarheid	0	0	350	0	0	350
- Leefbaarheidsfonds	0	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal bestemmingsreserves</i>	<i>2.876</i>	<i>414</i>	<i>554</i>	<i>391</i>	<i>0</i>	<i>3.453</i>
Totaal reserves	9.294	467	1.404	416	0	10.749

*) Deze bestemmingsreserves worden alleen gebruikt voor dekking van kapitaallasten.

Gerealiseerde resultaat

Het voordelig resultaat over 2025 bedraagt € 665k. Hiervan wordt voorgesteld om € 261k over te hevelen naar 2026 en € 404k (zijnde het netto resultaat), toe te voegen aan de Vrij Besteedbare Reserve. Geraamd was een voordeel van € 11k.

Voor het verschil tussen het geraamde en gerealiseerde resultaat verwijzen wij u naar de verschillenanalyse in onderdeel 2.2.5.

Voorzieningen

(Artikel 55 BBV)

De uitgangspunten voor het te voeren financiële beleid op het gebied van de voorzieningen is vastgelegd in de 'Nota reserves en voorzieningen 2021' die door de raad is vastgesteld op 16 december 2020. Deze nota wordt eind 2026 geactualiseerd.

Naar aard kunnen voorzieningen onderscheiden worden in voorzieningen voor:

- verplichtingen en verliezen (waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten);
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt (mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren);
- bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven (als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b BBV);
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b BBV).

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Omschrijving	Doel	Mutaties 2025
Pensioenvoorziening (gewezen) wethouders	Fondsvorming ten behoeve van lopende en toekomstige pensioenverplichtingen naar (ex-) wethouders.	Op basis van actuariële berekeningen een toevoeging (€ 19k). Op basis van een toekomstige overdracht naar het ABP een extra toevoeging (€ 256k). Daarnaast uitbetaling lopende pensioenen (€ 37k).
Wachtgeldvoorziening	Voorziening voor financiële wachtgeldverplichtingen voor gewezen collegeleden.	Uitbetaling lopend wachtgeld minus vergoeding (€ 32k) en een vrijval wegens actualisatie voor toekomstige verplichtingen (€ 10k).

2.2. Jaarrekening

Omschrijving	Doel	Mutaties 2025
Bovenmatig verlof	Voorziening voor financiële verplichtingen van verloftegoeden uit voorgaande jaren minus een 'redelijk' tegoed van twee weken naar rato van de fte-omvang.	Dotatie op basis van actualisatie toekomstige verplichtingen (€ 75k).

Voorzieningen voor kostenegalisatie

Omschrijving	Doel	Mutaties 2025
Rationeel wegbeheer	Egalisatie van kosten m.b.t. groot onderhoud wegen.	Dotatie conform begroting (€ 250k) en aanwending voor groot onderhoud (€ 229k).
Groot onderhoud bruggen	Egalisatie van kosten m.b.t. groot onderhoud kunstwerken (bruggen).	Dotatie conform begroting (€ 23k) en aanwending voor groot onderhoud (€ 7k).
Groot onderhoud gebouwenbeheer	Egalisatie van kosten m.b.t. groot onderhoud gemeentelijke gebouwen.	Dotatie conform begroting (€ 140k) en aanwending voor groot onderhoud (€ 365k).

Voorzieningen voor van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel

Omschrijving	Doel	Mutaties 2025
Egalisatie afvalstoffen	Kosten-/tariefegalisatie m.b.t. taakveld Afval (inzameling en verwerking van afval i.c.m. opbrengst afvalstoffenheffing).	In verband met 100% kostendekkendheid vindt een vrijval plaats (€ 28k).
Rioolbeheer	Kosten-/tariefegalisatie m.b.t. taakveld Riool (kosten onderhoud riool o.b.v. GRP i.c.m. opbrengst rioolheffing).	In verband met 100% kostendekkendheid vindt, naast een reguliere vrijval (€ 50k) een extra vrijval plaats (€ 97k).
Herontwikkeling De Bisselt	Ter versterking bestaande groenstructuur (n.a.v. raadsbesluit febr. 2010, Structuurvisie De Bisselt).	Geen.
Financiële compensatie bomenplan	Herplanten bomen (n.a.v. bomenkap m.b.t. dijkverzwaring Maaskade).	Voorziening wordt opgeheven.

Hieronder is het verloopoverzicht per voorziening vermeld.

Bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Boek- waarde 1-1-2025	Toevoeging	Vrijval	Aan- wending	Boek- waarde 31-12-2025
Voor verplichtingen, verliezen en risico's					
- Pensioenen (gewezen) wethouders	1.105	275	0	37	1.343
- Wachtgeld voormalige wethouders	237	0	10	32	195
- Bovenmatig verlof	130	75	0	0	205
<i>Subtotaal</i>	<i>1.472</i>	<i>350</i>	<i>10</i>	<i>69</i>	<i>1.743</i>
Ter egalisering van kosten					
- Rationeel wegbeheer	360	250	0	229	381
- Groot onderhoud bruggen	84	23	0	7	100
- Groot onderhoud gebouwenbeheer	716	140	0	365	491
<i>Subtotaal</i>	<i>1.159</i>	<i>413</i>	<i>0</i>	<i>600</i>	<i>972</i>
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is					
- Egalisatie afvalstoffen	281	0	28	0	254

Voorzieningen	Boek- waarde 1-1-2025	Toevoeging	Vrijval	Aan- wending	Boek- waarde 31-12-2025
- Egalisatie rioolbeheer	4.172	0	147	0	4.025
- Herontwikkeling De Bisselt	0	0	0	0	0
- Financiële compensatie bommenplan	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>4.454</i>	<i>0</i>	<i>175</i>	<i>0</i>	<i>4.279</i>
Totaal voorzieningen	7.085	763	185	669	6.994

Voorziening pensioenen (gewezen) wethouders

Per eind 2025 is de rekenrente voor de actuariële berekening van de pensioenvoorziening gestegen naar 2,954% (2024: 2,325%). Een hogere rekenrente leidt doorgaans tot een lagere dotatie. In het kader van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) bereiden wij de overdracht van de interne pensioenvoorziening naar het ABP voor. Hierbij gaan wij uit van de actuele stand per 2025 en houden we rekening met de meest recente dekkingsgraad van 123,5%. Dit betekent dat de actuariële berekende voorziening wordt verhoogd met 23,5%. De definitieve inkoopwaarde bij het ABP wordt kort vóór 2028 vastgesteld. De bestaande voorziening zetten wij in als basis voor de financiering van deze inkoop, waarbij we nu al de lasten meenemen die redelijkerwijs te verwachten zijn. Op deze manier zorgen we voor een tijdige en zorgvuldige voorbereiding op de verplichte pensioenoverdracht per 1 januari 2028.

Voorziening wachtgeld

Voor de wachtgeldvoorziening wordt een jaarlijkse index gehanteerd van 3,0%.

• Rentelast vaste schulden

(Artikel 56 BBV)

Mook en Middelaar had één lening o/g (schuld) bij de BNG met een doorlooptijd tot en met 2025. De lening was vastrentend tegen 5,58% en kon niet vervroegd worden afgelost. De lening is met een laatste jaartermijn van € 182k in 2025 volledig afgelost. De rentelast met betrekking tot deze langlopende geldlening bedraagt over 2025 € 2k. Het verloop van de lening is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2024
Stand per 1 januari	182	363
Bij: Aangetrokken geldleningen	0	0
Af: Aflossingen boekjaar	-/- 182	-/- 182
Stand per 31 december	0	182

• Borg- en garantstellingen

(Artikel 57 BBV)

Bedragen x € 1.000

Aard borgstelling	Hoofdsom	Restant schuld	Verdeelsleutel (gemiddeld)	Garantstelling per 31-12-2025	Garantstelling per 31-12-2024
Destion	48.472	39.466	37,0%	14.605	11.932
Stichting Hof Wonen	68.581	63.081	0,0%	29	36
Woonzorg Nederland	659.710	652.936	0,2%	1.063	819
Subtotaal leningen¹⁾	776.763	755.483	2,1%	15.697	12.787

2.2. Jaarrekening

Aard borgstelling	Hoofdsom	Restant schuld	Verdeelsleutel (gemiddeld)	Garantstelling per 31-12-2025	Garantstelling per 31-12-2024
Hypotheekgaranties 2)	0	0	0,0%	0	0
Totaal	776.763	755.483	2,1%	15.697	12.787

Mook en Middelaar heeft vanaf augustus 2021 een generieke achtervangovereenkomst met WSW (Waarborgfonds Sociale Woningbouw) voor de financiering van sociale woningbouw. Dit betekent dat wij borg staan als woningcorporaties niet aan hun financiële verplichtingen richting banken kunnen voldoen. De eerste achtervang is het WSW zelf. De gemeente fungeert als tweede achtervang. Ons aandeel is afhankelijk van de marktwaarde van het DAEB-bezit (Diensten van Algemeen Economisch Belang) van een woningcorporatie. Het DAEB-bezit omvat de sociale huurwoningen en het maatschappelijk vastgoed dat onder de Woningwet valt.

- **Gebeurtenissen na balansdatum**

(Artikel 58 BBV)

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum opgetreden met een financieel effect van materieel belang voor de waardering van de balansposten.

2.2.5. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bevat op grond van art. 28 BBV ten minste:

- per programma, een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie;
- een overzicht van de aanwending voor het bedrag voor onvoorzien;
- een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma (waarbij de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten middels een totaalbedrag worden opgenomen);
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
- informatie met betrekking tot Wet Normering Topinkomens.

Analyse op programmaniveau

Wettelijk kader

art. 28, letter a BBV.

Analyse

Verschillen

Hieronder vindt u de analyse op programmaniveau van de belangrijkste verschillen tussen raming en realisatie over 2025 vanaf € 50k. Verschillen in reserves worden altijd toegelicht.

SiSa

SiSa-budgetten verlopen in principe budgettair-neutraal (uitzonderingen daargelaten). Als specifieke uitkeringen zijn ontvangen (in eerste instantie baten), maar er zijn nog geen of onvoldoende kosten gemaakt, dan worden deze ontvangsten overgeheveld van de baten in de exploitatie naar vooruit ontvangen bedragen op de balans. De baten worden hierdoor lager en zijn dan gelijk aan de lasten.

Budgetoverhevelingen

In voorkomende gevallen kunnen budgetten overgeheveld worden naar 2026, voor zover dat nog niet is aangegeven in de Eindejaarsrapportage 2025. Nagekomen budgetoverhevelingen zijn een vorm van resultaatbestemming en worden ter besluitvorming voorgelegd aan de raad middels een raadsvoorstel en een concept raadsbesluit met betrekking tot het vaststellen van deze Jaarstukken 2025. Voorgestelde budgetoverhevelingen zijn vermeld in onderstaande analyse (ook als deze minder dan € 50k zijn).

Structureel/incidenteel

In beginsel zijn alle verschillen incidenteel van aard, omdat bij structurele afwijkingen in de exploitatie de budgetten zijn bijgesteld in de Programmabegroting 2026 en verdere begrotingsjaren en/of eventueel worden bijgesteld in de Zomerrapportage 2026.

Alle bedragen in onderstaande tabellen en analyse zijn per € 1.000.

Programma Sociale leefomgeving

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Verschil
Lasten	6.684	6.286	397 V
Baten	-4.283	-4.242	-41 N
<i>Subtotaal</i>	<i>2.400</i>	<i>2.044</i>	<i>356</i>
Toevoeging reserves	261	261	0 V
Onttrekking reserves	-135	-65	-70 N
Totaal	2.527	2.241	286 V

Verschil lasten

• Onderuitputting salarislasten taakveld 0.2 Burgerzaken	V	109
• SiSa G10 Inburgering: raming op basis van beschikking (voorschot) en realisatie op basis van werkelijke lasten (zie ook bij baten)	V	94
• Nog niet besteed geraamd budget voor maatschappelijke weerbaarheid (gaat over naar 2026)	V	70
• Onderuitputting budgetten met budgetoverhevelingen naar 2026	V	45
• Overige diverse verschillen lasten < € 50k, per saldo	V	79
Totaal	V	397

Verschil baten

• SiSa G10 Inburgering: geraamde uitkering € 253k, tot nu toe gerealiseerd € 159k	N	94
• Hogere opbrengst secretarieleges (met name reisdocumenten)	V	51
• Overige diverse verschillen baten < € 50k, per saldo	V	2
Totaal	N	41

Verschil onttrekking reserves

• Betreft lagere onttrekking uit bestemmingsreserve maatschappelijke weerbaarheid in verband met lagere kosten dan geraamd.	N	70
Totaal	N	70

Programma Sociaal domein

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Verschil	
Lasten	8.560	8.732	-172	N
Baten	-2.188	-2.243	55	V
<i>Subtotaal</i>	<i>6.372</i>	<i>6.489</i>	<i>-117</i>	
Toevoeging reserves	19	19	0	V
Onttrekking reserves	-38	-38	0	V
Totaal	6.353	6.471	-117	N

Verschil lasten

• Per saldo hogere lasten voor jeugdhulp ten opzichte van de raming (waarvan € 109k voor specialistische hulp) (open-eind)	N	238
• Per saldo hogere lasten Wmo ten opzichte van de raming (open-eind)	N	100
• Per saldo hogere lasten begeleide participatie en sociale werkvoorziening	N	50
• Per saldo lagere lasten voor minimabeleid	V	52
• Per saldo lagere lasten voor inkomensregelingen	V	56
• SiSa J55 Aanpak energiearmoede: raming op basis van beschikking (voorschot) en realisatie op basis van werkelijke lasten (zie ook bij baten)	V	59
• SiSa G3 Bijstandsbesluit zelfstandigen (BBZ): niet benut geraamd bedrag voor bedrijfskrediet en overige kosten (zie ook baten - niet budgettair-neutraal)	V	75
• Overige diverse verschillen lasten < € 50k, per saldo	N	26
Totaal	N	172

Verschil baten

• SiSa G2 Uitkeringen Participatiewet (UPW): geraamde uitkering € 1.838k, tot nu toe gerealiseerd inclusief verhaal € 1.970k ²⁾	V	133
• SiSa G3 Bijstandsbesluit zelfstandigen (BBZ): niet ontvangen geraamde uitkering bedrijfskrediet (ook geen kosten gemaakt) en minder verhaal	N	57
• SiSa J55 Aanpak energiearmoede: geraamde uitkering € 95k, tot nu toe gerealiseerd € 37k	N	59
• Overige diverse verschillen baten < € 50k, per saldo	V	38
Totaal	V	55

2) Zie de toelichting op de volgende pagina.

Nadere toelichting Participatie-uitkeringen

Aanleiding

Als gevolg van een onverwachte stijging van de bijstandspopulatie zou naar verwachting een tekort ontstaan voor rekening van de gemeente. Bij de Eindejaarsrapportage 2025 is een ingeschat tekort van € 300k bijgeraamd. Teven was vermeld dat in het eerste kwartaal van 2026 hierover een nadere analyse met oplossingsrichtingen aan het bestuur zou worden aangeboden. Het college heeft ervoor gekozen om deze bevindingen te vermelden in de Jaarstukken 2025.

Overzichten en onderzoek

Maandelijks ontvangt de gemeente van het iRvN overzichten met daarin onder meer de uitgaven voor de Participatiewet-uitkeringen, evenals een overzicht van het klantenbestand met in- en uitstroomgegevens. Deze gegevens worden intern verwerkt om inzicht te houden in de kosten en de ontwikkeling van het klantenbestand.

In de jaarovergang 2024-2025 zijn wijzigingen in de grootboekrekeningen door het iRvN te laat verwerkt. Daardoor ontstond pas medio september 2025 inzicht in de financiële stand van zaken over de eerste maanden van het jaar. Daaruit bleek dat de kosten van uitkeringen opliepen terwijl het aantal uitkeringsgerechtigden volgens de overzichten daalde. Dit leidde tot nader onderzoek. Daarbij is breed gekeken naar mogelijke oorzaken, waaronder:

- Fraude;
- Onjuiste of dubbele boekingen (in verband met het per 1 januari 2025 zelf uitvoeren van de uitkeringsadministratie);
- Fouten in de journaalposten; en
- Fouten in het klantenbestand.

Er was geen sprake van fraude of structurele boekingsfouten, maar het klantenbestand bleek onjuist te zijn.

Wat is het gevolg van deze foutieve cijfers?

Door de foutieve aantallen van uitkeringsgerechtigden is tot en met september 2025 ten onrechte aangenomen dat dit aantal daalde en dat de BUIG-middelen van het Rijk (€ 1.929k) toereikend zouden zijn om geen tekort te laten ontstaan. In werkelijkheid is sprake van een tekort van € 208k. Bij een tekort kan een vangnetuitkering worden aangevraagd. Daarbij geldt een eigen risico van 7,5%, wat in dit geval neerkomt op € 145k. Alleen het bedrag daarboven (€ 63k) komt in aanmerking voor mogelijke compensatie. Hier vindt nog een staffeling qua percentages op plaats. Daardoor zouden we hiervan circa 50% vergoed kunnen krijgen. Een voorwaarde voor toekenning is onder meer dat aantoonbaar maatregelen zijn genomen om het tekort te beperken. Omdat werd uitgegaan van een dalend aantal uitkeringsgerechtigden, zijn geen aanvullende maatregelen getroffen. Dit maakt het onzeker of een aanvraag voor een vangnetuitkering wordt toegekend.

Herstel cijfers en hoe nu verder

De rapportages van het iRvN zijn inmiddels hersteld. De samenwerking is geëvalueerd om herhaling te voorkomen en de cijfers worden de komende periode extra gemonitord. Er is onderzocht of het zinvol is een vangnetuitkering aan te vragen. De raad wordt in dezelfde vergadering als de behandeling van deze Jaarstukken gevraagd hierover een besluit te nemen. Bij een positief besluit wordt de aanvraag vervolgens ingediend. Toekenning is afhankelijk van het oordeel van het Ministerie.

Programma Fysieke leefomgeving

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Vershil	
Lasten	4.022	3.350	672	V
Baten	-1.931	-2.538	607	V
<i>Subtotaal</i>	<i>2.091</i>	<i>813</i>	<i>1.279</i>	
Toevoeging reserves	0	0	0	V
Onttrekking reserves	-726	-172	-554	N
Totaal	1.365	641	725	V

Vershil lasten

• Lagere kosten voor maatregelen A73-Groesbeek (kosten worden doorgeschoven naar 2026) (zie ook bij verschil onttrekking reserves)	V	554
• SiSa E20 Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021/2024: raming op basis van beschikking (voorschot) en realisatie op basis van werkelijke lasten (zie ook bij baten)	V	395
• SiSa E120 Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2028: raming op basis van beschikking (voorschot) en realisatie op basis van werkelijke lasten (zie ook bij baten)	V	115
• Onderuitputting budget voor implementatie Omgevingswet (gaat over naar 2026).	V	86
• SiSa E84 Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023: raming op basis van beschikking (voorschot) en realisatie op basis van werkelijke lasten (zie ook bij baten)	V	54
• Hogere doorbelasting salarissen taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	N	59
• Hogere lasten aanleg en onderhoud riolering (gesloten systeem, zie ook bij baten)	N	90
• Hogere lasten structuur- en bestemmingsplannen (onder andere hogere advieskosten explosievenonderzoek Maastuin)	N	94
• Hogere (onderhouds)kosten wegen, pleinen en fietspaden	N	182
• Overige diverse verschillen lasten < € 50k, per saldo	N	107
Totaal	V	672

Vershil baten

• SiSa J17 Realisatiestimulans	V	665
• Hogere legesopbrengsten en vergoedingen degeneratiekosten voor wegen, pleinen en fietspaden	V	129
• Hogere baten opbrengst omgevingsvergunningen (met name project Maastuin)	V	118
• Hogere baten riolering (incl. € 97k vrijval egalisatievoorziening)	V	105
• Hogere baten leges omgevingswet	V	96
• Hogere baten structuur- en bestemmingsplannen (met name niet geraamde exploitatiebijdragen van derden)	V	52
• SiSa E84 Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023: geraamde uitkering € 54k, tot nu toe gerealiseerd € 0 in 2025	N	54
• SiSa E120 Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2028: geraamde uitkering € 115k, tot nu toe gerealiseerd € 0k	N	115
• SiSa E20 Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021/2024: geraamde uitkering € 456k, tot nu toe gerealiseerd € 60k	N	395
• Overige diverse verschillen baten < € 50k, per saldo	V	6
Totaal	V	607

2.2. Jaarrekening

Verschil onttrekking reserves

• Lagere onttrekking uit bestemmingsreserve wijkontwikkeling in verband met lagere kosten (wordt doorgeschoven naar 2026)	N	554
Totaal	N	554

Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Verschil
Lasten	3.795	2.625	1.170 V
Baten	-2.734	-1.597	-1.137 N
<i>Subtotaal</i>	<i>1.061</i>	<i>1.028</i>	<i>33</i>
Toevoeging reserves	26	26	0 V
Onttrekking reserves	-135	-52	-83 N
Totaal	951	1.001	-50 N

Verschil lasten

• SiSa J94 Lokale aanpak isolatie: raming op basis van voorschot en realisatie op basis van werkelijke lasten (zie ook bij baten)	V	773
• SiSa K28 Capaciteit klimaat- en energiebeleid: raming op basis van beschikking (voorschot) en realisatie op basis van werkelijke lasten (zie ook bij baten)	V	472
• Onderuitputting budgetten klimaatbeleid (zie ook bij onttrekking reserves)	V	83
• Hoger lasten afvalinzameling t.o.v. raming (zie ook bij baten)	N	131
• Overige diverse verschillen lasten < € 50k, per saldo	N	27
Totaal	V	1.170

Verschil baten

• SiSa J94 Lokale aanpak isolatie: geraamde uitkering € 853k, tot nu toe gerealiseerd € 80k	N	773
• SiSa K28 Capaciteit klimaat- en energiebeleid: geraamde uitkering € 683k, tot nu toe gerealiseerd € 211k	N	472
• Meer baten afvalstromen e.d. bij vuilverwerking (€ 58k) en vrijval egalisatievoorziening (€ 28k)	V	85
• Overige diverse verschillen baten < € 50k, per saldo	V	23
Totaal	N	1.137

Verschil onttrekking reserves

• Lagere onttrekking uit bestemmingsreserve klimaatbeleid in verband met lagere kosten dan geraamd	N	83
Totaal	N	83

Programma Bestuur en organisatie

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Vershil	
Lasten	1.504	1.603	-99	N
Baten	-91	-86	-4	N
<i>Subtotaal</i>	<i>1.414</i>	<i>1.517</i>	<i>-104</i>	
Toevoeging reserves	1.050	1.050	0	V
Onttrekking reserves	-5	-5	0	V
Totaal	2.459	2.562	-104	N

Vershil lasten

• Hogere dotatie pensioenvoorziening door lagere wettelijke rekenrente en door hoge dekkingsgraad ABP	N	275
• Afwikkeling stelpost ruimte onder plafond BCF en afwikkelingsverschillen (afrekeningen) voorgaande jaren	V	119
• Overige diverse verschillen lasten < € 50k, per saldo	V	57
Totaal	N	99

Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Vershil	
Lasten	40	2	38	V
Baten	-18.746	-19.065	319	V
<i>Subtotaal</i>	<i>-18.706</i>	<i>-19.063</i>	<i>357</i>	
Toevoeging reserves	0	0	0	V
Onttrekking reserves	0	0	0	V
Totaal	-18.706	-19.063	357	V

Vershil baten

• Hogere rentebaten 's Rijks schatkist	V	110
• Hogere opbrengst dividend	V	127
• Hogere opbrengst toeristenbelasting	V	51
• Overige diverse verschillen baten < € 50k, per saldo	V	31
Totaal	V	319

Overzicht van de kosten van overhead

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Verschil	
Lasten	5.066	5.631	-565	N
Baten	0	-112	112	V
<i>Subtotaal</i>	<i>5.066</i>	<i>5.519</i>	<i>-452</i>	
Toevoeging reserves	48	48	0	V
Onttrekking reserves	-84	-84	0	V
Totaal	5.030	5.483	-452	N

Verschil lasten

• Overige verschillen afdelingen (Sociaal, Ruimte incl. buitendienst en BV: zowel salariskosten als kosten van inhuur en overige afdelingskosten, zoals opleidingen)	N	343
• Hogere kosten ICT	N	117
• Dotatie voorziening bovenmatig verlof	N	75
• Afrekening Werkkostenregeling	N	53
• Overige diverse verschillen lasten < € 50k, per saldo	V	23
Totaal	N	565

Verschil baten

• Overige diverse verschillen baten < € 50k (onder andere opbrengst verkoop activa), per saldo	V	112
Totaal	V	112

Bedrag voor de heffing van de vennootschapsbelasting

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Verschil	
Lasten	0	0	0	N
Baten	0	0	0	V
<i>Subtotaal</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
Toevoeging reserves	0	0	0	V
Onttrekking reserves	0	0	0	V
Totaal	0	0	0	N

Geen verschillen tussen raming en realisatie van € 50k of meer.

Bedrag voor onvoorzien

Omschrijving	Begroot	Realisatie	Verschil
Lasten	10	0	10 V
Baten	0	0	0 V
<i>Subtotaal</i>	<i>10</i>	<i>0</i>	<i>10</i>
Toevoeging reserves	0	0	0 V
Onttrekking reserves	0	0	0 V
Totaal	10	0	10 V

Geen verschillen tussen raming en realisatie van € 50k of meer.

Onvoorziene uitgaven

Wettelijk kader

art. 28, letter b BBV.

De post voor onvoorziene uitgaven is in de begroting 2025 geraamd op € 10k. Dit budget is verder niet benut in 2025.

Incidentele baten en lasten

Wettelijk kader

art. 28, letter c BBV.

In onderstaande tabel worden incidentele baten en lasten vermeld conform artikel 28 letter c BBV. Hierbij is aansluiting gezocht bij de 'Notitie incidentele en structurele baten en lasten' van de commissie BBV. Toevoegingen en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, met uitzondering van structurele onttrekkingen voor dekking van kapitaallasten.

In onderstaand overzicht zijn de ramingen en realisaties van de incidentele baten en lasten afzonderlijk weergegeven voor zover deze groter zijn dan € 20k. Incidentele baten en lasten onder de € 20k zijn getotaliseerd weergegeven.

Bedragen x € 1.000

Programma	B2025 primitief	B2025 na wijziging	W2025
LASTEN			
Sociale leefomgeving			
SiSa M16: Vluchtelingen Oekraïne	3.500	3.500	3.500
SiSa H30: Spuk Breed	101	105	95
SiSa G10: Inburgering	0	253	159
SiSa D8: Onderwijsachterstandenbeleid	0	100	72
SiSa H35: IZA-doelen 2023-2026 (via Nijmegen)	0	71	74
Toevoeging aan reserve Maatschappelijke weerbaarheid	0	150	150
Toevoeging aan reserve BGO (Taakmutatie bibliotheek)	0	100	100
Kosten maatschappelijke weerbaarheid (dekking via bestemmingsreserve, zie baten)	0	70	0

2.2. Jaarrekening

Programma	B2025 primitief	B2025 na wijziging	W2025
Overige incidentele lasten	0	61	51
Sociaal domein			
SiSa J55: Aanpak energiearmoede	0	95	37
Overige incidentele lasten	0	19	20
Fysieke leefomgeving			
SiSa E20: Stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021/2024	0	456	60
SiSa E120: Stimulering verkeersmaatregelen 2025-2028	0	115	0
SiSa E84: Stimulering verkeersmaatregelen 2022-2023	0	54	0
Implementatiekosten invoering nieuwe Omgevingswet	0	170	84
Taakstelling DU Wet betaalbare huur	0	21	0
Overige incidentele lasten	0	0	0
Toerisme, natuur en duurzaamheid			
SiSa J94: Lokale aanpak isolatie	0	853	162
SiSa K28: Cap. klimaat- en energiebeleid	0	683	211
Kosten klimaatbeleid	0	90	8
Toevoeging aan reserve BGO (Werkbudget kunst en erfgoed)	0	26	26
Overige incidentele lasten	0	19	19
Bestuur en organisatie			
Stelpost niet-realiseerbare bezuinigingen	71	0	0
Toevoeging aan VBR	0	850	850
Toevoeging aan reserve Maatschappelijke weerbaarheid	0	200	200
Stelpost ruimte onder plafond BCF	0	50	0
Dotatie aan pensioenvoorziening (gewezen) wethouders	0	0	218
Overige incidentele lasten	0	0	0
Overig (admo)			
Toevoeging aan reserve BGO (Visie op gemeentelijk vastgoed)	0	48	48
Training inwonerparticipatie	0	20	20
Overige incidentele lasten	0	2	2
<i>Subtotaal incidentele lasten</i>	<i>3.672</i>	<i>8.181</i>	<i>6.166</i>

BATEN

Sociale leefomgeving

SiSa M16: Vluchtelingen Oekraïne (uitkering rijk, eigen bijdragen en verhaal)	-3.500	-3.500	-3.500
SiSa H30: Spuk Breed (uitkering rijk)	-101	-105	-95
Onttrekking reserve Vluchtelingen en statushouders (t.b.v. dekking salarislasten)	-20	-20	-20
SiSa G10: Inburgering (uitkering rijk)	0	-253	-159
SiSa D8: Onderwijsachterstandenbeleid (uitkering rijk)	0	-100	-72

Programma	B2025 primitief	B2025 na wijziging	W2025
SiSa H35: IZA-doelen 2023-2026 (via Nijmegen)	0	-71	-74
Onttrekking reserve Maatschappelijke weerbaarheid (t.b.v. kosten maatschappelijke weerbaarheid)	0	-70	0
Overige incidentele baten	0	-61	-52
Sociaal domein			
SiSa J55: Aanpak energiearmoede (uitkering rijk)	0	-95	-37
Onttrekking reserve BGO (t.b.v. Impulsmiddelen)	0	-38	-38
Overige incidentele baten	0	0	-1
Fysieke leefomgeving			
SiSa E20: Stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 (uitkering rijk)	0	-456	-60
SiSa E120: Stimulering verkeersmaatregelen 2025-2028	0	-115	0
SiSa E84: Stimulering verkeersmaatregelen 2022-2023 (uitkering rijk)	0	-54	0
SiSa J17: Realisatiestimulans (uitkering rijk)	0	0	-665
Onttrekking reserve Wijkontwikkeling (t.b.v. maatregelen A73-Groesbeek)	0	-588	-34
Onttrekking reserve BGO t.b.v. invoering nieuwe Omgevingswet	0	-100	-100
Exploitatiebijdragen voorverkenning Maasdal	0	0	-96
Overige incidentele lasten	0	-6	-6
Toerisme, natuur en duurzaamheid			
SiSa J94: Lokale aanpak isolatie (uitkering rijk)	0	-853	-162
SiSa K28: Cap. klimaat- en energiebeleid	0	-683	-211
Onttrekking reserve Klimaatbeleid (t.b.v. kosten klimaatbeleid)	0	-90	-8
Onttrekking reserve BGO t.b.v. werkbudget kunst en erfgoed	0	-26	-26
Egalisatie rioolheffing (vrijval voorziening i.v.m. 100% KDH)	0	0	-97
Egalisatie afvalstoffenheffing (vrijval voorziening i.v.m. 100% KDH)	0	0	-28
Overige incidentele baten	0	-19	-19
Bestuur en organisatie			
Overige incidentele baten	0	0	-10
Overig (admo)			
Onttrekking reserve BGO (t.b.v. visie op gemeentelijk vastgoed)	0	-50	-50
<i>Subtotaal incidentele baten</i>	<i>-3.621</i>	<i>-7.353</i>	<i>-5.618</i>
Saldo incidentele baten en lasten	51	828	548

Toelichting

Incidentele baten en lasten betreffen in zijn algemeenheid vooral SiSa, mutaties reserves (mede ter dekking van incidentele lasten) inclusief budgetoverhevelingen en egalisatie van riool/reiniging.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Wettelijk kader

art. 28, letter d BBV.

Overzicht structurele toevoegingen aan de reserves

Bedragen x € 1.000

Programma	Reserve	Begroting	Realisatie
-	-	0	0
Totaal		0	0

Er zijn geen structurele toevoegingen aan reserves.

Overzicht structurele onttrekkingen aan de reserves

Bedragen x € 1.000

Programma	Reserve	Begroting	Realisatie
	Dekking kapitaallasten nieuwbouw brandweerkazerne / gemeentewerf	34	34
	Dekking afschrijvingskosten investeringsplan 2013-2016 (Hart van Mook)	32	32
	Compensatie vervallen dividend	5	5
Totaal		71	71

De structurele onttrekkingen betreffen alleen onttrekkingen ter dekking van kapitaallasten.

Wet Normering Topinkomens

Wettelijk kader

art. 28, letter e BBV.

Op grond van de Wet Normering Topinkomens worden enkele inkomensgegevens van bepaalde functionarissen openbaar gemaakt. Voor de gemeente Mook en Middelaar betreft dit de functies van de raadsgriffier en de gemeentesecretaris. Bij beiden valt de bezoldiging onder het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum.

WNT-verantwoording 2025 Gemeente Mook en Middelaar

De WNT is van toepassing op de gemeente Mook en Middelaar. Het voor de gemeente Mook en Middelaar toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functieervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functieervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

bedragen x € 1		W. Huberts		W. Mariman	
Functiegegevens		Griffier		Gemeentesecretaris	
Aanvang en einde functievervulling in 2025		01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,889		1,000	
Dienstbetrekking?		Ja		Ja	
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		67.203		116.961	
Beloningen betaalbaar op termijn		9.526		18.611	
Subtotaal		76.729		135.572	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		218.667		246.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging		76.729		135.572	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2024					
		W. Huberts		W. Mariman	
Functiegegevens		Griffier		Gemeentesecretaris	
Aanvang en einde functievervulling in 2024		01/09 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,889		1,000	
Dienstbetrekking?		Ja		Ja	
Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		21.182		114.125	
Beloningen betaalbaar op termijn		3.037		18.463	
Subtotaal		24.219		132.588	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		69.037		233.000	
Bezoldiging		24.219		132.588	

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

N.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Kasstroomoverzicht

Jaarstukken worden opgesteld volgens het baten- en lastenstelsel. Het rijk en het EMU-saldo werken volgens een stelsel van inkomsten en uitgaven. Dit laatste stelsel betreft een stelsel van fysieke geldstromen. Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de zogenaamde indirecte methode (afgeleid van balansmutaties). Het verschil is gelijk aan de mutatie in de liquide middelen.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving		
OPERATIONELE KASSTROOM		
Kasstroom op winstbasis		
Bedrijfsresultaat (voor mutaties reserves en voor belastingen)	1.653	
Af: Belasting over bedrijfsresultaat	0	
Afschrijving (kosten, geen uitgaven)	542	
Dotatie aan voorzieningen (kosten, geen uitgaven)	763	
Vrijval voorzieningen (baten, geen inkomsten)	-185	
Aanwending voorzieningen (uitgaven, geen kosten)	-669	
<i>Subtotaal</i>		2.104
Mutatie werkkapitaal		
Mutaties Voorraden (grondstoffen en eindproduct)	0	
Mutaties Debiteuren / kortlopende vorderingen	-48	
Mutaties Crediteuren / kortlopende schulden	-275	
Mutaties Overlopende activa / overlopende passiva	-1.025	
<i>Subtotaal</i>		-1.349
Kasstroom op operatiebasis		755
Investeringskasstroom		
Saldo investeringen / desinvesteringen	-3.103	
Bijdragen van derden	871	
Saldo mutatie investeringskasstroom		-2.233
Totaal vrije kasstroom		-1.478
FINANCIERINGSKASSTROOM		
Aflossingen activa (leningen u/g)	0	
Aflossingen passiva (leningen o/g)	-182	
Totaal financieringskasstroom		-182
Vrije kasstroom + Financieringskasstroom = Mutatie liquide middelen		-1.659
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN (INCL. SKB)		
Mutatie saldo Schatkistbankieren	-1.652	
Mutatie saldo kas/bank	-7	
Totaal mutatie liquide middelen (toename)		-1.659
Verschil		0

Rechtmatigheidsverantwoording

2.2.6. Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

Met ingang van 2023 legt het college van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverantwoording af. De gemeenteraad heeft hiervoor regels vastgelegd in de financiële verordening en de controleverordening. De externe accountant controleert of de rechtmatigheidsverklaring in de jaarstukken getrouw is.

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 17 april 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 565k. De grondslag voor deze verantwoording is de 'Kadernota rechtmatigheid 2025' van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 480k bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 565k. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 278k acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

- Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed: € 202k

	Begrotingscriterium	Afwijkingen
1A.	Overschrijding lasten programma's	€ 271k
1B.	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 7k
2.	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0k
3.	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.	€ 0k
	Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 278k
4.	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf gestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd, volgens de 'Financiële verordening Mook en Middelaar 2025'.	€ 278k
	De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf Bedrijfsvoering toegelicht.	€ 0k
	Voorwaardencriterium	Bedrag
5.	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	€ 202k

	M&O criterium	Bedrag
6.	Geen bevindingen	
	Totaal onrechtmatigheden (€ 278k + € 202k)	€ 480k
	Waarvan acceptabel	€ 278k
	Waarvan niet-acceptabel	€ 202k

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overig

2.2.7. Single information Single audit (SiSa)

Hieronder treft u het SiSa-regelingen aan (specifieke uitkeringen) die betrekking hebben op 2025.

Nr	ID	Omschrijving
1	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek
2	C62	Specifieke uitkering voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire
3	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten digitale overheid
4	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)
5	E120	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030
6	E20	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021
7	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden) / Provinciale beschikking en/of verordening
8	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027
9	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023
10	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024
11	G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2024 / Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) 2004
12	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2024
13	G10	Wet inburgering 2021 gemeentedeel 2024
14	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagenaffaire gemeentedeel 2024
15	G13	Onderwijsroute deel gemeente 2024
16	H4	Specifieke uitkering stimulering sport 2024-2026
17	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026
18	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)
19	J17	Realisatiestimulans 2025
20	J55	Aanpak Energiearmoede
21	J75B	Regiodeals 3e tranche
22	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties
23	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat-energiebeleid
24	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne

De bijbehorende en uitgebreide SiSa-tabel kunt u terugvinden in 'Bijlage 8 SiSa-tabel' van deze Jaarstukken 2025. Bijlage 8 maakt dan ook uitdrukkelijk onderdeel uit van de jaarrekening.

2.2.8. Overzicht van baten en lasten per taakveld

Op basis van het BBV worden budgetten verdeeld over programma's. Daarnaast is er wettelijk sprake van algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vennootschapsbelasting en onvoorzien. Mutaties in reserves kunnen per programma toegerekend worden.

Op basis van de wettelijke uitvoeringsinformatie 'Informatie voor derden' (IV3) vindt een andere indeling plaats, namelijk in wettelijke taakvelden. Hieronder treft u deze tabel in taakvelden aan, waarbij is aangegeven onder welk IV3-programma deze taakvelden vallen. Dit zijn andere programma's dan door de raad zijn vastgesteld voor de programmabegroting en de jaarstukken op grond van het BBV. De algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting, onvoorzien en mutaties reserves worden hierbij integraal ondergebracht in IV3-programma 'Bestuur en ondersteuning' omdat deze categorieën niet afzonderlijk bestaan in IV3.

Het verschil tussen taakveld 0.4 Overhead (€ 5.519k) en onderdeel 2.1.7 overzicht van de kosten van overhead (€ 5.483k) betreft drie reservemutaties bij de overhead (per saldo -/- € 36k). In onderstaand overzicht zijn deze mutaties vermeld onder 0.10 Mutaties reserves.

Het voordelig resultaat van € 665k valt onder taakveld 0.11 in het IV3-programma 'Bestuur en ondersteuning'.

Bedragen * € 1.000

TV	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning	9.947	19.631	-9.684
0.1	Bestuur	1.506	11	1.495
0.2	Burgerzaken	392	205	188
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	249	5	244
0.4	Overhead	5.631	112	5.519
0.5	Treasury	2	619	-617
0.61	OZB woningen	13	1.963	-1.950
0.62	OZB niet-woningen	13	406	-393
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0
0.64	Belastingen overig	131	53	78
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	15.778	-15.778
0.8	Overige baten en lasten	-59	64	-123
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	1.404	416	988
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	665	0	665
1.	Veiligheid	1.018	123	895
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	694	91	603
1.2	Openbare orde en veiligheid	324	31	292
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.346	213	1.132
2.1	Verkeer en vervoer	1.335	212	1.124
2.2	Parkeren	0	0	0
2.3	Recreatieve havens	0	2	-2

TV	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	10	0	10
3.	Economie	125	341	-217
3.1	Economische ontwikkeling	13	0	13
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	32	84	-52
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	0
3.4	Economische promotie	80	258	-177
4.	Onderwijs	391	72	319
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	133	0	133
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	258	72	186
5.	Sport, cultuur en recreatie	1.225	152	1.073
5.1	Sportbeleid en activering	175	116	60
5.2	Sportaccommodaties	160	16	144
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	59	0	59
5.4	Musea	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	59	0	59
5.6	Media	27	0	27
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	745	20	725
6.	Sociaal domein	12.680	5.938	6.742
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	3.948	3.695	252
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	74	0	74
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	95	0	95
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	203	0	203
6.3	Inkomensregelingen	2.741	2.004	737
6.4	WSW en beschut werk	840	0	840
6.5	Arbeidsparticipatie	280	0	280
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	380	17	363
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	1.042	70	972
6.712	Begeleiding (Wmo)	523	0	523
6.713	Dagbesteding (Wmo)	109	0	109
6.714	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	215	153	62
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	107	0	107
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	1.433	0	1.433
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	15	0	15
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0

2.2. Jaarrekening

TV	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	153	0	153
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0
6.791	PGB Wmo	88	0	88
6.792	PGB Jeugd	103	0	103
6.811	Beschermd wonen (Wmo)	38	0	38
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0
6.821	Jeugdbescherming	174	0	174
6.822	Jeugdreclassering	7	0	7
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	31	0	31
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	82	0	82
7.	Volksgezondheid en milieu	2.634	2.323	310
7.1	Volksgezondheid	336	32	304
7.2	Riolering	599	716	-117
7.3	Afval	1.113	1.284	-171
7.4	Milieubeheer	569	291	278
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	17	0	17
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	936	1.506	-570
8.1	Ruimte en leefomgeving	552	97	454
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen	384	1.408	-1.024
Totaal-generaal		30.299	30.299	0

Verdelingsprincipe van taakvelden over programma's

In 'Bijlage 9 Verdeling taakvelden over programma's' vindt u de relatie tussen de wettelijke taakvelden en de vermelde programma's in deze Jaarstukken 2024. Bijlage 9 maakt dan ook uitdrukkelijk onderdeel uit van de jaarrekening.

2.2.9. Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Mook en Middelaar

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Mook en Middelaar te Mook gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de gemeente Mook en Middelaar op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 17 april 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2 de balans per 31 december 2025;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de rechtmatigheidsverantwoording
- 5 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 6 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 17 april 2025 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Mook en Middelaar zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 565.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in gemeente Mook en Middelaar en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem geëvalueerd. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het management, de auditcommissie en anderen binnen de entiteit en bijbehorende verslagen en registraties beoordeeld. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- Het risico dat het management en het college van burgemeester en wethouders maatregelen van interne beheersing doorbreken. Het doorbreken van de interne beheersing kan toezien op journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering.
- Het risico van fraude in de uitgaande betalingen. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd die inspelen op dit frauderisico waaronder het beoordelen van de rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie en het analyseren van betaalbestanden gericht op de uitgaande betalingen in het boekjaar. Op basis hiervan hebben wij de meest risicovolle betalingen getoetst.
- Het risico op ambtelijke corruptie bij inkopen. Wij hebben controlewerkzaamheden verricht gericht op het risico dat bij het gunnen van opdrachten sprake is van ongeoorloofde beïnvloeding. Deze werkzaamheden zien toe het uitvoeren van specifieke werkzaamheden gericht op naleving van de aanbestedingswetgeving en aanbestedingsrichtlijnen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van bovengenoemde risico's.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college van burgemeester en wethouders heeft in de paragraaf weerstandsvermogen een analyse opgenomen inzake het opvangen van geschatte financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze werkzaamheden ten aanzien van deze analyse bestaan onder andere uit:

- Het inspecteren van de meerjarenbegroting en de beoordeling van de provincie als toezichthouder hierop;
- Het inspecteren van de wijze waarop een risico inventarisatie is uitgevoerd en hoe het weerstandsvermogen wordt bepaald;
- Het evalueren en bespreken van de financiële risico's en belangrijke veronderstellingen en uitgangspunten met het management en college van burgemeester en wethouders;
- Het overwegen of alle relevante informatie die wij als gevolg van onze controle hebben verkregen op een juiste wijze is opgenomen en toegelicht in de analyse.
- Het analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van gemeentelijke taken is gewaarborgd.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de opgenomen analyse en de uitkomsten hiervan op de inschatting van de weerbaarheid door het college van burgemeester en wethouders. Voor de volledigheid merken wij op dat de daadwerkelijke uitkomsten van gebeurtenissen kunnen afwijken van de gedane aannames en veronderstellingen in de risicoanalyse.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de overige bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet ('Regeling Informatieverstrekking SiSa').

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en het vermogen op 31 december 2025 alsmede de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader bij het besluit van 17 april 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is haar financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiele betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 2 juni 2026

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

ValidSigned door T.M.M. van Lierop RA MSc
op 02-06-2026

T.M.M. van Lierop RA MSc

VASTSTELLINGSBESLUIT

3.1. Vaststellingsbesluit

In de onderhavige Jaarstukken 2025 heeft het college verantwoording afgelegd over de realisatie van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid. Wij danken de raad voor het in het college gestelde vertrouwen.

Mook, 12 mei 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De secretaris,

De burgemeester,

drs. W. Mariman

I.M. van Dijk

Aldus vastgesteld door de raad van de Gemeente Mook en Middelaar in zijn openbare vergadering van 11 juni 2026.

De raad voornoemd,

De griffier,

De voorzitter,

W. Huberts

I.M. van Dijk

BIJLAGEN

Bijlage 1 Restant kredieten

Dit betreft een bijlage van onderdeel '1.3. Financieel overzicht'.

Van onderstaande kredieten wordt voorgesteld om deze over te hevelen naar 2026, zodat hierop uitgaven gedaan kunnen worden. De hieronder genoemde kredieten zijn reeds bij de Eindejaarsrapportage 2025 aan u voorgelegd met uitzondering van het krediet '2025: Gescheiden fietspad Heumensebaan'.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving / toelichting	Restant krediet per 1-1-2025	Kredieten 2025	Realisatie in 2025	Restant krediet per 31-12-2025	Over naar 2026
· 2020: Nieuw-/verbouw gemeentehuis	2.000	0	0	2.000	2.000
· 2020: Mobiliteitsplan 2020	54	0	0	54	54
· 2021: Economische Agenda 2021-2024	30	0	0	30	30
· 2021: Nieuw-/verbouw Kandinsky-college	4.000	0	0	4.000	4.000
· 2021: Lob van Gennep (va 362)	227	0	0	227	227
· Kerkplein Middelaar	141	0	0	141	141
· SiSa J75B 2022: Project Maasheggen I	1.064	0	5	1.059	1.059
· Bijdrage provincie (SiSa J75B)	-502	0	-5	-497	-497
· 2022: Spoorzone Molenhoek	17	0	2	15	15
· SiSa J75B 2023: Project Maasheggen II	245	244	132	357	357
· Bijdrage provincie (SiSa J75B)	-1	-244	-132	-113	-113
· SiSa E44B 2024: Klimaatadaptatie Kerkstr.	81	0	34	47	47
· Bijdrage provincie (SiSa E27B)	-81	0	-34	-47	-47
· 2025: Herinrichting Witteweg	600	0	0	600	600
· 2025: Vervanging riool	0	194	69	125	125
· 2025: Multifunctionele wagen buitendienst	0	225	0	225	225
· 2025: Veegwagen buitendienst	0	275	197	78	78
· 2025: Gescheiden fietspad Heumensebaan	0	750	0	750	750
Totaal	7.875	1.444	268	9.050	9.050

Onderstaande kredieten zijn reeds afgesloten bij de Eindejaarsrapportage 2025.

bedragen x € 1.000

Omschrijving / toelichting	Restant krediet per 1-1-2025	Kredieten 2025	Realisatie in 2025	Restant krediet per 31-12-2025	Over naar 2026
· SiSa J75B 2020: Masterplan Plasmolen	1.382	0	1.366	15	0
· Bijdrage provincie (SiSa J75B)	-291	0	-291	0	0
· Ventilatie in scholen	24	0	0	24	0
· 2023: Vrachtauto buitendienst	295	0	302	-7	0
· 2023: Vervanging riool	38	0	38	0	0
· 2023: Riool milieumaatregelen	46	0	46	0	0
· 2024: Verkeersmaatregelen Heikantseweg	38	0	38	0	0
Totaal	1.532	0	1.500	32	0

BIJLAGEN

Van onderstaande kredieten wordt voorgesteld om deze (alsnog) af te sluiten bij de Jaarstukken 2025.

bedragen x € 1.000

Omschrijving / toelichting	Restant krediet per 1-1-2025	Kredieten 2025	Realisatie in 2025	Restant krediet per 31-12-2025	Over naar 2026
· SiSa E27B: Verbeteren bereikbaarheid Station	0	0	0	0	0
· <i>Bijdrage provincie (SiSa E27B)</i>	0	0	0	0	0
· 2024: Vervanging riool	421	0	421	0	0
· 2024: Riool milieumaatregelen	13	0	13	0	0
· 2024: Buitenterrein gemeentewerf	10	0	10	0	0
· 2025: Riool milieumaatregelen	0	35	35	0	0
Totaal	445	35	480	0	0

Per saldo was per 1 januari 2025 € 9.852k overgeheveld naar 2025.

Per 31 december 2025 wordt voorgesteld om € 9.050k over te hevelen naar 2026 (inclusief nieuwe kredieten van 2025).

Bijlage 2 Beleidsindicatoren

Dit betreft een bijlage van de onderdelen 2.1.1. t/m 2.1.5., zijnde de vijf programma's.

Gemeenten zijn verplicht om de wettelijke beleidsindicatoren op te nemen in de jaarstukken (en in de programmabegroting). Deze indicatoren zijn vastgelegd in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten. In deze ministeriële regeling is bepaald welke indicatoren minimaal moeten worden vermeld en welke organisaties als bronhouder optreden.

De gegevens worden ontsloten via de website [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl), waar de meest recente waarden van de wettelijke bronhouders worden gepubliceerd. Wanneer gegevens voor 2025 nog niet beschikbaar zijn, wordt de meest recente beschikbare waarde opgenomen. Sommige indicatoren worden niet jaarlijks maar periodiek bijgewerkt door de bronhouders.

Voor enkele indicatoren worden gemeentelijke brongegevens gebruikt, zoals formatie en bezetting (jaarstukken) en externe inhuur en apparaatskosten (programmabegroting).

De peildatum van de opgenomen gegevens is 6 maart 2025. Daardoor kunnen waarden van voorgaande jaren afwijken van eerder gepubliceerde cijfers.

Per indicator wordt de meest recente waarde weergegeven, aangevuld met een grafiek met het verloop van de afgelopen tien jaar (2016-2025). Als een waarde nul is, wordt dit weergegeven met een rood streepje op de 0-lijn. Als een waarde ontbreekt (omdat deze niet door de bronhouder is aangeleverd), is er geen balk zichtbaar boven het betreffende jaartal.

Programma Sociale leefomgeving

1 Misdrijven - Winkeldiefstallen

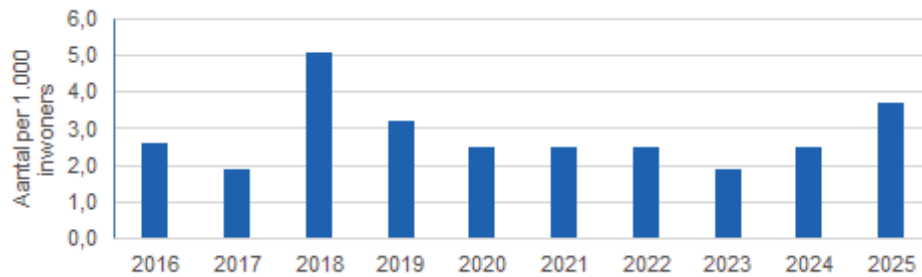
Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Meest recente waarde (2025): 0,6

Bron: CBS Geregistreerde diefstallen

2 Misdrijven - Geweldsmisdrijven

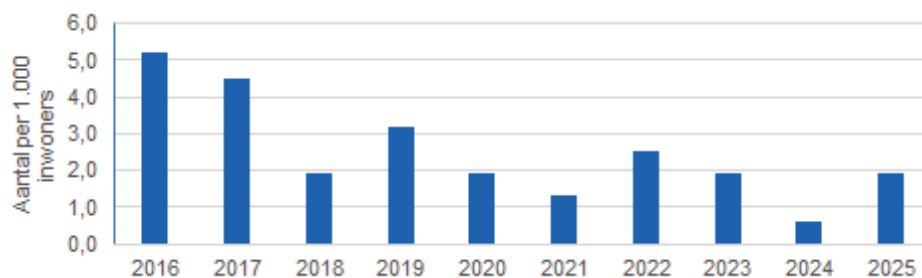
Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.
Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling enzovoorts).
Meest recente waarde (2025): 3,7.

Bron: CBS Geregistreeerde Criminaliteit

3 Misdrijven - Diefstallen uit woning

Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
Meest recente waarde (2025): 1,9.

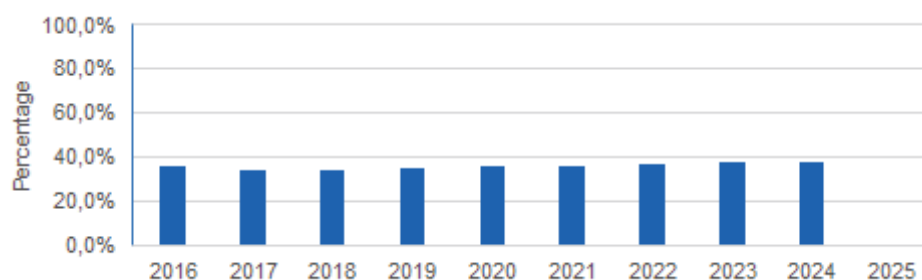

Bron: CBS Geregistreeerde diefstallen

4 Functiemenging

De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0% (alleen wonen) en 100% (alleen werken). Bij een waarde van 50% zijn er evenveel woningen als banen.

Meest recente waarde (2024): 37,6%.

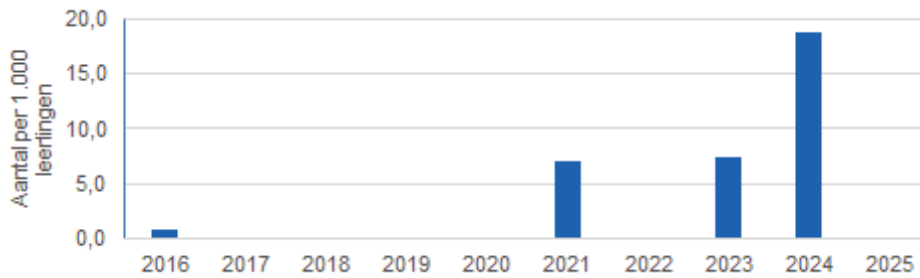

Bron: CBS BAG/LISA (Bewerking ABF Research)

5 Absoluut verzuim

Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren (per 1.000 leerlingen) dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. De periodeaanduiding '2024' staat voor schooljaar 2023/2024.

Meest recente waarde (2024): 18,7.

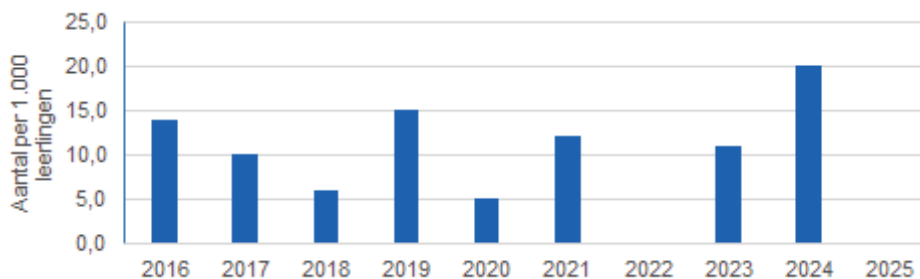

Bron: DUO / Ingrado

6 Relatief verzuim

Het aantal leer- of kwalificatieplichtige jongeren (per 1.000 leerlingen) waarbij sprake is van meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende vier opeenvolgende lesweken. De periodeaanduiding '2024' staat voor schooljaar 2023/2024.

Meest recente waarde (2024): 20.

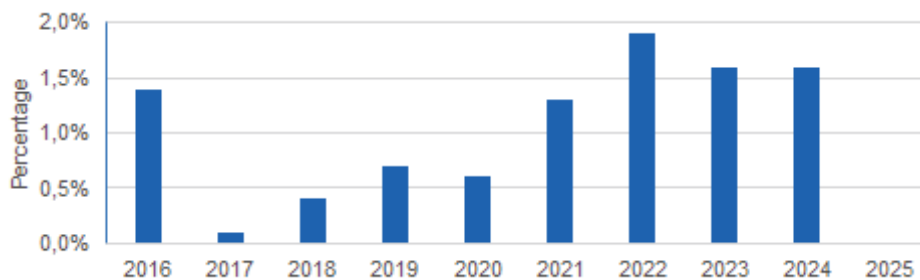

Bron: DUO / Ingrado

7 Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie

Voortijdige schoolverlaters (vsv'ers) zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo-diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan.

Meest recente waarde (2024): 1,6%.

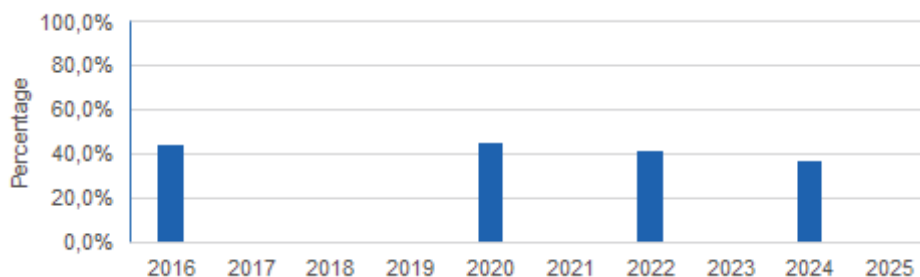

Bron: DUO / Ingrado

8 Niet-sporters

Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Vanaf 2020 tweejaarlijks onderzoek.

Meest recente waarde (2024): 36,6%.

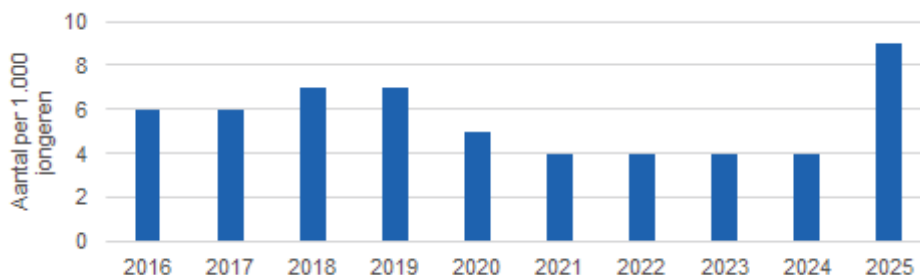
Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen, GGD-en, CBS en RIVM

Programma Sociaal Domein

1 Verwijzingen Halt

Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar feit plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.

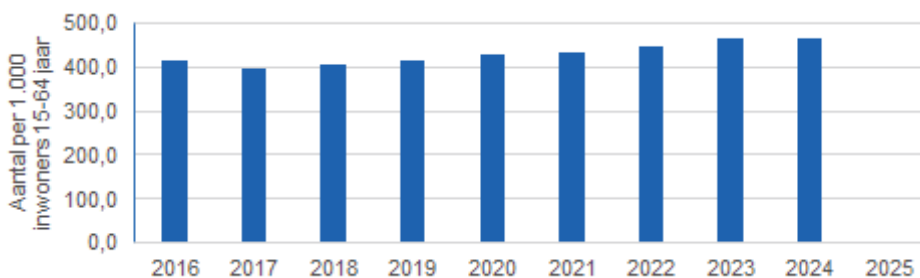
Meest recente waarde (2025): 9.

Bron: Stichting Halt

2 Banen

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar. Meest recente waarde (2024): 466,3

Bron: CBS Bevolkingsstatistiek / LISA

3 Jongeren met een delict voor de rechter

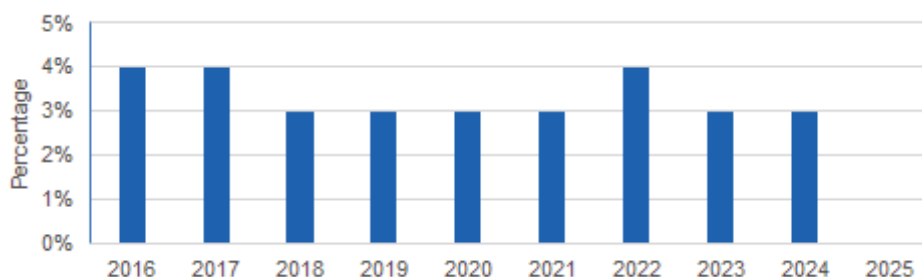
Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS. Voor Mook en Middelaar is de populatie echter te laag waardoor deze beleidsindicator niet gemeten wordt.

Bron: CBS - Jeugdmonitor

4 Kinderen in uitkeringsgezin

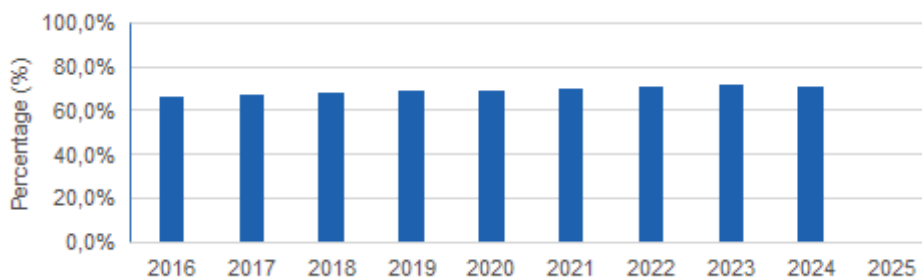
Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier verstaan: uitkeringen aan huishoudens op grond van de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz). Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS
Meest recente waarde (2024): 3%.

Bron: CBS - Jeugdmonitor

5 Netto arbeidsparticipatie

Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de totale bevolking. Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).
Meest recente waarde (2024): 71,0%.

Bron: CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)

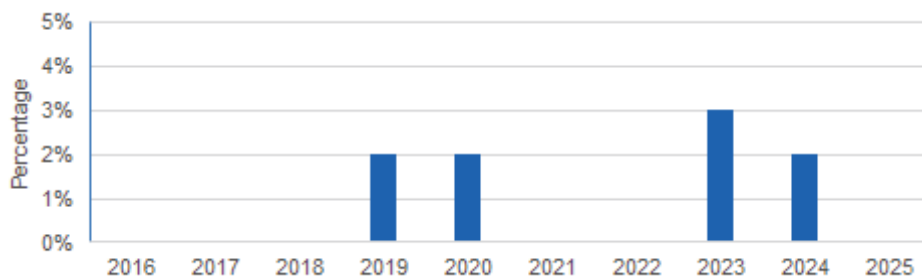
6 Werkloze jongeren

Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de

BIJLAGEN

cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.

Meest recente waarde (2024): 2%.

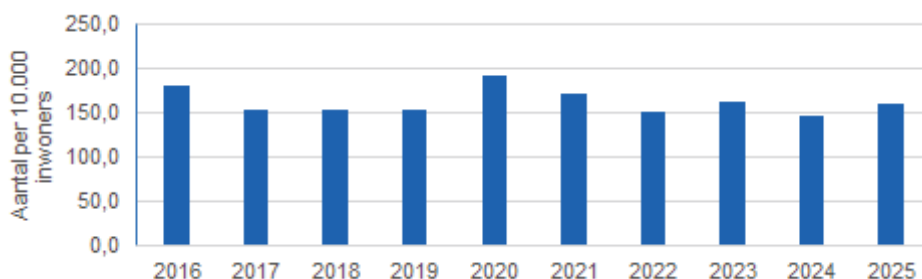

Bron: CBS - Jeugdmonitor

7 Personen met een bijstandsuitkering

Het aantal personen, per 10.000 inwoners, met een uitkering op grond van de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

Meest recente waarde (2025): 160,4.

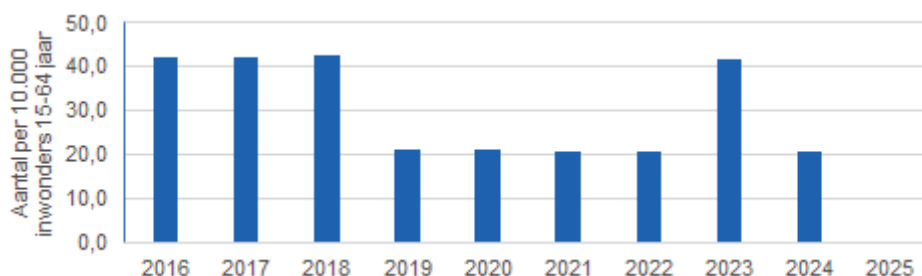

Bron: CBS - Bijstandsuitkeringen

8 Lopende re-integratievoorzieningen

Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Meest recente waarde (2024): 20,5.

Bron: CBS - Re-integratie

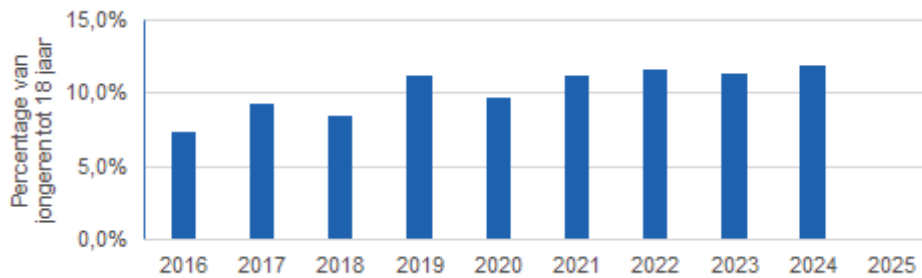
9 Jongeren met jeugdhulp

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). PGB

gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker.

Meest recente waarde (2024): 11,8%.

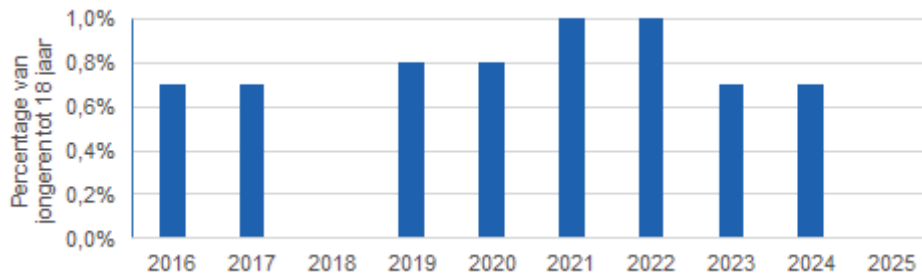

Bron: CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura

10 Jongeren met jeugdbescherming

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst.

Meest recente waarde (2024): 0,7%.

Bron: CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura

11 Jongeren met jeugdreclassering

Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming het vrijwillige kader worden opgestart.

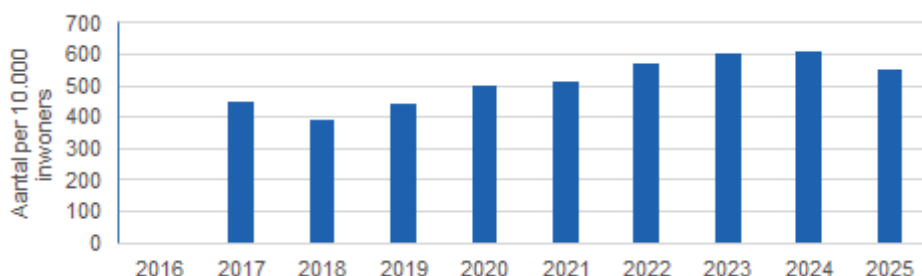
Meest recente waarde: geen gegevens beschikbaar

Bron: CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura

12. Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende Gemeenten. Meest recente waarde (2025): 550.

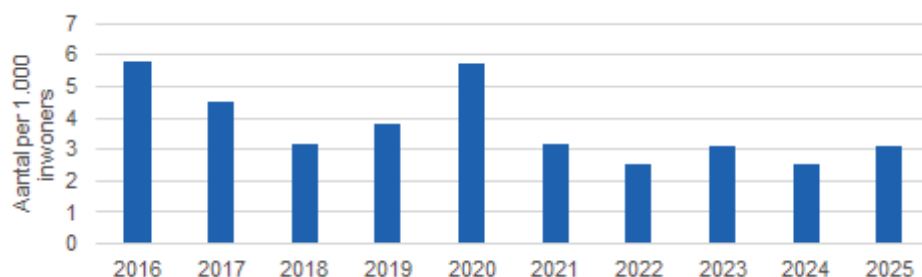
Bron: CBS - Gemeentelijke monitor sociaal domein Wmo

Programma Fysieke leefomgeving

1. Misdrijven - Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag

Aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners. Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder de dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel, worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.

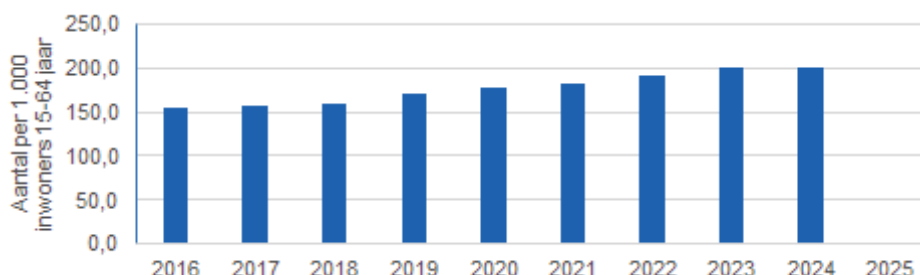
Meest recente waarde (2025): 3,1.

Bron: CBS - Geregistreeerde criminaliteit

2. Vestigingen (van bedrijven)

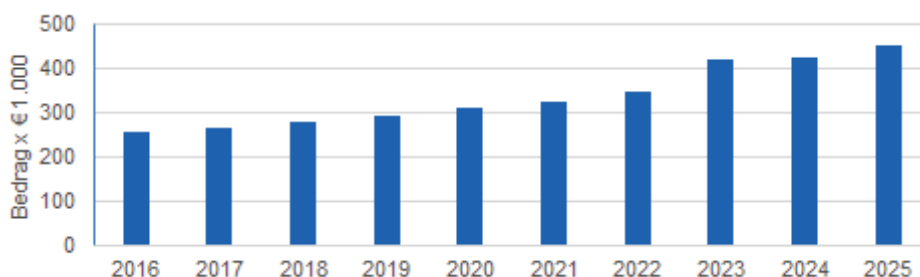
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
Meest recente waarde (2024): 201,3.

Bron: LISA

3. Gemiddelde WOZ-waarde

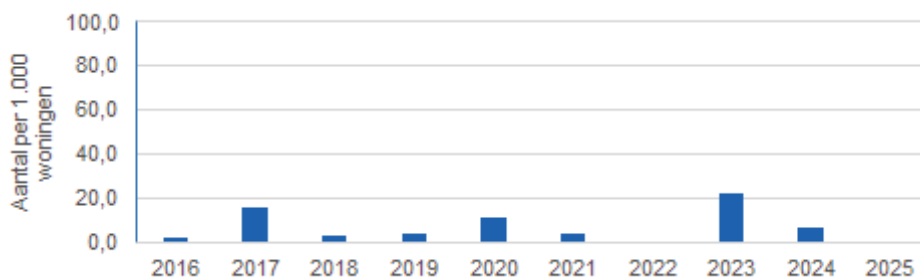
De gemiddelde woz-waarde van woningen x € 1.000. Alle verblijfsobjecten in de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG) met minimaal een woonfunctie en eventueel een of meer andere gebruiksfuncties worden als woning aangemerkt.
Meest recente waarde (2025): 451.

Bron: CBS - Waarde onroerende zaken

4. Nieuw gebouwde woningen

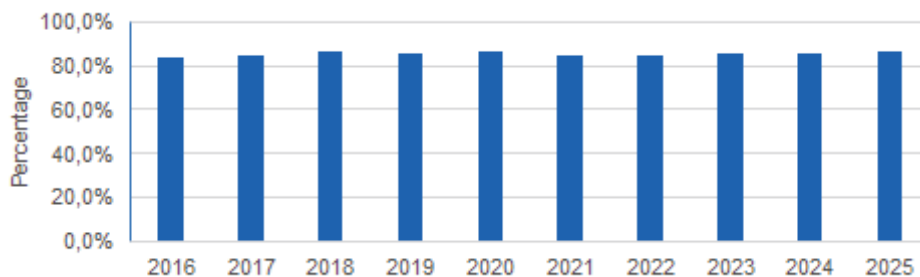
Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties, per 1.000 woningen. Onder een woning wordt verstaan de kleinste binnen één of meer panden gelegen en voor woondoeleinden geschikte eenheid van gebruik, ontsloten via een eigen toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde verkeersruimte. Voorbeelden zijn vrijstaande woningen, eengezinswoningen, flat- of portiekwoningen, studentenhuizen. Alle verblijfsobjecten met minimaal een woonfunctie en eventueel een of meer andere gebruiksfuncties worden als woning aangemerkt.
Meest recente waarde (2024): 6,4.

Bron: BAG (Bewerking ABF Research)

5. Demografische druk

Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar en ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
Meest recente waarde (2025): 86,5%

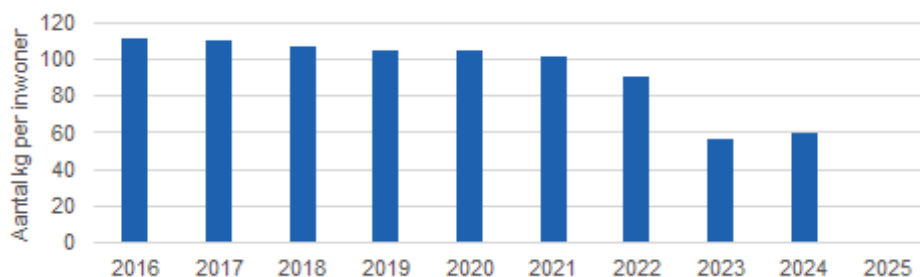

Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek (Bewerking ABF Research)

Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid

1. Omvang huishoudelijk restafval

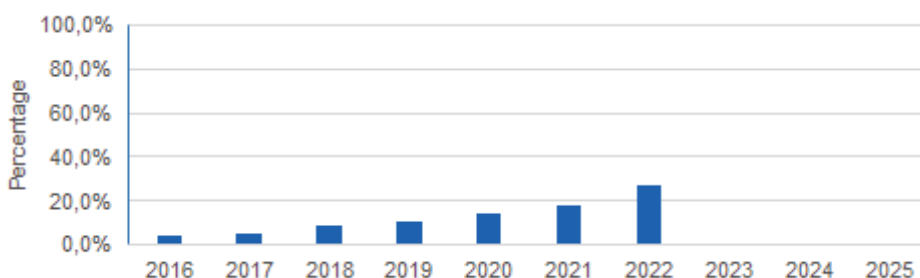
Niet-gescheiden ingezameld huishoudelijk afval in kilogrammen per inwoner.
Meest recente waarde (2024): 60.

Bron: CBS - Huishoudelijk afval

2. Hernieuwbare elektriciteit

Percentage berekende hernieuwbare elektriciteit.
Meest recente waarde (2022): 26,7%.

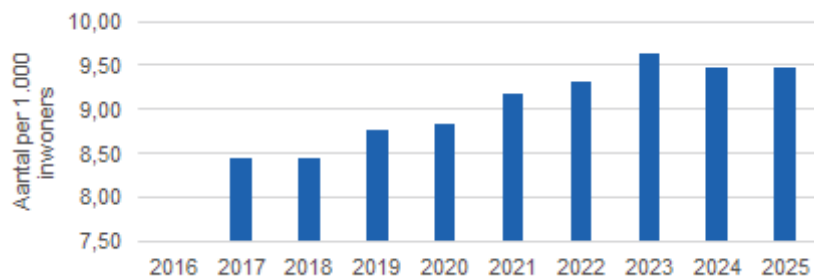
Bron: RWS (Berekening)

Programma Bestuur en organisatie

1. Formatie.

Fte per 1.000 inwoners.

Meest recente waarde (2025): 9,47 (voorlopig)

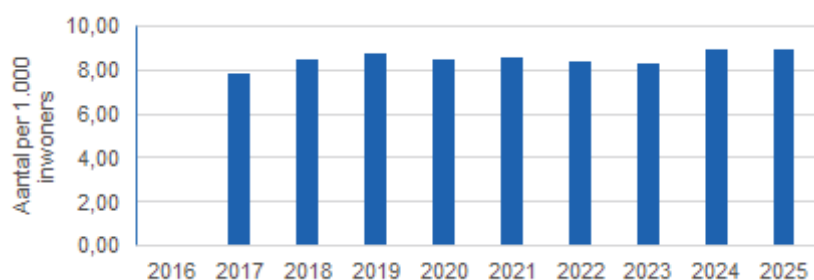

Bron: Jaarstukken (2025)

2. Bezetting

Fte per 1.000 inwoners.

Meest recente waarde (2025): 8,93 (voorlopig)

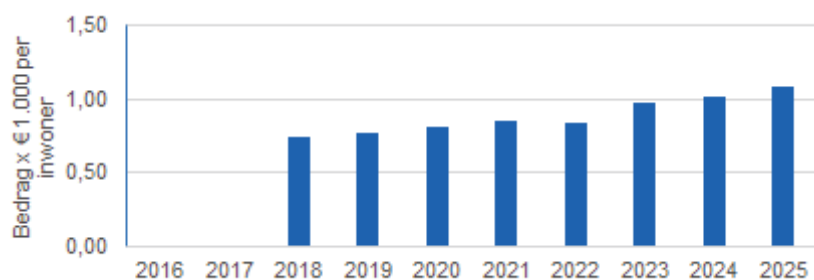

Bron: Jaarstukken (2025)

3. Apparaatskosten

Kosten x € 1.000 per inwoner

Waarde begrotingsjaar (2025): 1,08.

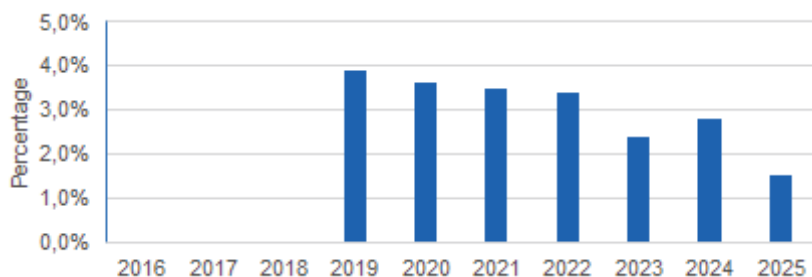

Bron: Programmabegroting (primitief)

4. Externe inhuur (percentage)

Kosten als percentage van de totale loonsom.

Waarde begrotingsjaar (2025): 1,5%

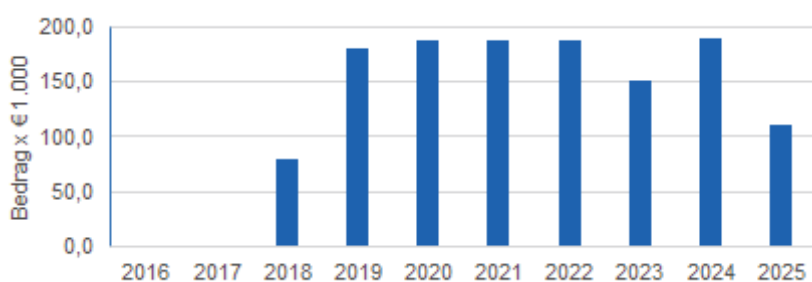

Bron: Programmabegroting (primitief)

5. Externe inhuur (bedrag)

Totale kosten externe inhuur (x € 1.000

Waarde begrotingsjaar (2025): 110.

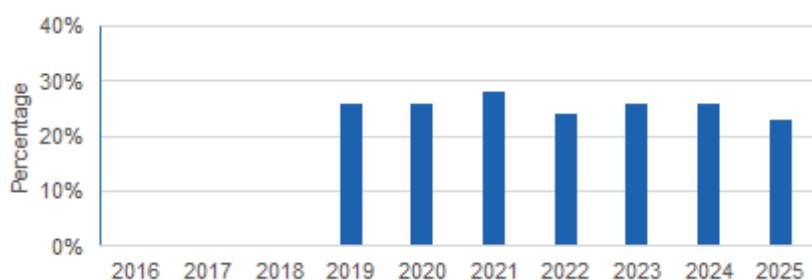

Bron: Programmabegroting (primitief)

6. Overhead

Percentage lasten overhead (excl. mutaties reserves) conform taakveld 0.4 van de totale lasten.

Waarde begrotingsjaar (2025): 23%.

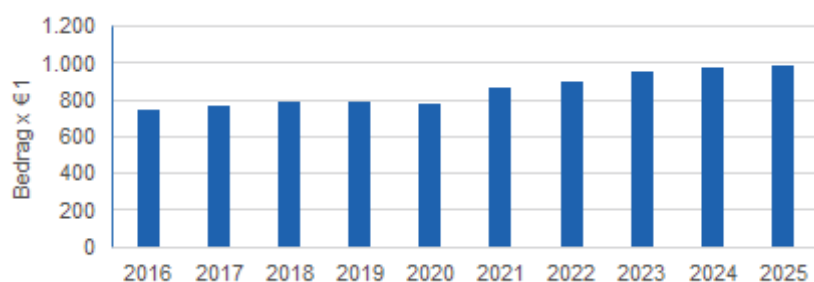

Bron: Programmabegroting (primitief)

7. Gemeentelijk woonlasten eenpersoonshuishouden

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

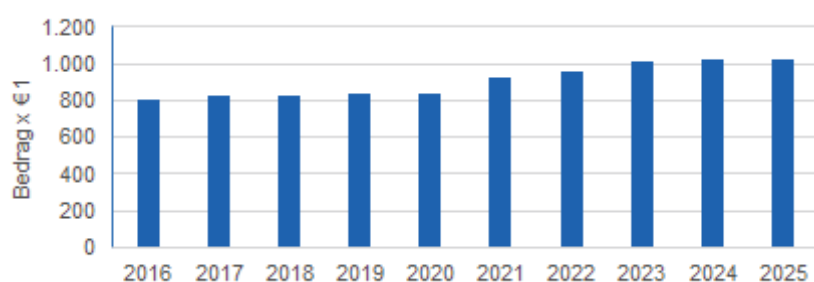
Meest recente waarde (2025): 989.

Bron: COELO

8 Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten. Meest recente waarde (2025): 1.023.

Bron: COELO

Bijlage 3 Uitkeringen gemeentefonds

Dit betreft een bijlage van onderdeel '2.1.6. Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen'.

Hieronder treft u de berekening aan van de uitkeringen gemeentefonds over 2025 (stand per maart 2026), zoals vermeld in onderdeel 2.1.6. Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.

Bedragen x € 1

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven			
Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht / %	Uitkering
1g-2 OZB-waarde niet-woningen eigenaren	637.000	-0,307900	-196.132
1h-2 OZB-waarde niet-woningen gebruikers	602.000	-0,234200	-140.988
1a OZB-waarde woningen eigenaren	13.592.000	-0,091400	-1.242.309
Subtotaal			-1.579.430

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is			
Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht	Bedrag in basis
8a-3 Bijstandsontvangers	94	5.191,81	488.030
2 Inwoners	8.102	376,30	3.048.783
7c-5 Huishoudens met een laag inkomen met drempel	425	4.138,64	1.758.508
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	399	385,76	153.918
3c Eenpersoonshuishoudens	1.261	169,44	213.664
8b Loonkostensubsidie	8	5.191,81	41.534
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar	1.190	608,99	724.698
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	38	1.050,21	39.908
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	659	1.348,63	888.585
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	340	268,79	91.335
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	5.980	10,86	64.943
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	980	162,16	158.917
14c-2 Landelijke centrumfunctie	770	45,41	34.966
15e Leerlingen VO	180	384,90	69.282
15h-3 Onderwijsachterstand	54	150,84	8.177
38 Bedrijven	1.145	134,78	154.323
36 Meerkernigheid	4	116.357,66	465.431
36a Kernen met 500 of meer adressen	1	75.166,66	75.167
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	264	31,40	8.277
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	1.135	13,42	15.238
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (oad)	1.752	83,61	146.446
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	8	2.935,95	23.722
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	47	10.743,51	504.945
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	8	8.051,81	64.414
22a Oppervlakte bebouwing woonkernen	47	6.927,53	325.594
19 Oppervlakte binnenwater	143	126,10	18.032
16 Oppervlakte land	1.738	39,22	68.164
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	1.755	25,72	45.148
24b-2 Woonruimten	3.858	11,56	44.598
25b-2 Woonruimten * bodemfactor woonkernen	3.858	52,99	204.435
39 Vast bedrag	1	987.319,17	987.319
Subtotaal			10.936.503

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)

Uitkeringsfactor	1,4860
Subtotaal (B x C (=uf))	16.251.643

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (DU)	41.833	41.833
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	12.550	12.550
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	12.861	12.861
260 Participatie (IU)	706.972	706.972
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen (DU)	7.062	7.062
350 Bibliotheekmiddelen (DU)	100.000	100.000
393 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten (DU)	2.052	2.052
409 Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	232	232
421 Extra capaciteit BOA's (DU)	29.814	29.814
427 Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet (DU)	67.808	67.808
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	6.678	6.678
435 Antidiscriminatie voorzieningen (DU)	1.136	1.136
438 Meerkosten Oekraïne sociaal domein (DU)	31.139	31.139
441 Wet betaalbare huur (DU)	20.517	20.517
459 Alleenverdienersproblematiek (DU)	16.043	16.043
460 Landelijke beëindigingsregeling veehouderijbedrijven (DU)	18.612	18.612
463 Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) (DU)	2.091	2.091
475 Register Externe Veiligheidsrisico's (DU)	2.485	2.485
477 Spreidingswet (DU)	24.494	24.494
500 Aanvullende ondersteuning lokale energiehulp (DU)	2.925	2.925
502 Implementatie plateau 2 (DU)	13.304	13.304
Subtotaal		1.120.608

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker

Aanvullingen van de gebruiker	Opgave	Uitkering
Subtotaal		0

Totaal uitkering 2025: 15.792.822

Bijlage 4 Risico's

Dit betreft een bijlage van onderdeel '2.1.11. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Hieronder vindt u nadere informatie met betrekking tot de risico's zoals vermeld in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De risico's worden chronologisch geactualiseerd. Het meest recente overzicht van risico's komt uit de Programmabegroting 2026. Daar waar van toepassing zijn deze risico's voor de Jaarstukken 2025 geactualiseerd.

1. Sociaal Domein: Overschrijding van kosten binnen het Sociaal Domein

Toelichting risico	Toelichting maatregel
Het risico bestaat dat er meer wordt uitgegeven, aangezien dit open einde regelingen zijn. De levering van zorg staat hierbij voorop waardoor het mogelijk is dat de middelen ontoereikend zullen zijn. De gemeente kan echter geen cliëntenstop afkondigen. Het risico betreft ook dat voorzieningen duur zijn en de gemeente geen grip heeft op de inzet van deze voorzieningen omdat de indicatie vaak loopt via een andere weg (huisarts, rechter enzovoort) en als laatste de duur van de inzet relatief lang kan zijn. Vooralsnog kwantificeren we het risico op 5% van de geraamde lasten van het meest recente begrotingsjaar (2026), zijnde € 8.035k, afgerond op veelvoud van € 10k.	Als gemeente hebben we geen invloed op een stijging van aanmeldingen voor het sociale domein. Het risico kun je wel indirect beïnvloeden door in te zetten op preventie en met beleidsmatige actie probeer je dan meer grip te krijgen op de kosten om instroom en gebruik van dure voorzieningen te verminderen.

STR/INC	Soort maatregel	Kwantificering risico	Risico-inschatting	Kans%	Berekende omvang risico
INC	Accepteren	€ 400k	Hoog	75%	€ 300k

2. UPW: Uitvoering Participatiewet (vangnetregeling)

Toelichting risico	Toelichting maatregel
Om in aanmerking te komen voor de vangnetregeling moet aan enkele voorwaarden worden voldaan. Onder andere moet het tekort en het gecumuleerde tekort over de voorgaande drie jaren (inclusief het jaar van de definitieve beschikking), meer bedragen dan 7,5%. De eerste 7,5% is dus sowieso voor eigen rekening. Bij een budget van gemiddeld € 1,7 miljoen (stand 2026), bedraagt het eigen risico € 126k.	Uitgangspunt is 100% kosten ter hoogte van de ontvangen bijdragen van het Rijk. Het eigen risico onder de vangnetuitkering wordt geaccepteerd als risico. Jaarlijks wordt de stand van zaken met betrekking tot het eigen risico dan wel de mogelijke aanvraag voor de vangnetuitkering, voorgelegd aan de raad.

STR/INC	Soort maatregel	Kwantificering risico	Risico-inschatting	Kans%	Berekende omvang risico
INC	Accepteren	€ 126k	Midden	50%	€ 63k

3. ICT / Cybersecurity: Optreden van een ICT-veiligheidsprobleem (Cybersecurity)

Toelichting risico	Toelichting maatregel
Cyber risico's zijn een voortdurend evoluerend risico geworden voor organisaties en samenlevingen. Deze risico's vragen om actieve beheersing. Met een toename in werken op afstand, onderlinge connectiviteit van de toeleveringsketen, digitaliseringsdruk en kwetsbaarheden in de kritieke infrastructuur, worden organisaties meer blootgesteld dan ooit. Beschermende maatregelen volgen uit de BIO, het normenkader voor de Nederlandse overheden. BIO compliant is het streven. Naast bescherming moeten we ook oog hebben voor Business Continuity; veerkrachtig zijn op het moment dat de gemeente geraakt wordt door uitval van systemen. De kwantificering is gezet op vijf keer het	Netwerk- en technisch ICT-beheer is belegd bij iRvN. Deze partner regelt veel zaken om cyber risico's zo veel mogelijk te voorkomen dan wel eventuele gevolgen te mitigeren. Dat is maar één kant van de medaille; niet alleen blijven wij als gemeente zelf verantwoordelijk voor informatiebeveiliging (daarin zijn we opdrachtgevend), we voeren het functioneel beheer zelf uit en hebben een volledig eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de organisatiekant van beveiliging. Het is lastig om hier een inschatting van te maken. De (financiële) impact (kwantificering) kan heel groot zijn.

Toelichting risico	Toelichting maatregel
bedrag dat we aan ICT kwijt zijn (prijsspeil 2026). Het risico is relatief laag omdat iRvN alle ICT-systemen continu monitort.	

STR/INC	Soort maatregel	Kwantificering risico	Risico-inschatting	Kans%	Berekende omvang risico
STR	Accepteren	€ 4.575k	Zeër laag	10%	€ 457,5k

4. Sociale woningbouw: Hogere kosten als gevolg van achtervang leningen sociale woningbouw

Toelichting risico	Toelichting maatregel
Woningbouwcorporaties sluiten voor het uitvoeren van hun taak veelal leningen af waarbij de gemeente gevraagd wordt om als achtervang te dienen. Hiermee wordt bereikt dat de geldgever met een lagere rentevergoeding genoegen neemt omdat de gemeente als achtervang een zekere debiteur is. Sinds een aantal jaren is het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) in het leven geroepen, dat de functie van de gemeente overneemt en waardoor de woningbouwcorporaties met slechts één instituut te maken hebben en de zekerheid voor de gemeenten groter is. Bestaande leningen blijven tot aan het einde van de looptijd nog gewoon bij de gemeenten als achtervang-instituut. Door het WSW is de veiligheid nu nog beter geborgd.	Per 31 december 2025 (conform jaarstukken) staat er voor de sociale woningbouw een bedrag aan leningen uit van ongeveer € 15,7 miljoen. Wij kwantificeren het risico op 10% van een kwart van de omvang van de leningen. Het risico dat er daadwerkelijk een beroep gedaan wordt op de gemeente is minimaal.

STR/INC	Soort maatregel	Kwantificering risico	Risico-inschatting	Kans%	Berekende omvang risico
INC	Accepteren	€ 3.924k	Zeër laag	10%	€ 392k

5. Verbonden Partijen: Extra kosten bij verbonden partijen

Toelichting risico	Toelichting maatregel
<p>MGR Uitgangspunt is dat de MGR zelf geen weerstandsvermogen opbouwt, maar dat deelnemende gemeenten hiermee rekening houden. Voor de MGR bedraagt ons aandeel (voor 2026) € 105k.</p> <p>Deelnemingen BV/NV Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal in de vennootschappen (art. 2:81 BW), ter hoogte van € 555k.</p>	<p>MGR Het ingeschatte weerstandsvermogen van de MGR wordt 'doorgeschoven' naar de deelnemende gemeenten.</p> <p>Deelnemingen BV/NV Periodiek wordt beoordeeld of we blijven deelnemen in het aandelenkapitaal van de diverse vennootschappen. De drie grootste deelnemingen zijn BNG, Dar en Enexis.</p>

STR/INC	Soort maatregel	Kwantificering risico	Risico-inschatting	Kans%	Berekende omvang risico
INC	Accepteren	€ 660k	Zeër laag	10%	€ 66k

6. Juridische procedures: Onvoorziene kosten als gevolg van juridische procedures

Toelichting risico	Toelichting maatregel
Proceskosten zijn kosten voor juridische bijstand en griffierechten die de gemeente moet betalen aan de wederpartij als de gemeente een rechtszaak verliest. Ze komen incidenteel voor.	Door intern de juiste procedures te doorlopen en onze besluiten goed te motiveren, wordt de kans op het verliezen van rechtszaken verminderd, maar nooit helemaal weggenomen.

STR/INC	Soort maatregel	Kwantificering risico	Risico-inschatting	Kans%	Berekende omvang risico
INC	Accepteren	€ 250k	Zeër laag	10%	€ 25k

Bijlage 5 Verbonden partijen

Dit betreft een bijlage van onderdeel '2.1.15. Paragraaf Verbonden partijen'.

Hieronder treft u nadere informatie aan over de verbonden partijen, zoals vermeld in de paragraaf Verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

In onderstaande tabellen zijn standaard de financiële gegevens uit jaarrekeningen 2025 van de verbonden partijen opgenomen. Als deze ontbreken, bijvoorbeeld in verband met het eerder opstellen van de Jaarstukken 2025 van Mook en Middelaar, dan wordt vermeld dat de gegevens niet beschikbaar zijn (N/b).

Alle bedragen zijn vermeld in duizendtallen (letter k)

01 - Modulaire Gemeenschappelijke regeling (MGR) Regio Rijk van Nijmegen te Nijmegen		
<i>Doel</i>	De MGR is een samenwerkingsverband, ingesteld om de belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen door afstemming en samenwerking binnen de regio Nijmegen. De eerste module van de MGR is gevormd door het Regionale WerkBedrijf. Per 1 januari 2016 is de module ICT toegevoegd aan de MGR onder de naam ICT-Rijk van Nijmegen (iRvN).	
<i>Betrokkenen</i>	Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen.	
<i>Financieel belang</i>	Vanaf 2025 wordt gewerkt met de objectieve rekentool die door Berenschot is ontwikkeld voor de verdeling van de participatiemiddelen. De bijdrage van Mook en Middelaar aan de MGR bestaat uit bijdragen voor bestuursondersteuning, iRvN en het Werkbedrijf en bedraagt over 2025 € 832k.	
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het algemeen bestuur van de MGR wordt gevormd door leden van de raad of het college van B&W van de deelnemende gemeenten. Mook en Middelaar heeft 6 van de 200 stemmen. Het belang dat de gemeente Mook en Middelaar heeft in de MGR is gedurende 2025 ongewijzigd gebleven. Burgemeester Van Dijk en wethouder Dillerop zitten in het algemeen bestuur.	
<i>Ontwikkelingen</i>	De MGR heeft in 2025 verder gewerkt aan de uitvoering van het strategisch beleidskader arbeidsmarkt en re-integratie en de regionale samenwerking binnen het WerkBedrijf en iRvN. Binnen iRvN blijft sprake van druk door stijgende kosten voor ICT, informatiebeveiliging en personeel. Daarnaast is verder gewerkt aan versterking van informatiebeveiliging en privacy conform de BIO en AVG. In 2025 is circa € 2 miljoen geïnvesteerd in vervanging van laptops en netwerkhardware.	
<i>Risico's</i>	De MGR houdt beperkt eigen vermogen aan. Financiële risico's worden daarom uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeenten. Belangrijke risico's betreffen stijgende personeels- en ICT-kosten, informatiebeveiliging/cybersecurity, arbeidsmarktkrapte en toekomstige wijzigingen in de rijksfinanciering van participatie en beschut werk.	
	01-01-2025	31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€ 242k	€ 782k
<i>Vreemd vermogen</i>	€ 32.125k	€ 33.026k
<i>Resultaat boekjaar</i>	€ 417k	

02 - Gemeenschappelijke Regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

<i>Doel</i>	De regeling is getroffen om de positie van de Regio Arnhem-Nijmegen te versterken en een kwalitatieve groei van de regio te bewerkstelligen (met behoud van de typische balans tussen levendige verstedelijking en ontspannen leefkwaliteit) op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling (waaronder wonen, landschap, verkeer en mobiliteit) en sociaaleconomische ontwikkeling (waaronder werkgelegenheid, bedrijvigheid, recreatie, toerisme, leefbaarheid en cultuur) op de schaal van de regio, en waarbij integraliteit, innovatie, duurzaamheid en circulariteit belangrijke uitgangspunten zijn.	
<i>Betrokkenen</i>	De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeente Arnhem, Beuningen, Berg en Dal, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar. De gemeente Montferland is per 1 januari 2025 uitgetreden in verband met aansluiting bij de regio Achterhoek.	
<i>Financieel belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar draagt bij aan de algemene bijdrage van de Groene Metropoolregio en aan de opgaven waaraan wordt deelgenomen. Mook en Middelaar neemt deel aan de opgaven Verbonden regio, Groene groeiregio en vanaf 2024 ook Ontspannen regio (exclusief cultuur). De bijdragen over 2025 bedraagt € 35k.	
<i>Bestuurlijk belang</i>	Burgemeester Van Dijk is namens de gemeente Mook en Middelaar lid van het algemeen bestuur. Wethouder Rodoe is plaatsvervangend lid.	
<i>Ontwikkelingen</i>	In 2025 is verder gewerkt aan de uitvoering van de regionale opgaven op het gebied van wonen, mobiliteit, economie, circulariteit en toerisme. De Groene Metropoolregio ontwikkelt zich daarbij steeds meer van een netwerkorganisatie naar een uitvoeringsgerichte organisatie, onder andere voor woningbouw- en gebiedsontwikkelingsprojecten. Daarnaast is gewerkt aan verdere professionalisering van de organisatie en de uitvoering van projecten binnen de Regio Deal.	
<i>Risico's</i>	Belangrijke risico's voor de Groene Metropoolregio betreffen afhankelijkheid van externe financiering en subsidies, personele capaciteit en wijzigingen in wet- en regelgeving, waaronder de Wet DBA (deregulering beoordeling arbeidsrelaties). Daarnaast beschikt de regeling over een beperkte algemene reserve.	
	01-01-2025	31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€ 372k	€ 358k
<i>Vreemd vermogen</i>	€ 6.729k	€ 6.599k
<i>Resultaat boekjaar</i>	€ 258k	

03 - Gemeenschappelijke Regeling Euregio Rijn-Waal te Kleve

<i>Doel</i>	De Euregio Rijn-Waal wil met haar werk bijdragen aan de eenwording van Europa. Tegelijkertijd wordt gestreefd naar een sterke economische, sociale en maatschappelijke positie van de regio middels het realiseren en stimuleren van grensoverschrijdende samenwerking in het Duits-Nederlandse grensgebied. De werkvelden zijn ruimtelijke structuur, economie, technologie en innovatie, milieu, natuur en landschap, kwalificering en arbeidsmarkt, sociaal-culturele integratie.	
<i>Betrokkenen</i>	De Euregio Rijn-Waal is een samenwerkingsverband met leden uit de Nederlandse provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg, de Duitse stad Duisburg en de Kreisen Kleve en Wesel. De leden zijn gemeenten (waaronder de gemeente Mook en Middelaar), regionale overheden en andere publiekrechtelijke organisaties zoals de Kamer van Koophandel.	
<i>Financieel belang</i>	De gemeente betaalt aan jaarlijkse contributie circa € 3k.	
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het hoogste orgaan van de Euregio Rijn-Waal is de Euregioraad, die verantwoordelijk is voor alle activiteiten van de Euregio Rijn-Waal. Burgemeester van Dijk en raadslid Akkerman hebben zitting in deze raad. De gemeente Mook en Middelaar heeft 2 van 136 stemmen. Het bestuurlijk belang is gedurende 2025 niet gewijzigd.	
<i>Ontwikkelingen</i>	In 2025 is verder gewerkt aan de uitvoering van de Strategische Agenda 2025+, waarin de thema's economie en klimaat, arbeidsmarkt en onderwijs, leefbaarheid en euregionale identiteit centraal staan. Daarnaast zijn diverse grensoverschrijdende projecten uitgevoerd binnen Interreg en het Kleinprojectenfonds. In 2025 was er extra aandacht voor projecten in het kader van 80 jaar vrijheid en grensoverschrijdende	

03 - Gemeenschappelijke Regeling Euregio Rijn-Waal te Kleve			
	samenwerking op het gebied van duurzame gebiedsontwikkeling, mobiliteit en onderwijs.		
<i>Risico's</i>	De Euregio Rijn-Waal is voor de uitvoering van projecten mede afhankelijk van Europese subsidies en externe financiering. Daarnaast kunnen ontwikkelingen in Europese regelgeving en internationale samenwerking invloed hebben op de uitvoering van grensoverschrijdende projecten.		
	01-01-2025		31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€	N/b	€ N/b
<i>Vreemd vermogen</i>	€	N/b	€ N/b
<i>Resultaat boekjaar</i>			€ N/b

04 - Gemeenschappelijke regeling Milieusamenwerking Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN) te Nijmegen			
<i>Doel</i>	Ondersteuning en behartiging van de gemeenschappelijke belangen als medeaandeelhouder van ARN bv. Ook wordt er samen nagedacht over circulariteitsvraagstukken en gezamenlijke uitdagingen in de energietransitie.		
<i>Betrokkenen</i>	Gemeenten Beuningen, Druten, Heumen, Berg en Dal, Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen.		
<i>Financieel belang</i>	Indien de ARN bv in enig jaar winst maakt, wordt door de aandeelhouders besloten op welke wijze verrekening plaatsvindt met de deelnemende gemeenten. In 20254 is een dividend uitgekeerd (€ 40k) en ook is er een uitkering gedaan ten laste van de bestemmingsreserve (€ 11k).		
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het Algemeen Bestuur bestaat uit zeven leden, bestaande uit de portefeuillehouders Afval van de deelnemende gemeenten. Voor Mook en Middelaar maakt wethouder Rodoe deel uit van dit bestuur. Mook en Middelaar heeft 2 van de 21 stemmen. Wethouder Rodoe maakt ook deel uit van het DB.		
<i>Ontwikkelingen</i>	De MARN heeft in 2025 verder gewerkt aan de ontwikkeling van MARN+ en de rol van de organisatie binnen de energietransitie en circulaire economie. Daarbij is ingezet op verdere samenwerking met ARN en regionale initiatieven zoals de Circulaire Raad en Cirkelstad. Ook is gewerkt aan aansluiting bij de regionale visie en samenwerkingsagenda voor energietransitie.		
<i>Risico's</i>	Belangrijke risico's betreffen economische ontwikkelingen, wet- en regelgeving en risico's rondom afvalverwerking en vergunningen van ARN. Daarnaast blijft de organisatie afhankelijk van dividendinkomsten en renteopbrengsten. De MARN houdt geen weerstandsvermogen aan, anders dan de post onvoorzien in de exploitatie. Bij tekorten die niet opgevangen kunnen worden, dragen de deelnemende gemeenten naar rato bij in het tekort. Het risico dat de MARN in de BV ARN is beperkt tot de waarde van de aandelen.		
	01-01-2025		31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€	9.331k	€ 9.336k
<i>Vreemd vermogen</i>	€	1.839k	€ 1.680k
<i>Resultaat boekjaar</i>			€ 2.107k

05 - Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord te Venlo	
<i>Doel</i>	Het bevorderen van een zo optimaal mogelijke eenduidige en gelijkwaardige dienstverlening op het terrein van de veiligheid (brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing) en gezondheid (publieke gezondheidszorg) aan alle burgers in het regionale verzorgingsgebied Limburg-Noord.

05 - Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord te Venlo			
<i>Betrokkenen</i>	Vijftien deelnemende gemeenten in de regio Limburg-Noord. Gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en Weert.		
<i>Financieel belang</i>	De gemeente levert een bijdrage per inwoner per jaar verdeeld over diverse kostenposten. De bijdrage in 2025 bedroeg € 597k.		
<i>Bestuurlijk belang</i>	De burgemeester van Mook en Middelaar is lid van het Algemeen Bestuur en de bestuurscommissie Veiligheid van de Veiligheidsregio Limburg-Noord.		
<i>Ontwikkelingen</i>	In 2025 is verder gewerkt aan de versterking van crisisbeheersing, brandweezorg, informatieveiligheid en rampenbestrijding. Daarnaast bleef aandacht bestaan voor arbeidsmarktkrapte, natuurbrandbeheersing, maatschappelijke crises en de verdere professionalisering van de organisatie en regionale samenwerking.		
<i>Risico's</i>	Belangrijke risico's betreffen stijgende personeels- en materieelkosten, arbeidsmarktkrapte, cyberveiligheid en de toenemende druk op de crisisorganisatie. Eventuele financiële tekorten worden gedragen door de deelnemende gemeenten.		
	01-01-2025		31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€	11.268k	€ 11.708k
<i>Vreemd vermogen</i>	€	40.725k	€ 40.995k
<i>Resultaat boekjaar</i>			€ 2.290k

06 - Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) te Arnhem			
<i>Doel</i>	Het doel van de GR Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem - Nijmegen is: Samenwerking op het gebied van het regionale doelgroepenvervoer teneinde de kwaliteit van dienstverlening naar zowel de eigen organisaties als de inwoners te vergroten alsmede kosten te besparen en de efficiency te verhogen.		
<i>Betrokkenen</i>	Het GR is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Arnhem, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Berg en Dal, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.		
<i>Financieel belang</i>	De kosten van het feitelijk vervoer worden op basis van het gebruik over de gemeenten verdeeld. Ten aanzien van de overheadkosten wordt een verrekening op basis van het aantal inwoners toegepast. De bijdrage over 2025 bedraagt € 214k.		
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het hoogste orgaan van de GR is het Bestuur waarvan wethouder Dillerop lid is. Het bestuur heeft tot taak de gezamenlijke sturing en (financiële) beheersing van uitvoeringstaken en uitvoering van ondersteunende processen op het gebied van doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer door de deelnemers. De gemeente Mook en Middelaar heeft 1 van 18 stemmen.		
<i>Ontwikkelingen</i>	In 2025 bleef de aandacht gericht op kwalitatief goed en betaalbaar doelgroepenvervoer binnen Avan. Het vervoersvolume in het vraagafhankelijk vervoer steeg licht, terwijl binnen het routevervoer sprake was van een daling van het aantal ritten. Daarnaast is verder gewerkt aan de verduurzaming van het vervoer met een toenemende inzet van zero-emissievoertuigen. Ook zijn diverse vervoerscontracten verlengd en opnieuw aanbesteed. De organisatie bleef inzetten op monitoring van kwaliteit, klanttevredenheid en financiële beheersing.		
<i>Risico's</i>	Belangrijke risico's betreffen stijgende vervoerskosten, arbeidsmarktkrapte bij vervoerders, toekomstige aanbestedingen, de invoering van zero-emissievoertuigen en fluctuaties in vervoersvolumes. Daarnaast kunnen stijgende brandstofprijzen en kostenontwikkelingen binnen het doelgroepenvervoer leiden tot hogere bijdragen van deelnemende gemeenten. Door de open-einde-systematiek komen tekorten uiteindelijk voor rekening van de deelnemende gemeenten.		
	01-01-2025		31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€	0k	€ 0k

06 - Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (BVO DRAN) te Arnhem			
Vreemd vermogen	€	10.121k	€ 10.316k
Resultaat boekjaar			€ 0k

07 - Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN)			
Doel	Waarborgen van een goede kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving.		
Betrokkenen	Zestien Noord-Limburgse gemeenten en de Provincie Limburg.		
Financieel belang	De kosten van de GR worden via een vaste verdeelsleutel berekend aan de deelnemers. Een eventueel positief exploitatiesaldo in enig jaar moet worden terugbetaald aan de deelnemers. De bijdrage over 2025 bedraagt € 25k.		
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de GR RUD LN bestaat uit de portefeuillehouders van alle deelnemende organisaties. Voor Mook en Middelaar maakt de burgemeester deel uit van dit bestuur.		
Ontwikkelingen	(nog geen jaarstukken 2025 beschikbaar) De RUD Limburg Noord werkt verder aan de omvorming naar de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML). Aanleiding hiervoor zijn landelijke ontwikkelingen vanuit het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP VTH), waarin robuustheidscriteria zijn vastgesteld voor omgevingsdiensten. Uiterlijk per 1 april 2026 dienen omgevingsdiensten aan deze criteria te voldoen.		
Risico's	(nog geen jaarstukken 2025 beschikbaar) Belangrijke risico's betreffen het tijdig voldoen aan de landelijke robuustheidscriteria voor omgevingsdiensten en de organisatorische en financiële gevolgen van de omvorming van de RUD naar een omgevingsdienst.		
	01-01-2025	31-12-2025	
Eigen vermogen	€	1.038k	€ 1.301k
Vreemd vermogen	€	2.075k	€ 1.840k
Resultaat boekjaar			€ 513k

08 - Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)			
Doel	Het optimaliseren van het maatschappelijke rendement door middel van lagere kosten en spreiden risico's bij de heffing en de invordering van de gemeentelijke belastingen.		
Betrokkenen	Bijna alle Limburgse gemeenten: Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpe-Wittern, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Voerendaal en Weert en het Waterschap Limburg. De gemeenten Horst aan de Maas en Venray zitten niet in de BsGW.		
Financieel belang	De bijdrage aan BsGW bestaat uit een evenredig deel van de kosten op basis van de productieomvang van de deelnemers en gedurende zes jaar (t/m 2026) een bedrag voor goodwill ten behoeve van de oprichters van de samenwerking. Het gemeentelijk aandeel in de BsGW bedraagt ongeveer 0,5%. De bijdrage over 2025 bedraagt € 176k (inclusief goodwill ad € 16k).		
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur van BsGW bestaat uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten en waterschap. Op basis daarvan heeft de gemeente zeggenschap en de mogelijkheid om het stemrecht te gebruiken. De portefeuillehouder van Mook en Middelaar is wethouder Herings.		
Ontwikkelingen	BsGW werkt verder aan de digitalisering van de dienstverlening en de verdere ontwikkeling van de informatievoorziening. Daarbij wordt aangesloten op landelijke voorzieningen binnen de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), zoals DigiD en voorzieningen voor gegevensuitwisseling. Daarnaast werkt BsGW aan efficiencyverbeteringen en kostenreductie via het programma Ondernemen en		

08 - Belastingensamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)		
	Ontwikkelen (OOP), waarbij structurele besparingen worden gerealiseerd door optimalisatie van werkprocessen en formatiereductie.	
<i>Risico's</i>	Belangrijke risico's voor BsGW betreffen cyberaanvallen, datalekken en ICT-storingen binnen een verder digitaliserende informatievoorziening. Daarnaast vormt de krapte op de arbeidsmarkt een risico voor het tijdig invullen van vacatures en de continuïteit van de dienstverlening. Ook blijven proceskosten en bezwaarprocedures rondom WOZ-gerelateerde belastingen een aandachtspunt.	
	01-01-2025	31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€ 5.224k	€ 6.528k
<i>Vreemd vermogen</i>	€ 11.562k	€ 8.175k
<i>Resultaat boekjaar</i>	€ 4.526k	

Vennootschappen en coöperaties

In onderstaande tabellen zijn standaard de financiële gegevens uit jaarrekeningen 2023 van de verbonden partijen opgenomen. Als deze ontbreken, bijvoorbeeld in verband met het eerder opstellen van de Jaarstukken 2023 van Mook en Middelaar, dan wordt vermeld dat de gegevens niet beschikbaar zijn (N/b).

Alle bedragen zijn vermeld in duizendtallen (letter k)

09 - BNG Bank N.V. te 's-Gravenhage		
<i>Doel</i>	De BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
<i>Betrokkenen</i>	De bank is een naamloze structuurvennootschap. De aandeelhouders zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.	
<i>Financieel belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar bezit 123.708 aandelen, van de 55.690.720 aandelen, à € 2,50 per stuk.	
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar heeft als aandeelhouder stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders (1 stem per aandeel). Daarmee is ons aandeel 0,2221%.	
<i>Ontwikkelingen</i>	NG Bank blijft zich richten op haar maatschappelijke rol als financier van het publieke domein. Daarbij ligt de nadruk op duurzame en sociale investeringen, waaronder de energietransitie, betaalbare woningbouw en duurzaam maatschappelijk vastgoed. Daarnaast werkt BNG aan verdere digitalisering, procesvereenvoudiging en de ontwikkeling van een toekomstbestendig technologielandchap.	
<i>Risico's</i>	Het aangaan en beheersen van risico's is inherent aan de bedrijfsvoering van een bank. Belangrijke risico's voor BNG betreffen krediet-, markt-, liquiditeits-, compliance- en operationele risico's. Daarnaast vragen ontwikkelingen op het gebied van cyberveiligheid, privacywetgeving, digitalisering en naleving van wet- en regelgeving blijvende aandacht.	
	01-01-2025	31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€ 4.777 mln	€ 4.863 mln
<i>Vreemd vermogen</i>	€ 123.164 mln	€ 110.701 mln
<i>Resultaat boekjaar</i>	€ 172 mln	

10 - N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) te Maastricht			
<i>Doel</i>	De vennootschap heeft ten doel de Provincie Limburg te voorzien in de behoefte aan leidingwater, voor drinkwater en andere doeleinden en daarmee samenhangende diensten. De vennootschap tracht het doel te bereiken door het winnen, het zuiveren, het opslaan, het inkopen, het transporteren, het distribueren en het leveren van water, alsmede het verrichten van diensten op genoemde terreinen.		
<i>Betrokkenen</i>	De aandelen zijn verdeeld over de Provincie Limburg en 31 Limburgse gemeenten.		
<i>Financieel belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar bezit momenteel 3 aandelen van de 500 aandelen à € 4.538 per stuk. Het beleid van WML is om eventuele winst bij voorkeur aan te wenden tot versterking van het bedrijf en verwezenlijking van het doel van de vennootschap. Er wordt derhalve doorgaans geen dividend uitgekeerd.		
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar heeft als aandeelhouder stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders (1 stem per aandeel). Daarmee is ons aandeel 0,6%.		
<i>Ontwikkelingen</i>	Dat er altijd water uit de kraan komt lijkt vanzelfsprekend, maar dat dreigt steeds minder het geval te zijn. De beschikbaarheid, benutbaarheid en kwaliteit van drinkwaterbronnen, grond- en oppervlaktewater, staan steeds meer onder druk. WML en de overige Nederlandse drinkwaterbedrijven staan voor (macro economische) ontwikkelingen en uitdagingen die invloed hebben op WML en haar strategische doelen.		
<i>Risico's</i>	Geen.		
	01-01-2025		31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€	N/b	€ N/b
<i>Vreemd vermogen</i>	€	N/b	€ N/b
<i>Resultaat boekjaar</i>			€ N/b

11 - Enexis Holding N.V. te 's-Hertogenbosch			
<i>Doel</i>	Enexis beheert het energienetwerk voor elektriciteit en aardgas in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland. Enexis voorziet circa 3 miljoen huishoudens en bedrijven veilig en betrouwbaar van elektriciteit en gas. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met onder andere toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.		
<i>Betrokkenen</i>	Enexis Holding is een naamloze vennootschap volgens Nederlands recht. De aandelen van Enexis Holding N.V. zijn in handen van Nederlandse provincies en gemeenten in de gebieden waar zij actief zijn.		
<i>Financieel belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar bezit 128.250 van de 149.682.196 aandelen à € 1 per stuk.		
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar heeft als aandeelhouder stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders (1 stem per aandeel). Daarmee is ons aandeel 0,0857%. Onze gemeente heeft zich aangesloten bij de VEGAL, de vereniging van gemeentelijke aandeelhouders Limburg. Deze vereniging vertegenwoordigt de Limburgse gemeenten bij alle zaken die Enexis en de aandeelhouders aangaan.		
<i>Ontwikkelingen</i>	Enexis heeft in 2025 fors geïnvesteerd in uitbreiding en verzwaring van het energienet. De druk op het elektriciteitsnet blijft hoog en wachtlijsten voor transportcapaciteit blijven voorlopig bestaan. Enexis zet daarom naast netuitbreiding ook in op slimmer en flexibeler gebruik van het bestaande net, onder meer via congestiemanagement, flexibele contractvormen, netbewust laden en samenwerking met gemeenten. Daarnaast is in 2025 het dividendbeleid aangepast, zodat meer middelen beschikbaar blijven voor investeringen in de energietransitie.		
<i>Risico's</i>	Belangrijke risico's betreffen netcongestie, de omvangrijke investeringsopgave, stijgende kosten, afhankelijkheid van voldoende technisch personeel, materialen en vergunningen, cyberdreigingen en geopolitieke ontwikkelingen. Daarnaast blijft het financieel solide blijven een aandachtspunt, omdat Enexis de komende jaren veel moet blijven investeren		

11 - Enexis Holding N.V. te 's-Hertogenbosch

	en hiervoor afhankelijk is van voldoende financieringsruimte en behoud van een sterke kredietwaardigheid.	
	01-01-2025	31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€ 5.538 mln	€ 5.811 mln
<i>Vreemd vermogen</i>	€ 5.949 mln	€ 7.627 mln
<i>Resultaat boekjaar</i>	€ 400 mln	

12 - CSV Amsterdam B.V. te 's-Hertogenbosch

<i>Doel</i>	Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: <ul style="list-style-type: none"> • namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON (Wet Onafhankelijk Netbeheer); • namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaimprocedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ('Waterland'); • het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening naar aanleiding van verkoop Attero is gestort. 	
<i>Betrokkenen</i>	De aandelen in de vennootschap zijn in handen van de verkopende aandeelhouders van energiebedrijf Essent.	
<i>Financieel belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar bezit 1.714 aandelen van de 2.000.000 aandelen à € 0,01 per stuk. De B.V. is in 2025 opgeheven en is er € 6k uitgekeerd.	
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar heeft als aandeelhouder stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders (1 stem per aandeel). Daarmee is ons aandeel 0,0857%. De B.V. is in 2025 opgeheven.	
<i>Ontwikkelingen</i>	In 2025 is de B.V. opgeheven en is het eigen vermogen uitgekeerd aan de aandeelhouders.	
<i>Risico's</i>	Geen. De B.V. is in 2025 opgeheven.	
	01-01-2025	31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€ 8.580k	€ 0k (opgeheven)
<i>Vreemd vermogen</i>	€ 7k	€ 0k (opgeheven)
<i>Resultaat boekjaar</i>	€ 0k (opgeheven)	

13 - Inkoopcentrum Zuid (v.h. Stichting Regionaal Inkoopbureau Noord- en Midden-Limburg) te Echt

<i>Doel</i>	Het verkrijgen van gunstige prijzen en het verlenen van diensten aan haar leden en voorts al hetgeen met een ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
<i>Betrokkenen</i>	De gemeenten Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Leudal, Mook en Middelaar, Peel en Maas, Roerdalen, Venray en de Veiligheidsregio Noord- en Midden-Limburg.
<i>Financieel belang</i>	Lidmaatschapsbijdrage € 8k.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar wordt vertegenwoordigd door wethouder Herings als lid van de Algemene Vergadering. De gemeente Mook en Middelaar heeft 1 van 17 stemmen.
<i>Ontwikkelingen</i>	Niet bekend (geen jaarstukken 2025 aanwezig)

13 - Inkoopcentrum Zuid (v.h. Stichting Regionaal Inkoopbureau Noord- en Midden-Limburg) te Echt			
<i>Risico's</i>	Niet bekend (geen jaarstukken 2025 aanwezig)		
	01-01-2025		31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€	N/b	€ N/b
<i>Vreemd vermogen</i>	€	N/b	€ N/b
<i>Resultaat boekjaar</i>			€ N/b

14 - Leisurelands B.V.			
<i>Doel</i>	<p>Het ontwikkelen, aanleggen, faciliteren, exploiteren en beheren van recreatieve producten.</p> <p>Het thema 'Duurzaam Recreëren' is leidend bij de ontwikkeling en uitvoering van activiteiten. Het steunt op vijf pijlers:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het borgen van een groene, gezonde omgeving; 2. Veiligheid en 'crowd management'; 3. Verhogen van maatschappelijk rendement; 4. Energieneutraal opereren, energie genereren; 5. Kennis delen en uitbouwen. 		
<i>Betrokkenen</i>	21 Gemeenten + Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Achterhoek Liemers die tezamen de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vormen.		
<i>Financieel belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar bezit 1.636 aandelen van de 900.000 aandelen à € 1 nominaal. De gemeente Mook en Middelaar verstrekt geen subsidie aan deze verbonden partij en er wordt geen dividend uitgekeerd.		
<i>Bestuurlijk belang</i>	Jaarlijks vindt de Algemene Vergadering van Aandeelhouders plaats waarin de jaarrekening wordt vastgesteld. De gemeente Mook en Middelaar heeft als aandeelhouder stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De gemeente Mook en Middelaar wordt vertegenwoordigd door wethouder Dillerop.		
<i>Ontwikkelingen</i>	Leisurelands wil een platform zijn voor iedereen. Verspreid in leeftijd, sociaal economisch, bezoekers met een beperking maar ook bezoekers verspreid in tijd en ruimte. De focus voor de recreatiegebieden ligt daarbij op een aantrekkelijk activiteiten aanbod met onder andere evenementen en festivals, verbinding maken tussen recreatie en biodiversiteit, verduurzaming van terreinen en materieel, bevorderen van het sport- en vitaliteitsaanbod en toegankelijkheid voor iedereen.		
<i>Risico's</i>	Gelet op het geringe belang (Mook en Middelaar beschikt slechts over 0,83% van het totaal aantal aandelen) is het risico bijzonder klein.		
	01-01-2025		31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€	N/b	€ N/b
<i>Vreemd vermogen</i>	€	N/b	€ N/b
<i>Resultaat boekjaar</i>			€ N/b

15 - Dar N.V. te Nijmegen	
<i>Doel</i>	Inzameling van afval in de regio Nijmegen.
<i>Betrokkenen</i>	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen.
<i>Financieel belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar bezit 1.460 aandelen van de 110.000 aandelen à € 10 nominaal per stuk. De aanschafwaarde bedroeg € 116k.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar heeft als aandeelhouder stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.

15 - Dar N.V. te Nijmegen			
Ontwikkelingen	(geen jaarstukken 2025 aanwezig)		
Risico's	(geen jaarstukken 2025 aanwezig)		
	01-01-2025		31-12-2025
Eigen vermogen	€	N/b	€ N/b
Vreemd vermogen	€	N/b	€ N/b
Resultaat boekjaar			€ N/b

16 - Nazorg (Bodemzorg) Limburg B.V.			
Doel	Bescherming van het milieu en het voorkomen van milieuvervuiling door gesloten stortlocaties. Tevens het renderend maken van het vermogen dat voor beheer van voormalige stortplaatsen in Limburg beschikbaar is gesteld.		
Betrokkenen	Aandeelhouders van Nazorg Limburg BV zijn de gemeenten: Beek, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittem, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Mook en Middelaar, Nederweert, Nuth, Onderbanken, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.		
Financieel belang	Nazorg Limburg heeft alle gemeenten in de provincie Limburg als aandeelhouder. Het aandeelhouderschap is vastgesteld naar rato van het aantal inwoners. Er worden geen dividenden uitgekeerd.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders door wethouder Rodoe.		
Ontwikkelingen	(geen jaarstukken 2025 aanwezig)		
Risico's	(geen jaarstukken 2025 aanwezig)		
	01-01-2025		31-12-2025
Eigen vermogen	€	11.038k	€ N/b
Vreemd vermogen	€	32.965k	€ N/b
Resultaat boekjaar			€ N/b

Stichtingen en verenigingen

In onderstaande tabellen zijn standaard de financiële gegevens uit jaarrekeningen 2023 van de verbonden partijen opgenomen. Als deze ontbreken, bijvoorbeeld in verband met het eerder opstellen van de Jaarstukken 2023 van Mook en Middelaar, dan wordt vermeld dat de gegevens niet beschikbaar zijn (N/b).

Alle bedragen zijn vermeld in duizendtallen (letter k)

18 - Vereniging van Gemeentelijke Aandeelhouders in Limburg binnen Essent N.V. (VEGAL)	
Doel	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de Limburgse gemeenten voor zover die voortvloeien uit hun aandeelhouderschap in 'Enexis Holding N.V.'.

18 - Vereniging van Gemeentelijke Aandeelhouders in Limburg binnen Essent N.V. (VEGAL)		
<i>Betrokkenen</i>	Alle 31 gemeenten in Limburg. Gezamenlijk bezitten zij ca. 9,5% van de aandelen van Enexis Holding N.V.	
<i>Financieel belang</i>	Lidmaatschapsbijdrage € 400.	
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente Mook en Middelaar is vertegenwoordigd als aandeelhouder in Enexis Holding N.V. VEGAL vertegenwoordigt de aandeelhouders.	
<i>Ontwikkelingen</i>	Geen.	
<i>Risico's</i>	Geen.	
	01-01-2025	31-12-2025
<i>Eigen vermogen</i>	€ 13k	€ 21k
<i>Vreemd vermogen</i>	€ 0k	€ 0k
<i>Resultaat boekjaar</i>	-/- € 1k	

Overige verbonden partijen

Geen. Er zijn wel diverse samenwerkingsverbanden (in de regio), maar er is alleen sprake van een verbonden partij als er én een bestuurlijk én een financieel belang is.

Bijlage 6 Balans (uitgebreid)

Dit betreft een bijlage van onderdeel '2.2.1. Balans'.

Deze bijlage maakt uitdrukkelijk onderdeel uit van de Jaarrekening 2025.

Bedragen x € 1.000

Balans per 31 december	2025	2024
ACTIVA		
Vaste activa		
<u>Immateriële vaste activa</u>		
a. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
b. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	0
c. bijdragen aan activa in eigendom van derden	19	23
	<hr/>	<hr/>
	19	23
<u>Materiële vaste activa</u>		
a. investeringen met een economisch nut	3.836	3.505
b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	3.916	3.408
c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	4.666	3.794
	<hr/>	<hr/>
	12.418	10.707
<u>Financiële vaste activa</u>		
a. kapitaalverstrekkingen aan:		
1 deelnemingen	555	555
2 gemeenschappelijke regelingen	0	0
3 overige verbonden partijen	0	0
b. leningen aan:		
1 openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	0	0
2 woningbouwcorporaties	0	0
3 deelnemingen	428	428
4 overige verbonden partijen	0	0
c. overige langlopende leningen	317	332
d. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
e. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0

BIJLAGEN

Balans per 31 december	2025	2024
f. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	0	0
	1.300	1.316
Totaal vaste activa	13.737	12.046
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Voorraden</u>		
a. grond- en hulpstoffen	0	0
b. onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	0	0
c. gereed product en handelsgoederen	0	0
d. vooruitbetalingen	0	0
	0	0
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
a. vorderingen op openbare lichamen	2.469	2.067
b. verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	0	0
c. overige verstrekte kasgeldleningen	0	0
d. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.096	5.747
e. rekening-courantverhouding met het Rijk	0	0
f. rekening-courantverhouding met niet-financiële instellingen	0	0
g. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	0	0
h. overige vorderingen	239	592
i. overige uitzettingen	0	0
	6.803	8.407
<u>Liquide middelen</u>		
1 kassaldi	0	3
2 banksaldi	513	517
	513	520
<u>Overlopende activa</u>		
a. de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		

Balans per 31 december	2025	2024
1 Europese overheidslichamen	0	0
2 het Rijk	1.330	0
3 overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
b. overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.049	1.139
	2.380	1.139
Totaal vlottende activa	9.696	10.066
Totaal-generaal	23.433	22.112
Recht op verliescompensatie Vennootschapsbelasting krachtens de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969	0	0

Bedragen x € 1.000

Balans per 31 december	2025	2024
PASSIVA		
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
a. algemene reserve	2.000	2.000
1 algemene reserve (t.b.v. risico's)		
2 algemene reserve (vrij besteedbaar)	5.296	4.419
b. bestemmingsreserves	3.453	2.876
c. resultaat	665	467
	11.414	9.761
<u>Voorzieningen</u>	6.994	7.085
	6.994	7.085
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		
a. obligatieleningen	0	0
b. onderhandse leningen aan:		
1 binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0

BIJLAGEN

Balans per 31 december	2025	2024
2 binnenlandse banken en overige financiële instellingen	0	182
3 binnenlandse bedrijven	0	0
4 openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	0	0
5 overige binnenlandse sectoren	0	0
6 buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
c. door derden belegde gelden	0	0
d. waarborgsommen	0	0
e. vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of korter	0	0
	0	182
Totaal vaste passiva	18.409	17.028
Vlottende passiva		
<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
a. kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	0	0
b. overige kasgeldleningen	0	0
c. banksaldi	0	0
d. overige schulden	925	1.200
	925	1.200
<u>Overlopende passiva</u>		
a. verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.396	1.357
b. de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
1 Europese overheidslichamen	0	0
2 het Rijk	2.041	1.653
3 overige Nederlandse overheidslichamen	657	0
c. overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	5	874

Balans per 31 december	2025	2024
	4.099	3.884
Totaal vlottende passiva	5.024	5.084
Totaal-generaal	23.433	22.112
Borg- en garantstellingen	15.697	12.787

Bijlage 7 Grondslagen (uitgebreid)

Dit betreft een bijlage van onderdeel '2.2.3. Grondslagen'.

Deze bijlage maakt uitdrukkelijk onderdeel uit van de jaarrekening 2025.

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en de verordening op grond van art. 212 Gemeentewet (geldende verordening: Financiële verordening Mook en Middelaar 2025), waarin door de gemeenteraad op 5 maart 2026 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividend

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Uitkering gemeentefonds

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercircularis van het boekjaar. De algemene uitkering over 2025 is conform de later gepubliceerde decembercircularis.

Eigen bijdragen Wmo (CAK)

Op grond van de Wmo 2015 is een aanvrager van een voorziening een eigen bijdrage verschuldigd. Het Centraal Administratie Kantoor (CAK) is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdragen.

De verantwoordelijkheid voor de juiste vaststelling en inning van de eigen bijdrage ligt bij het CAK. De gemeente is verantwoordelijk voor de toekenning van de voorziening en voor het voldoen aan de wettelijke voorwaarden.

Bij de verantwoording van de eigen bijdragen steunt de gemeente op de informatie van het CAK. De gemeente voert geen integrale controle uit op de berekening en inning van de eigen bijdragen door het CAK.

Persoonsgebonden budgetten

Gemeenten verstrekken persoonsgebonden budgetten (PGB) voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) beheert deze budgetten en betaalt deze rechtstreeks uit aan zorgverleners.

De SVB is verantwoordelijk voor de rechtmatige betaling van de toegekende budgetten. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de toekenning van het PGB en voor het toezicht op het daadwerkelijk leveren van de zorg (leveringscriterium).

Eventuele afwijkingen bij de uitvoering door de SVB kunnen van invloed zijn op het getrouwe beeld van de jaarrekening of op de rechtmatigheidsverantwoording van het college, afhankelijk van de aard van de afwijking.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het wettelijke verbod op het opnemen van voorzieningen dan wel schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties), wordt wel een verplichting opgenomen.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- de financiële rechtmatigheid - waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium - omvat:
 - voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 17 april 2025 door de raad is vastgesteld
 - voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld;
 - ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- de rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 565k) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen
 - een rapporteringstolerantie van € 50k is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- dan wel vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het hieraan gerelateerde materiële vast actief.

Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De (standaard) gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	25 (renovatie, restauratie en aankoop) en 40 (nieuwbouw)
Bedrijfsgebouwen	25 (renovatie, restauratie en aankoop) en 40 (nieuwbouw)
Vervoermiddelen	10 (auto's en zware transportmiddelen)
Machines, apparaten en installaties	10 (veiligheidsvoorzieningen en telefooninstallaties) en 15 (technische installaties in bedrijfsgebouwen)
Overig (automatisering)	10 (kantoormeubilair en tijdelijke terreinwerken) en 4

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering of het inzamelen en verwerken van (huishoudelijk) afval, alsook voor rechten die op grond van artikel 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf begrotingsjaar 2017 zijn en worden gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

In erfpacht uitgegeven gronden

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsummen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen worden - tenzij hierna anders vermeld - opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van

de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, zal afwaardering plaatsvinden.
Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt (ruim) boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1, lid 1, letter e BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Afschrijvingen vinden standaard plaats volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Reeds bestaande investeringen waarvoor een heffing geheven kan worden, worden afgeschreven volgens de annuïtaire methode.

Flottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting dan wel het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting van de (gewezen) wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd (actuaireel berekend) en verhoogd met de dekkingsgraad per 31 december 2025 van het ABP. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente-typische looptijd van één jaar of langer.

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

Bijlage 8 SiSa-tabel

Dit betreft een bijlage van onderdeel '2.2.7. Single information Single audit (SiSa)'.

Deze bijlage maakt uitdrukkelijk onderdeel uit van de jaarrekening 2025.

Hieronder treft u de SiSa verantwoordingsinformatie over 2025 zoals deze wettelijk is voorgeschreven. Deze informatie wordt afzonderlijk naar het CBS verzonden.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Uitkeringscode	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Ontvanger	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/hee)	Normbedragen voor e (ja/hee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Indicator
		Gemeenten		Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
				0	1	Ja	Ja	Nee	
				Reeks 1	Reeks 1				
				Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)				
				Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07				

		Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
Reeks 1	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten
Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
Indicator: B2/08	Indicator: B2/09	Indicator: B2/10	Indicator: B2/11	Indicator: B2/12	Indicator: B2/13	Indicator: B2/14	Indicator: B2/15	Indicator: B2/16
€771	€11.425							
Reeks 2	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)
Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
Indicator: B2/14	Indicator: B2/15	Indicator: B2/16	Indicator: B2/17	Indicator: B2/18	Indicator: B2/19	Indicator: B2/20	Indicator: B2/21	Indicator: B2/22
€0	€1.900	€0	€3.569	€0	€1.847	€0	€1.847	€1.847
Reeks 2	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling
Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
Indicator: B2/20	Indicator: B2/21	Indicator: B2/22	Indicator: B2/23	Indicator: B2/24	Indicator: B2/25	Indicator: B2/26	Indicator: B2/27	Indicator: B2/28
€12.707	€37.055	€0	€0	€0	€13.478	€13.478	€13.478	€13.478

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagena ffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02					
			€ 0	Nee					
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen		
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05		
			€ 0	€ 1.798	0	0	0		
OC W	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteits-eisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	
			€ 71.854	€ 0	€ 0	€ 0	€ 36.441	€ 28.587	

		Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstande nbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente (code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstande nbeleid Bedrag	
		Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10	
	1					
	2					
	100					
len	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)
		Provincies en Gemeenten	Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04
			€ 295.000	€ 494.706	€ 350.841	Nee
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08
	1	104 Uitvoeren van gesloten verharding van fietsstroken en – paden aantal in dagen	Ja	1		

2	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden aantal in st	Ja	3		
3	111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats aantal in st	Ja	1		
4	116 Aanleg van rijbaanscheiding door rammelstrook op asmarkering aantal in meters	Ja	200		
5	120 Aanleg van een snelheidsremmende plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een kruispunt aantal in st	Ja	1		
6	123 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer) aantal in st	Ja	3		
7	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	1		
8	109 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden aantal in st	Ja	1		
9	217 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur aantal in meters	Nee	0		
10	111 Aanleg van een voetgangersoversteekplaats aantal in st	Ja	1		

	11	122 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	1		
	12	123 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer) aantal in st	Nee	0		
	13	107 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters	Nee	0		
len W	E27 B	Brede doeleitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen
		Provinciale beschikking en/of verordening			Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05
	1	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	€ 0	€ 0		
	2					
	100	Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)

BIJLAGEN

			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13	
	1		060983 Gemeente Venlo	5000006738	Regenwater bergen / infiltreren. Vergroten van de afvoercapaciteit	Nee	
	2						
	15						
len W	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
		Provincies en Gemeenten	Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04	
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08	
	1		330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h/aantal in Stuks	Nee	0		
	2						
	100						
len W	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering	Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe		

		verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	Aard controle R Indicator: E120/01 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator E120/02 € 0	financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E120/03 € 0	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04				
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids- maatregelen per type maatregel (stuks. meters)	Nee Eventuele toelichting, indien noodzakelijk				
			Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08				
		1	444 Veilig inrichten van 30 km/uur wegen, aantal in m	Nee	0					
		2	430 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h, aantal in st	Nee	0					
		50								
SZ W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01 € 1.937.539	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02 € 25.047	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkløze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03 € 42.292	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkløze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04 € 0	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05 € 16.152	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06 € 0		

Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
Alle gemeenten verantwoordelijk hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06	Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09
	€ 0	€ 0	€ 998	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagafaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagafaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagafaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagafaire					
	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11				
	Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10					

		€ 0	Welke regeling betreft het?	€ 0	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	€ 0	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Ja	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
SZ W	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr								
		1	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	€ 0	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	€ 0	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	€ 2.989	Aard controle R Indicator: G4/06
		2	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 348
		3	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 868	€ 868	€ 45
		5	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.401	€ 1.401	€ 103
			Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.258	€ 5.258	€ 496
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10					
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	0	0	0	0	0	0
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	0	0	Ja	Ja	Ja	Ja

3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	0	Ja	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	0	Ja	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	0	Ja	
6	Totaal	0	0	0	N.v.t.	
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		

		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0		
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
	6	Totaal	0	0	0	
SZ W	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T). ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
		€ 159.102	€ 0	Ja		

SZ W	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gem eentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02					Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03
			€ 0	€ 0					Ja
SZ W	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
			€ 6.933	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VW S	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			€ 5.669	€ 6.953					

VR O	J17	Realisatiestimulans	Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01		Aard controle R Indicator: H35B/02					
			060268 Gemeente Nijmegen		€ 74.172					
VR O	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.		Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.		Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			
			Aard controle D1 Indicator: J17/01		Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02		Aard controle D1 Indicator: J17/03			
			95		52		0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.		Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .		Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .			
VR O	J17	Realisatiestimulans	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04		Aard controle R Indicator: J17/05		Aard controle R Indicator: J17/06		Aard controle R Indicator: J17/07	
VR O	J17	Realisatiestimulans							Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	

VR O	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			0	€ 0	€ 26.848	9	€ 36.680	€ 42.827
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			0	€ 0	€ 38.068			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energier rekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen

		Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
VR	J75	0	0	10	1	9	0
O	B	Hieronder per regel een code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikkingnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering per pijler (jaar T)	
				Een pijler per regel			
		Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/03	Aard controle R Indicator: J75B/04	Aard controle R Indicator: J75B/05	
	1	060983 Gemeente Venlo	112437	IA062 Toeristisch hart Plasmolen	€ 500.000	€ 866.489	
	2	060983 Gemeente Venlo	1813178	Project Landschap Maasvallei - Maasheggen	€ 2.563	€ 2.563	
	100	060983 Gemeente Venlo	IA111 Maasheggen II	Project Landschap Maasvallei - Maasheggen	€ 65.964	€ 65.964	
		Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator J75B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinfor matie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting		
		Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/06	Aard controle R Indicator: J75B/07	Aard controle R Indicator: J75B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/09		
	1	060983 Gemeente Venlo	€ 500.000	€ 866.489			
	2	060983 Gemeente Venlo	€ 32.735	€ 32.735	50% co-financiering		

		100	060983 Gemeente Venlo	€ 187.682	€ 187.682	50% co-financiering
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/10	Aard controle R Indicator: J75B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J75B/12	
			€ 720.417	€ 0	Nee	
VR	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).
		1	LAI23-03607320	€ 80.234	11	Aard controle D1 Indicator: J94/04
		2	LAI24-03748016	€ 0	0	€ 0
		100	LAI25-03842317	€ 0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energieuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
						Aard controle R Indicator: J94/06
						€ 0
						€ 0
						€ 0

			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09	
		1	€ 0	€ 80.234	Nee	
		2	€ 0	€ 0	Nee	
		100	€ 0	€ 0	Nee	
KG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 74.159	€ 0	€ 136.564	€ 44.576
		Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07				
		Nee				
Aen	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) van uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 1.658.800	€ 1.841.441	€ 0	€ 41.630

Bijlage 9 Verdeling taakvelden over programma's

Dit betreft een bijlage van onderdeel '2.2.8. Overzicht van de baten en lasten per taakveld'.

Deze bijlage maakt uitdrukkelijk onderdeel uit van de jaarrekening 2025.

Verdelingsprincipe van taakvelden over programma's

Hieronder vindt u de relatie tussen de diverse programma's in deze Jaarstukken 2025 en de daaraan gekoppelde wettelijke taakvelden.

Programma Sociale leefomgeving

- 0.2 Burgerzaken;
 - 1.1 Crisisbeheersing en brandweer;
 - 1.2 Openbare orde en veiligheid;
- 4.1 Openbaar basisonderwijs (n.v.t.);
- 4.2 Onderwijshuisvesting;
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken;
- 5.1 Sportbeleid en activering;
- 5.6 Media;
- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie; en
- 7.1 Volksgezondheid.

Programma Sociaal domein

- 6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo;
- 6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd;
- 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal;
- 6.3 Inkomensregelingen;
- 6.4 WSW en beschut werk;
- 6.5 Arbeidsparticipatie;
- 6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo);
- 6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo);
- 6.712 Begeleiding (Wmo);
- 6.713 Dagbesteding (Wmo);
- 6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo);
- 6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal;
- 6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal;
- 6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk;
- 6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal;
- 6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal;
- 6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk;
- 6.791 PGB Wmo;
- 6.791 PGB Jeugd;
- 6.811 Beschermd wonen (Wmo);
- 6.812 Maatschappelijke en vrouwenopvang (Wmo);
- 6.821 Jeugdbescherming;
- 6.822 Jeugdreclassering;
- 6.91 Coördinatie en beleid Wmo; en
- 6.92 Coördinatie en beleid Jeugd;

Programma Fysieke leefomgeving

- 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden;
- 0.63 Parkeerbelasting (n.v.t.);
- 2.1 Verkeer en vervoer;
- 2.2 Parkeren;
- 2.4 Economische havens en waterwegen;
- 2.5 Openbaar vervoer;
- 3.1 Economische ontwikkeling;

- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur;
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen (excl. belastingbaten);
- 5.2 Sportaccommodaties;
- 7.2 Riolering;
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria;
- 8.1 Ruimtelijke ordening;
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen) (n.v.t.); en
- 8.3 Wonen en bouwen.

Programma Toerisme, natuur en duurzaamheid

- 2.3 Recreatieve havens;
- 3.4 Economische promotie;
- 5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie;
- 5.4 Musea;
- 5.5 Cultureel erfgoed;
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie;
- 7.3 Afval; en
- 7.4 Milieubeheer.

Programma Bestuur en organisatie

- 0.1 Bestuur
- 0.5 Treasury (alleen deel excl. rente);
- 0.61 Ozb woningen (alleen lasten);
- 0.62 Ozb niet-woningen (alleen lasten)
- 0.64 Belastingen overig (alleen lasten)
- 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (alleen lasten); en
- 0.8 Overige baten en lasten (excl. deel onvoorzien).

Algemene dekkingsmiddelen

- 0.5 Treasury (alleen rente);
- 0.61 Ozb woningen (alleen baten);
- 0.62 Ozb niet-woningen (alleen baten);
- 0.64 Belastingen overig (alleen baten); en
- 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (alleen baten);
- 3.4 Economische promotie (alleen forensen- en toeristenbelasting).

Overhead

- 0.4 Overhead.

Vennootschapsbelasting

- 0.9 Vennootschapsbelasting.

Onvoorzien

- 0.8 Overige baten en lasten (alleen deel onvoorzien).

Mutaties reserves alle programma's

- 0.10 Mutaties reserves.

Mutaties in reserves worden zo veel mogelijk functioneel verdeeld over alle programma's, zodat per programma de mutaties in de reserves bekend zijn. Voor de Uitvoeringsinformatie voor derden (IV3 / wettelijke taakvelden) worden deze mutaties ondergebracht in taakveld 0.10.

Bijlage 10 Begrippenlijst

Dit betreft een algemene bijlage.

Onderstaande begrippenlijst kan gebruikt worden ter verduidelijking van begrippen die in de diverse boekwerken van de p&c-cyclus worden gebruikt. Deze lijst is niet alleen specifiek van toepassing op de Jaarstukken, maar kan ook gebruikt worden voor bijvoorbeeld de Programmabegroting. Het is mogelijk dat niet alle begrippen in deze jaarstukken vermeld zijn.

Begrip	Omschrijving
Achterstallig onderhoud	Onderhoud dat niet op tijd is uitgevoerd, waardoor een onderhoudsrichtlijn is overschreden en niet (meer) wordt voldaan aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Achterstallig onderhoud kan leiden tot schade en/of onveilige situaties, hetgeen vaak leidt tot hogere herstelkosten.
Activa-posten	De activa maken onderdeel uit van de balans (zie aldaar) en worden, kort gezegd, gevormd door de (in geldwaarde uitgedrukte) bezittingen, zoals gebouwen, goederen, vorderingen en geldtegoeden. De activa-posten worden meestal onderverdeeld in twee categorieën: - vaste activa, zijnde activa-posten die langer dan een jaar meegaan, zoals gebouwen, machines en inventaris en; - vlottende activa, zijnde activa-posten die maximaal één jaar meegaan, zoals voorraden, vorderingen en geldtegoeden. De tegenhanger van de activa-posten zijn de passiva-posten.
Algemene reserve	Reserves kunnen worden omschreven als eigen vermogensbestanddelen (op de balans) en zijn in principe vrij om te besteden. Een algemene reserve is een reserve waaraan de raad geen specifieke bestemming heeft gegeven, zoals bij een bestemmingsreserve het geval is. Mook en Middelaar heeft twee algemene reserves: - een (min of meer geblokkeerde) algemene reserve die als ondergrens wordt aangehouden voor het afdekken van risico's, zijnde de 'Algemene reserve' en; - een volledig vrij te besteden algemene reserve, zijnde de Vrij Besteedbare Reserve (VBR).
Balans	De balans bestaat uit twee gedeelten die met elkaar in evenwicht zijn: de activa en de passiva (zie aldaar). De term 'balans' doelt op dit evenwicht. De activa worden, kort gezegd, gevormd door de bezittingen en de passiva bestaan uit het eigen vermogen en het vreemd vermogen. Als de beide delen naast elkaar gepresenteerd worden, staan de activa aan de linkerzijde (debetkant) en de passiva aan de rechterzijde (creditkant). Er is echter niets op tegen om ze onder elkaar te zetten.
Bestuurlijk belang	Betreft zeggenschap in/bij een verbonden partij. Een gemeente kan een bestuurlijk belang hebben in een verbonden partij, doordat zij in het bestuur is vertegenwoordigd. De gemeente kan het ook hebben doordat zij stemrecht heeft in de verbonden partij.
BBV	Het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) beschrijft de regels waaraan onder andere de begroting van een gemeente moet voldoen.
Belastingcapaciteit	De belastingcapaciteit maakt duidelijk hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Door de manier waarop dit financiële kengetal wordt berekend, is dit cijfer in het jaarverslag altijd hetzelfde als in de begroting.
Bestemmingsreserve	Reserves kunnen worden omschreven als eigen vermogensbestanddelen (op de balans) en zijn in principe vrij om te besteden. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad echter een specifieke bestemming heeft gegeven. De raad is bevoegd om de bestemming te wijzigen of ongedaan te maken.
Bestemmingsreserve kapitaallasten	Bestemmingsreserve voor het dekken van kapitaallasten (afschrijving en rente) van reeds gerealiseerde of nog te realiseren investeringen. De kapitaallasten van nieuwe investeringen worden zoveel mogelijk opgenomen in de begroting, zodat deze bestemmingsreserve op termijn niet meer nodig is.
Bezuinigingsmaatregelen	Lastenverlagende maatregelen om een begrotingstekort weg te werken. Een bezuiniging is iets wat al rechtstreeks op de lasten van de begroting wordt verwerkt. In de begroting zijn deze bezuinigingen op programmaniveau verwerkt.
Budgetrecht	De bevoegdheid om financiële middelen beschikbaar te stellen. Door de begroting vast te stellen geeft de raad het college toestemming om geld uit te geven aan de afgesproken activiteiten.
Deelneming	Participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de gemeente aandelen heeft.

BIJLAGEN

Begrip	Omschrijving
Dekkingsmiddelen	Middelen die worden gegenereerd dan wel aangewend om de lasten in de begroting op te vangen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen algemene dekkingsmiddelen en specifieke dekkingsmiddelen. Algemene dekkingsmiddelen zijn vrij te besteden (zoals uitkeringen gemeentefonds), terwijl specifieke dekkingsmiddelen gebonden zijn aan bepaalde uitgaven binnen een programma (zoals een provinciale subsidie, de afvalstoffenheffing of leges voor de aanvraag van een paspoort).
Dividend	Een vergoeding die wordt uitbetaald aan aandeelhouders (= deelneming).
EMU-referentiewaarde	Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar betreft een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De Wet Hof bepaalt dat de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo van de individuele overheden, naast het eigen aandeel, ook het aandeel in het EMU-saldo van gemeenschappelijke regelingen betreft waar de individuele overheid deel van uitmaakt.
EMU-saldo	Het geraamde of het gerealiseerde saldo van de ontvangsten en uitgaven op kasbasis van een gemeente. Dit in tegenstelling tot het begrotings- of rekeningresultaat op basis van het baten- en lastenstelsel. Het EMU-saldo wordt berekend volgens Europese voorschriften.
Financieel belang.	Een bedrag dat aan een verbonden partij ter beschikking is gesteld en niet verhaald kan worden als de verbonden partij failliet zou gaan. Het kan ook het bedrag zijn waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.
Financiële kengetallen	Getallen waarmee inzicht verkregen kan worden in de financiële positie van een gemeente. Deze zijn vermeld in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
Geïnterpreteerde risico's	In kaart gebrachte kansen op gevaar of schade met financieel gevolg van substantiële omvang.
Gekwantificeerde risico's	Een risico waarbij zowel de kans van optreden als het mogelijke financiële gevolg zijn bepaald. Het financiële risico wordt berekend als kans $\times$ gevolg.
Gemeenschappelijke regeling	Een samenwerkingsverband tussen overheidslichamen (zoals bijvoorbeeld gemeenten) dat op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is opgericht.
Groot onderhoud	Uitvoering van correctieve maatregelen, als gevolg van slijtage na een langere periode van gebruik, om een object in goede staat (op een vooraf bepaald kwaliteitsniveau) te houden of te brengen. Groot onderhoud dient zich in de regel aan, is daarom vaak gepland, is veelal ingrijpend van aard en betreft een groot of belangrijk deel van het object.
Incidentele baten en lasten	Baten en lasten die zich eenmalig voordoen of waarvan geen sprake is van een structureel karakter. De aard van de begrotingspost is altijd leidend voor het al dan niet incidentele karakter ervan. Een hulpmiddel bij het bepalen van het karakter van de begrotingspost is de tijdsduur. Incidentele baten en lasten zijn posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Baten en lasten die zich in drie jaar of minder voordoen, kunnen worden gekwantificeerd als incidenteel, maar kunnen ook structureel van aard zijn. Baten die zich vier jaar of langer voordoen zijn in beginsel structureel van aard.
Investerings met economisch nut	Investerings die bijdragen aan het genereren van middelen of verhandelbaar zijn (zoals gebouwen of vervoermiddelen). Deze investeringen worden geactiveerd en afgeschreven volgens de geldende afschrijvingstermijnen.
Investerings met maatschappelijk nut	Investerings die in principe niet verhandelbaar zijn (bijvoorbeeld wegen). Voor sommige investeringen met maatschappelijk nut worden de kosten verhaald middels een heffing (bijvoorbeeld riolering).
Kasgeldlimiet	De kasgeldlimiet is een wettelijk vastgestelde norm (percentage van het begrotingstotaal) die de maximale omvang van kortlopende financiering begrenst.
Klein onderhoud	Preventieve maatregelen en dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goede, werkende en veilige staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau.
Kwaliteitsniveau van het onderhoud	Een maat (norm) voor de staat van onderhoud waarin een kapitaalgoed zich moet bevinden.
Kwijtschelding	Inwoners die gemeentelijke belastingen (lokale heffingen) niet kunnen betalen, kunnen de gemeente om kwijtschelding vragen. Het is afhankelijk van het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid wie daarvoor wel of niet in aanmerking komt en voor welke belasting.
Lokale heffingen	Retributies en eigen belastingen die de gemeente ontvangt op basis van publiekrechtelijke regels, zoals onroerende zaakbelastingen, leges, rioolheffing en afvalstoffenheffing.
Materiële vaste activa	Investerings met een meerjarig economisch of maatschappelijk nut.
Netto schuldquote	Een kengetal dat de verhouding weergeeft tussen de netto schuld en de totale baten. Het geeft inzicht in de mate waarin de gemeente haar schulden kan dragen.

Begrip	Omschrijving																		
Omgevingsadressen-dichtheid	<p>De omgevingsadressendichtheid of OAD is een maat voor stedelijkheid. Ze wordt in Nederland door het Centraal Bureau voor de Statistiek gebruikt.</p> <p>De omgevingsadressendichtheid van een adres is het aantal adressen binnen een cirkel van één kilometer rond dat adres. Per blok van 500 bij 500 meter wordt de OAD uitgerekend voor een (mogelijk fictief) adres in het midden van dat blok en vervolgens toegekend aan alle adressen in dat hele blok. De volgende vijf klassen worden onderscheiden:</p> <table><tr><th>Stedelijkheid</th><th>Aantal adressen per km²</th><th>Code</th></tr><tr><td>zeer sterk stedelijk</td><td>meer dan 2.500</td><td>1</td></tr><tr><td>sterk stedelijk</td><td>1.500 - 2.500</td><td>2</td></tr><tr><td>matig stedelijk</td><td>1.000 - 1.500</td><td>3</td></tr><tr><td>weinig stedelijk</td><td>500 - 1.000</td><td>4</td></tr><tr><td>niet stedelijk</td><td>0 - 500</td><td>5</td></tr></table>	Stedelijkheid	Aantal adressen per km ²	Code	zeer sterk stedelijk	meer dan 2.500	1	sterk stedelijk	1.500 - 2.500	2	matig stedelijk	1.000 - 1.500	3	weinig stedelijk	500 - 1.000	4	niet stedelijk	0 - 500	5
Stedelijkheid	Aantal adressen per km ²	Code																	
zeer sterk stedelijk	meer dan 2.500	1																	
sterk stedelijk	1.500 - 2.500	2																	
matig stedelijk	1.000 - 1.500	3																	
weinig stedelijk	500 - 1.000	4																	
niet stedelijk	0 - 500	5																	
Onderhoud kapitaalgoederen	Het systematisch aan de hand van beheerplannen onderhouden van in de gemeente aanwezige kapitaalgoederen (zoals wegen, groen, water, gebouwen).																		
Opschuiven sluitend meerjarenperspectief	In de Gemeentewet is bepaald dat een meerjarenraming voor (ten minste) de drie jaren volgend op het begrotingsjaar wordt opgesteld. Als het begrotingsjaar geen structureel en reëel evenwicht laat zien, moet aannemelijk worden gemaakt dat het evenwicht uiterlijk in het derde jaar van de meerjarenraming door de gemeente tot stand kan worden gebracht. Het is daarom in beginsel voor de toezichthouder niet acceptabel als ieder jaar opnieuw een meerjarenraming wordt opgesteld waarbij er uitsluitend in het derde jaar van de meerjarenraming weer evenwicht is.																		
Overhead	Alle kosten die niet direct aan een specifiek taakveld zijn toe te rekenen en samenhangen met de sturing en ondersteuning van de organisatie (zoals algemene personeelskosten, kosten van ICT, huisvestingskosten, kosten managementteam).																		
Passiva-posten	<p>De passiva maken onderdeel uit van de balans en worden, kort gezegd, gevormd door het (in geldwaarde uitgedrukte) eigen vermogen en vreemd vermogen (schulden en verplichtingen).</p> <p>De passiva-posten worden meestal onderverdeeld in drie categorieën:</p> <ul style="list-style-type: none">- eigen vermogen, zijnde het verschil tussen alle bezittingen (activa) en het vreemd vermogen (schulden);- vaste passiva, zijnde passiva-posten die langer dan een jaar meegaan, zoals voorzieningen en langlopende opgenomen geldleningen en;- vlottende passiva, zijnde passiva-posten die maximaal één jaar meegaan, zoals schulden aan leveranciers of 'rood staan' bij een bank.																		
Preventief toezicht	Wanneer de begroting niet aan de wettelijke criteria voor structureel en reëel evenwicht voldoet, is er sprake van preventief toezicht. In dat geval behoeven de begroting en de daarop volgende begrotingswijzigingen vooraf de goedkeuring van de toezichthouder (Gedeputeerde Staten).																		
Programma	Een samenhangend geheel van activiteiten in de gemeentebegroting. De programma's worden door de raad vastgesteld (en blijven in principe gedurende een raadsperiode gelijk).																		
Rechtmatigheids-verantwoording	Een verantwoording van het college over de naleving van wet- en regelgeving bij financiële beheershandelingen. De raad stelt hiervoor de verantwoordingsgrens vast.																		
Reëel evenwicht	Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn.																		
Renterisiconorm	Een wettelijke norm die het renterisico op de vaste schuld begrenst. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan een vastgesteld percentage van het begrotingstotaal.																		
Repressief toezicht	Wanneer de begroting aan de wettelijke criteria voor structureel en reëel evenwicht voldoet, is er sprake van repressief toezicht. Dit is de standaardvorm van toezicht en houdt in dat de begroting en de daarop volgende begrotingswijzigingen direct uitgevoerd kunnen worden (rechtskracht krijgen), zonder afhankelijk te zijn van een voorafgaande goedkeuring van de toezichthouder (Gedeputeerde Staten).																		
Risico-inventarisatie	Een overzicht van de kansen van een positieve of een negatieve gebeurtenis van materieel belang.																		
Risicomanagement	<p>Risicomanagement is een hulpmiddel om op een gestructureerde manier risico's in kaart te brengen, te evalueren en - door er proactief mee om te gaan - beter te beheersen.</p> <p>Risicomanagement is gebaseerd op het maken van risicoanalyses en maakt veelal gebruik van risicomodellen.</p>																		
Saldo van de financieringsfunctie	Het saldo van de financieringsfunctie is het verschil tussen de toegerekende rekenrente aan de producten en de werkelijk betaalde rente over de lang- en kortlopende leningen. Dit wordt ook wel het renteresultaat genoemd.																		
Schatkistbankieren	Wettelijke verplichting voor decentrale overheden om overtollige liquide middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën.																		

BIJLAGEN

Begrip	Omschrijving
Solvabiliteitsratio	Dit financiële kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal.
Stelpost	Begrotingspost waarvan de concretisering nog moet worden uitgewerkt.
Stelsel van baten en lasten	Gemeenten werken met een stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat inkomsten en uitgaven moeten worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben. Bij een kasstelsel, dat de Rijksoverheid bijvoorbeeld hanteert, worden inkomsten en uitgaven toegerekend aan het jaar waarin de betalingen zijn gedaan. Het omrekenen van het resultaat volgens het stelsel van baten en lasten naar een resultaat volgens het kasstelsel, gebeurt via het berekenen van het EMU-saldo.
Structureel en reëel evenwicht	Deze situatie is aan de orde als, uitgaande van het bestaande beleid en inclusief nieuw aanvaard beleid, - alle structurele lasten tenminste worden gedekt door structurele baten en - incidentele lasten worden gedekt door incidentele baten (waaronder onttrekkingen aan de VBR).
Taakstelling	Opdracht tot bezuinigingen, terwijl (nog) geen concrete maatregelen zijn genomen. Pas op langere termijn ontstaan de positieve financiële effecten.
Voorziening	Voorzieningen kunnen worden omschreven als vermogensbestanddelen die als vreemd vermogen zijn aan te merken, omdat deze gelden niet vrij beschikbaar zijn. Er staat namelijk altijd een verplichting of een kwantificeerbaar risico tegenover. De raad stelt voorzieningen in voor een specifiek doel. Ter onderbouwing moet een (beheers)plan opgesteld worden. De voorziening kan alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor zij is ingesteld.
Vrij Besteedbare Reserve (VBR)	De Vrij Besteedbare Reserve is een vorm van een algemene reserve, maakt onderdeel uit van het eigen vermogen op de balans en is vrij te besteden.
Weerstandsvermogen	Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de geïnventariseerde risico's. Het geeft aan in hoeverre de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen zonder ingrijpende beleidswijzigingen.
Weerstandscapaciteit, incidenteel	Het vermogen om onverwachte eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau.
Weerstandscapaciteit, structureel	Het vermogen om onverwachte tegenvallers structureel in de lopende begroting op te kunnen vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van bestaande taken.

Colofon

Bezoekadres
Gemeentehuis
Raadhuisplein 6
6585 AP MOOK

Correspondentieadres
Gemeente Mook en Middelaar
Postbus 200
6585 ZK MOOK

Communicatie
internet : www.mookenmiddelaar.nl
e-mail : gemeente@mookenmiddelaar.nl
telefoon : (024) 696 9111

Oplage
Papier : 40 exemplaren
Digitaal : Gemeentelijke website

Foto voorzijde
Landgoed Sint-Jansberg